

ЧАСОПИС ЗА ПОЕЗИЈУ
ПоезијаСРБ – Број 18.

Крушевац, јун 2022.

ЧАСОПИС ЗА ПОЕЗИЈУ

ПоезијаСРБ

Број 18.

Крушевац, јун 2022.

Издавач: Удружење песника Србије - ПоезијаСРБ, Крушевац

Портал: www.poezijascg.com - www.poezija.rs - поезија.срб

Мејл: pesnik@poezija.rs
poezijasrb@poezija.rs

УМЕСТО УВОДА – Љ. Обрадовић

При писању уводника, обично одаберем, једну или пар рубрика у часопису и посебно их препоручим читаоцима. Овога пута тај рецепт напосто не могу применити, јер су све рубрике у часопису посебне и по мени добре, тако да ми преостаје само да их набројим и топло препоручим, а избор препуштам Вама читаоцима.

Дакле у овом броју имамо рубрике:

- У ОВОМ БРОЈУ ИЗДВАЈАМО;
- ЉУБАВ И ВИНО – ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА 2022.;
- ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ;
- ХУМОР И САТИРА;
- МАНИФЕСТАЦИЈЕ;
- НОВЕ КЊИГЕ и
- САВРЕМЕНА ПОЕЗИЈА.

Зато и опстаје констатација да је овај лист посебан. Ми заувек у Ваша срца уносимо лепоту поезије! Свака песма коју у часопису за поезију - ПоезијиСРБ прочитате или је објавите, оплемениће и челичити Ваше тело и душу!

Поштовани песници, ауторски хонорар за објављивање у часопису нисмо у ситуацији да платимо! Ако сте са тим сагласни, пошаљите нам свој рад.

Наш мејл је: pesnik@poezija.rs

Добродошли!

У ОВОМ БРОЈУ ИЗДВАЈАМО

ДЕЛОВАЊЕ ЧУДА У БОЖЈОЈ БАШТИ - Драгослав Граочанкић

Премијера драме Љубомира Симовића ЧУДО У ШАРГАНУ, 02.04.2022. на Великој сцени Југословенског драмског позоришта ЉУБА ТАДИЋ у Београду

Редитељ, адаптер, сценограф, бирач музике: Јагош Марковић

Свака од три драме које је написао (ХАСАНАГИНИЦА, ЧУДО У ШАРГАНУ, ПУТУЈУЋЕ ПОЗОРИШТЕ ШОПАЛОВИЋ) понаособ би била довољна да Љубомиру Симовићу обезбеди почасно место међ најбољим српским драматичарима свих времена! Као што би Црњански био међ најбољим српским песницима да је испевао само - СУМАТРУ!

Симовић је такав драгуљ српског драмског стваралаштва - да кад помислите да је ове три драме могао неким чудом да не напише готово претрнете. А цео тај антологијски трolist настао је после опирања Симовића да напише прву од ових култних драма српске књижевности. ХАСАНАГИНИЦУ, коју му је предложио да „драмски обради“ за Народно позориште у Београду некадашњи његов управник, песник Велимир Лукић!

Овом приликом не можете да не помислите на писце (довољно је: српске) који нису написали своја најбоља дела - и питате се има ли чуда да се сазна шта су они и (српска) књижевност тиме изгубили. Извесно је да би бар хипотетички, да је било више среће, та дела обогатила не само српску књижевност, можда би ова ненаписана дела бацила у засенак и многе објављене српске књижевне врхове?!

Пошто нисмо у 22. него тек у 21. веку (можда ће будућа чуда и ово малочас споменуто моћи да нам открију?!), задовољимо се литерарним чудима до сада написаним: није мало њих која су нас засенила, опоменула, оплеменила и утицала на неисцрпну ризницу чуда поводом којих су и од којих су створена! „Не мере инсан сва чуда издурати нити појмити да сва њихова множина није за људску мјеру“, па их зато не иштимо превише него настојмо да уз ова постојећа, откривена, буде остварена мисија врхунске, хиперионске драмске књижевности која између осталог опомиње и на нашу појединачну „нафаку и кисмет“.

Симовић је уверљиво сценски опредметио идеју да је сваки од наших живота чудо, космос, феномен који по правилу „нема рогове“ да би га човек увек лако идентификовао или бар одмах препознао. Симовићева драмска филозофија укључује иновативно, дубинско и хуманистичко разматрање човека, опомињући дискретно али стално на његов незаобилазни трагизам, злу коб, независно од пролазне среће која га може задесити.

Та чуда су енергија која исијава, остварујући потпуно различите ефекте, кад-како; зато их не треба зазивати, она знају када ће се открити, када ће и камо своје чудовање и свој хир усмерити, одржавајући живу човекову веру у њих, можда и страх од њиховог непредвидљивог учинка, који, парадоксално, одржава веру не само у њих него и у живот сам!

Симовић је истовремено приземио чуда, усагласио их често са људским критеријима, показао и њихове готово профане облике и наизглед неважне учинке, који међутим дотичу душу и срце човека више од светских ратова, великих туђих и властитих животних гестова и делања, катаклизми, пандемија и преврата свих врста. Одузео им је истовремено астралност, недокучиву зачудност, универсализовао их је и определио се за њихово постојање и „када у земаљском бирцузу има довољно жењскиња и пива; и када се нађете у Лапову или Сумраковцу“, у било којој земаљској вукојевини, или кад „изашавши из станичне 'Касине', с њеног прага гледате како из сваке уличне лампе сипи снег“!

Цео драмски поступак Симовићев је бремент ефектним народским хумором који провејава из најпрофанијих исказа његових ликова. У њих је уплетена вазда поетска реч, поетски склоп и начин мишљења, без обзира да ли су посредни „обични“ или гранични људски примерци: експонирани трагичари и јуродиви. Истовремено, Симовић с лакоћом остварује и сложеније хуморне призоре чак и онда када разматра круцијална онтолошка питања или залази у разрешничке пределе своје драмске конструкције. Све вам на Симовићевој позорници тумачи и открива живот и оне његове димензије и затурене кутове који га објашњавају боље него његови директни преноси, најважнији људски скупови, јавни говори, безбројне трибине, симпозији, конгреси. Лирски проседе Симовићевог драмског рукописа преплављен је од главе до пете (ово потоње видећете у овој представи и буквално) тврдим, али готово ведрим борењем за одржање минимума човекове егзистенције и дохватањем можда умишљене среће, трагањем за безнадежном љубављу, тежњом ка остварењу свега онога што је за Симовићеве јунаке недоследно.

Симовићева једноставност у вођењу радње и ликова плени и емитује свежину и ефекте који су заштитни знак његове драматургије. Учини вам се да вештини саопштавања човека и света није ни до рамена ниједан метод који није књижевни! ЧУДОМ У ШАРГАНУ Симовић је најавио још веће пробоје ка универсализацији човека и живота, што ће он величанствено показати у следећој драми - ПУТУЈУЋЕМ ПОЗОРИШТУ ШОПАЛОВИЋ (чије је упризорење приказано недавно у нашем часопису). Учесници премијере ЧУДО У ШАРГАНУ су врхунски текст претворили у врхунски зачудан, али уверљиви живот, у којем неједносмерна деловања чуда повећавају драмски саспенс, неизвесност, као неизбежне сапутнике сваког протицања времена.

Сања Марковић као Цмиља је у свему што је управо говорено - предначила, стварајући прави симовићевски лик, показујући дирљиву и природну потребу жене (овог пута иза кафанског шпорета) да се из најплеменитијих разлога удружи с мушкарцем и заснује породицу, чиме ће се и друштвено померити изнад своје злехуде судбине. Демонстрирала је уверљивост и спонтаност које су, ретко у скороје време на нашој сцени досезали слични ликови.

Анита Манчић је права матрона, газдарица и окосница кафане у којој се цела радња збива, питеорески координатор свих догађаја, које зналачки води у смеру остваривања темељне концепције текста и представе. Тамара Драгичевић - уверљива као чељаде које је принуђено да своје тело и женственост залаже за преживљавање. Чини то на спонтан, заводљив и еротски избалансиран начин, освежавајући представу својим изгледом, хумором и опаскама у вези са лошим условима у свом радном простору - у кафанском собичку, где не може да постигне „пуну радну концентрацију“. Миодраг Драгичевић као Анђелко износи готово окосничку идеју представе. Растући у свом глумачком развоју и показујући велике способности трансформације подсећа да изненадно и чудесно одагнавање зла човеку не гарантује срећу: чудо је вишезначна категорија, човек с њим никада не може бити начисто. Марко Јанкећ је као Миле препознатљиви, дежурни, гротескни, папагајски прилепак власти, који не види да њеним мрвицама не може бити усрећен - чак и ако дође до њих. Небојша Дугалић као Вилотијевић је незајажљива фигура из врхунског естблишмента; и кад болно падне у естаблишменско благо машта једино о поновном успону, добијајући антологијски коментар мудраца Ставре у тумачењу Милоша Самолова - да га је несрећа „цабе погодила“. Сугестивно доносећи људску племенитост Ненад Јездић вољно, готово самарићански прихвата туђу коб не схватајући да ће то

обескобљеног унесрећити. Борис Исаковић као скитница опседнут је до физичког бола сећањем на своју љубав из прадавне младости (и њену кулинарску умешност), мешајући је гротескно са женом која је, показало се, у међувремену стасала као њена и његова ћерка. Трагизам те ситуације Исаковић је исказао својим моћним глумачким даром.

Посебној боји и шарму целе инсценације у значајној мери доприноси пажња посвећена сценском говору, који у овом извођењу у великој мери погађа дијалекатски специфична и свежа одступања од стандарда: одјекнуо је ове вечери са београдске позорнице сочни говор ужичког краја, дакле аутентични говор Симовићевих ликова.

Шљапкајући све време у води до изнад чланака (цела је сцена све време базен напуњен водом!) глумци су дисциплиновано испоштовали редитељеву натуралистичку и покадшто мучну метафору - стајаћицу (виђену на још једној београдској позоришној премијери овог пролећа!) , у савременом театру све мање коришћену истовремено плаћајући, као и представа, данак неуобичајеном амбијенту који није могао подстицајно утицати на њихову концентрацију и свеколико сценско дејствовање.

Зграбивши у своје руке бројне полуге и сегменте представе, чак и драме, редитељ се није клонио, зарад актуелизације, преобличавања њеног првотног ткива, повлађујући тако у доброј мери својој чак и занимљивој концепцији која је, међутим, не ретко запостављала симовићевске елементе драме и спречавала да њене осебујне, дубинске поруке допру до гледалишта на начин који су то чиниле неке од најславнијих поставки овог ремек-дела српске драмске књижевности.

Београд 07.04.2022.

© Драгослав Граочанкић

ЉУБАВ И ВИНО – ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА 2022**ПОБЕДНИЧКА ПЕСМА У КАТЕГОРИЈИ ОДРАСЛИ ПЕСНИЦИ:****Проф.мр. Бранко Мијатовић, Шабач****ШПРИЦЕР БОЛА**

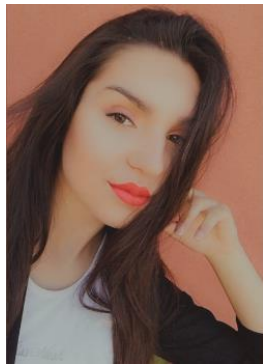
Конобаре друже стари донеси ми бело вино
у њега ћу сузе лити, шприцер бола то ће бити.
Никад воду не доноси када боем вино пије,
сузом бола што га пече он ће вино да пресече.

Од живота хтедох мало, није ми се друже дало,
па у вину сад се руше успомене моје душе.
О, Цигани браћо моја, инструменте сви у руке,
свирајте ми песме њене да излече срцу муке.

Свирајте ми песме наше ове мрзле зимске ноћи,
Заборавит кестен очи ни уз вино нећу моћи.
Вај, у ноћи Валентина заљубих се давних дана,
пијућ са њом рујно вино на светог Трифундана.

Кад ми глава клоне болно, нек умукне с цркве звоно,
па кад тело земљом скрију свирајте ми “Мераклију”.
Кад вам који боем сврати, сетите се старог друга,
одсвирајте неку моју песму души у спокоју.

ПОБЕДНИЧКА ПЕСМА У КАТЕГОРИЈИ МЛАДИ ПЕСНИЦИ

Јована Марковић, Љубава - Крушевац

СЛАЖИ МЕ ВЕЧЕРАС

Погледај у небо, шта видиш ми кажи,
црnilo са сјајем ил' посуте снове,
капи горке истине или беле лажи
од тебе што слушам целе ноћи ове.

Слажи ме вечерас како себе видиш
у очима мојим, како то је знак.
Слажи ме вечерас да светло си нашао
у истим, а касније донео им мрак.

Слажи ме, вечерас, како твоје мисли
пред мојима постају узбуркано море
Слажи ме вечерас како мир си открио,
иако још увек срца нам се боре.

Слажи ме, јер лажем дуго сама себе
како нешто осећам, како ми је стало.
Слажи ме! У противном опет ја ћу тебе,
као да емпатије немам баш ни мало.

Слажи ме, ал' знамо да то нису лажи
и све ово твоје чисто срце збори,
слажи ме, јер моје неистину тражи,
а због ове следеће вечно ће да гори:

Слагаћу те, рећи ћу да те силно волим,
а онда окренут се, болне очи крићу,
јер овим те напуштам и за опрост молим
што крила сам сломила анђeosком бићу.

ЉУБАВ И ВИНО – ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА 2022 – РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА

ПОЕЗИЈАСРБ

РАСПИСУЈУ
ТРАДИЦИОНАЛНИ НАГРАДНИ
14. ПОЕТСКО-ЛИКОВНИ
МЕЂУНАРОДНИ КОНКУРС
ЗА 2022. ГОДИНУ

НА ТЕМУ

ЉУБАВ
И
ВИНО

ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА

ПОВОДОМ 14. ФЕБРУАРА

Гласањем жирија виртуелним путем, преко мејла или телефона у периоду од 8 до 11.2.2022. године, жири конкурса ЉУБАВ И ВИНО – ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА, у саставу: Љубодраг Обрадовић; песник – председник, Светлана Ђурђевић, песник – члан; Живорад Милановић Маки, академски сликар – члан; Латинка Ђорђевић, песник – члан; Саша Милетић, песник – члан и Драгојло Јовић, песник – члан, донео је следеће одлуке:

ПОЕЗИЈА

Средње школе и Студенти:

1. – Јована Марковић, гимназија Крушевац, за песму *СЛАЖИ МЕ ВЕЧЕРАС*,
2. – Невена Терзић, Руденице, за песму *Каг ѿг будеш сѝиѝао, знај, касно је*,
3. – Соња Кнежевић из Куле, за песму *ПРОСУО САМ ФЛАШУ ВИНА*.

Одрасли

1. – Бранко Мијатовић из Шапца, за песму *ШПРИЦЕР БОЛА*,
2. – Сандра Миладиновић из Мајдева – Крушевац, за песму *ПИЈМО У ТО ИМЕ*,
3. место равноправно деле Љиљана Тамбурић из Крушевца за песму *РУМЕНА БЕРБА* и Миљко Шљивић из Глободера – Крушевац, за песму *ВИНО ЦРВЕНО*.

Похвалу ПоезијаСРБ за квалитет афоризама добио је:

- Михајло Ђирковић Ђира

Похвалу ПоезијаСРБ за квалитет поезије добили су:

- Моника Стојанова из Скопља,
- Јована Живковић из Крушевца,
- Лука Кијачић из Крушевца,
- Александар Радишић из Београда,
- Марина Адамовић из Ниша,
- Јован Н. Бундало из Београда,
- Слађана Бундало из Крушевца,
- Теодора Матић Медић, Sydney-Australia,
- Никита Леонтјев из Москве – Русија,
- Др Милан С. Марковић из Семедража,
- Снежана Поповић из Крушевца,
- Живојин Манојловић из Крушевца,
- Мирко Стојадиновић из Крушевца,
- Ђорђе Секулић из Бачког Јарка,
- Јасмина Димитријевић из Загреба,
- Саша Радотић из Загреба,
- Ен Фишер (Ружица Радуљ) из Кучева,
- Миле Лисица из Бања Луке,
- Драган Радосављевић из Пожаревца,
- Драган Величковић из Лесковца,
- Бојана Мицић из Ораховца – Космет,
- Градимир Карајовић из Крушевца и
- Живота Трифуновић из Кобиља – Крушевац.

Сви награђени и похваљени добили су дипломе, похвале и награде у дигиталном облику на свој мејл до краја марта 2022. године.

Сандра Миладиновић, Мајдево

ПИЈМО У ТО ИМЕ...

Ко не зна да љуби
Тај живео није
Нит је вина пио
Макар га препио
Ко не зна да воли
Тај ходио није
Земљом како ваља
Већ се споводио!

Ко да тако није
Срж Господњег дара
Срљао махнито
Корбачем кроз мрак
Ко да се напио
ватре самог Хада
Ни себи признао
Да милује зрак!

Ко заспао није
Крај топота била
Ког силније љуби
Из даха у дах
Осетио није
Анђеоска крила
Што га храбро носе
Кроз звездани прах!

Сви рођени јесмо
Да волимо силно
Док следимо струје
Што нас јаче вуку
Кат-кад заглавимо
Стењем убојитим
Па грлимо страсно
Невољену луку!

Тако залутали
Често остајемо
Времешни вечности
Непознати души
А можда тај живот
Што желимо силно
Мимо нас пролази
Док све нам се руши?!

А можда тај освит
Чека наше зоре
Вреба нам кораке
Уздисаје моћи,
А ми се невешти
Правимо пред њиме
Бројећи дукате
Или гладујући?

Љутито машемо
Оним што имамо
а од понуђеног
Често смо без ичег
Од Огњишта вековног
Рунимо крваво
Подљућене ране
Наше су бојиште!!

А уствари зашто
Душа болно цвили,
Што убога бежи од
Тела што ропће?...
Јер само кап вина,
Свете јој љубави
Увек силно фали
и срце јој хоће!

Има душа срце
Немају је многи
Што су лозу силну
У крв преточили,
Има чедо мајка
Јунакога кова
Које навек гине
Међ' јаве и снова!

Зато река тече,
Зато трава буја,
Испод неверице
Невине долине,
Зато човек има
Веру у човека
И вечност постоји!
Пијмо у то име!

Љиљана Тамбурић, Крушевац

РУМЕНА БЕРБА

Њихала је своје бујно тело ко да плеше између чокота
Виноградом сија лице њено, разлива се младост и лепота
У рукама котарица пуна модрог злата, сунца, руком браном
Сипа дева испуцала зрна озарена жутим топлим даном...

Она сипа а каца се пуни баршунастим слатким плодовима
Тамни бисер од зрна се круни, попуцаће суд по зидовима
А девојка сва румена, зрела, ко и грожђе што се меди слашћу
опијена нађе се у каци, раскалашна, сва одише страшћу...

У рукама задржава сукњу, подигла је по више колена
На кошуљи дугмад ће да пукну, па ужива ко да је вољена
Муља грожђе ногама маленим, кроз прсте јој румен се облива.
Изазива покретом бедrenим, на дивљење бераче позива.

Па их зове певајући мило: Шта чекате ускоро ће вече?
Ево сад ће да потече вино, наберите ситно пољско цвеће
Закитите девојке крај себе, отворите шајтов на дну каце
Па сокови из данашње бербе да се брзо у бурад пребаце.

Румени се на западу сунце, румени се берачица цела
Румени се девојачко срце, вредне руке у загрљај сплела
Загрлила јарана крај себе па га поји широм из бокала
Он ко младо тек рођено ждребе, она би се са њим љубакала.

Љуљају се бачве у подруму добра берба благо обећава
У тишини доле у лагуму са вином се магија дешава
Има доста пића опојнога, совињона, мерлота, ризлинга,
Дато нам је као лек од бога у подруму стари као сфинга.

Да имамо за свадбе и славе, не дај боже некад за сахране
А највише за мерак да буде, да усрећи, развесели људе...
Да кад јесен следећа долети не могне се лако одолети
Него каце гроздовима пун'те да нам буду препуни подруми!

Миљко Шљивић, Глободер

ВИНО ЦРВЕНО

Погледи наши, срили се тада,
као судбина „тако је речено,“
био сам млад, а и ти јако млада,
наздрављали уз вино црвено.

Кроз неко време боље се знали,
и заволели се ми ватрено,
па онда на луди камен стали,
док гости пили – вино црвено.

И родисмо најлепше – ћерке две,
„до неба хвала предивна жено,“
срећни гледасмо у луткице те
и славили уз вино црвено.

И са унучићима дивно нам би,
баш је срећно и благословено,
за сада нама се родише три,
чекали смо их уз вино црвено.

А Свети Трифун рођендан је мој,
љубав, срећа и све напослено,
заједно се дивимо срећи тој,
тада пијемо вино црвено.

И сада сањам – снови се руше,
„још једном хвала вољена жено,“
за покој моје уснуле душе,
гостима сипаш вино црвено.

Невена Терзић, Руденице

КАД ГОД БУДЕШ СТИГАО, ЗНАЈ, КАСНО ЈЕ

Кроз улице фењере
Одмарају очи звезде.
Суботом умиру раније
Но обично.

Ни данас нисмо се срели
На цести истомишљеника,
Нити у заједничкој постељи.
Ваљда они сто личе на Нас
И гледају нас са прашњавих слика
Знали су ста желе.

Кроз малу собу
На поткровљу
Устајали дах љубави
Гуши последњу преживелу
Богомољку.
Чупам јој крила
Како бих могла да
Одлетим и спасим се
Од свега оног што нисам;
Нити Сам била.

На длану те кријем
Као решење укрштених речи
И чај за осетљиве живце.

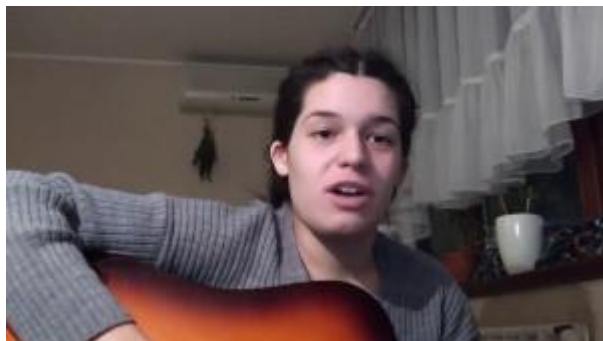
Кроз разочаране
Очи
Тече вино
Којима оплакујем
Смрт послење звезде у суботу.

Крваве суботе
Миришу на умор
И устајалу љубав.
Смрт звезда читавала
Је песму:
-Како живе кукавице...
А ја се питала... Чије? Чије су то птице?
Занемели Матија Бећковић
Седи преко пута
И док вином исписујем
Колаж свог бледог лица...
Питам га: Како је умео?
Како је само умео?
Ћути, лукаво Матија.

Попљувани лик
Вином пребрисем
Да у сећању Васкрсне.
И док те кунем
Пијаним уснама
Псујем себе и тебе
И разгрћем кору сећања
Где Наша деца
Трче кроз румене винограде
Луђа но обично
И миришу на твоју сетну песму.

Па те у бунилу питам:
Где је моје Извини?
И зашто си на мене заличео?
Зашто ниси смео?
Зашто ниси умео?
И Зашто си заћутао?
А толико тога хтео?
Зашто?
Заплакаћу гласно.

Позови ме после суботе,
Кад још једна звезда искрвари у вину.
Али знај... биће прекасно.

Соња Кнежевић, Кула

ПРОСУО САМ ФЛАШУ ВИНА

Просуо сам флашу вина.
 Из флаше је потекла поезија.
 Исклизнула ми је из руке омиљена кристална чаша.
 Сећам се ко ми је ставио први пут међу прсте,
 Њен лом је одјекнуо као заборављено чело филхармонијског оркестра.
 Сам за крај. Леђа су ме заболела док сам покушавао
 да извучем сломљено стакло испод фотеље.
 Чврсто сам стегао крвави табан.
 На паркету су се измешала два црвенила моје суштине.
 Крв је нешто гушћа.
 Просуо сам флашу вина.
 Из флаше је потекла поезија.
 И ја, онако крвав, пожелех да певам.
 Обрисаће се крв и сломљено стакло.
 Уз остатак вина треба да се смеје.
 Неко се смејао гајећи га.
 Неко се смејао док је брао грожђе.
 Док је сипао у тамне флаше.
 Ти си се смејао када си га послао мени...
 Па смејаћу се и ја док у њему будем уживао.
 Дођавола и табани и леђа,
 зарашће ране и исправићу се поново.
 Дођавола јучерашња сахрана на којој сам морао
 за сваки гутљај, по један да пролијем црној земљи.
 Пријатељу мој, јуче смо се опили заједно из исте флаше...
 Плакао сам док су сузе натапале прекопану земљу.
 Просуо сам флашу вина. Из флаше је потекла поезија.
 Данас ћу се опити сам и уживати у сваком гутљају.
 Данас се просипа за живе.
 Ето ти, пријатељу, и кристална чаша коју си ми дао
 и мало моје крви измешане са вином за срећан пут.
 Ја остајем да певам у твоје име међу људима.
 Говорио си да треба певати уз пуну чашу.
 Чаша је пуна само док је и душа.
 Хвала ти на последњој заједничкој боци,
 знао си шта ће ми требати.
 Живели! Срећан пут!
 Поезија из флаше ми пева уместо тебе.
 Образи су ми влажни...
 Сачувај ми место поред анђела.
 Можда горе вино није разуђено сузама...

Лука Кијачић, Крушевац

ДАО ТИ ЈЕ БОГ

Тебе, као посебно биће,
 налик анђелу, створи Бог.
 И све лепоте овог света
 даде као дар теби.
 И као најлепшу девојку
 на свету, Бог те представи
 у мојим очима.
 Од тада си за мене
 симбол женске лепоте
 и смисао мог постојања.
 Тебе окупа у мору нежности.
 Дао ти је косе анђела
 и мирисе рајске.
 У тебе је Бог саткао
 мали комад моје вечности,
 зато си ти мој живот.
 Дао ти је усне,
 као неисцрпљив извор љубави.
 Зато си вода живота.
 Дао ти је руке, да загрљени
 можемо да постанемо једно,
 док се цео свет руши.
 Дао ти је ухо,
 да можеш да чујеш чаробне речи,
 која би небеса поцепала.
 Због тих речи избили би
 страшни ратови.
 Зато прислони ухо уснама мојим
 и чуј чаробне речи:
 в о л и м т е !
 Дао ти је сузе,
 да увек мене грешног и прљавог
 можеш да очистиш
 чистином твојих суза.
 Дао ти је мене и тада Бог најави
 страшне олује у којима се можеш
 уплашити
 и твоје мало тело
 би се згрчило и сакрило.
 Сада ти олује не могу ништа!
 Дао ти је стопала,
 да радосно корачаш пољу
 и делиш радост свету.
 Где би из сваког твог корака
 порастао цвет.
 Створио те је да би била вољена!

Снежана Поповић, Крушевац

ЧЕКАЛА САМ ТЕ

Чекала сам те....
 свих ових година.
 Од дугог чекања се
 замало нисам уморила.
 Помислих, све је то негде
 давно већ записано,
 како бих зарад тебе и себе
 нашу љубав сачувала
 и узбуркане животне реке
 искушења препливала.
 Без твојих додира,
 хиљаду и једна ноћ немира.
 Без твојих лепих манира,
 сама у тишини свемира.
 Љубав је увек и сада,
 а не јуче или сутра.
 Снажна ал ипак крхка
 и рањива сваког тренутка.
 Сакривена од туђих погледа,
 чека нека боља времена.
 Наслутићу лепоту и знаћу,
 долазак твој срцем осетићу.
 Лагани корак препознаћу,
 жељу у пуној снази и моћи.
 Стрепим, ал не дам се, издржаћу.
 Као сува земља,
 Летњи пљусак сачекаћу.
 Љубав ова по мери је кројена,
 радосна сам што сам тим даром
 од Бога благосовена!

Снежана Марко-Мушинов, Земун

У ДВОЈЕ, МИСЛИ СЕ СПОЈЕ

Ко се у плетиво љубавно уплете
 не зна када постаје зрео човек,
 где престаје да бива дете,
 све му се у трену смете
 док мисли свукуд у заносу лете нађе се
 нешто да их омете
 уз неминовне падове и узлете.

Подетињиш, повилениш, поцрвениш
 па се уозбиљиш, осоколиш,
 прегрмиш стид, одобровољиш се,
 узвикнеш, ускликнеш, урликнеш
 па се смириш, па се дивиш,
 с различитошћу укуса
 и мириса мириш...
 до љубавне победе у двоје.

Плетиво љубавно тешко се плете
 увек је ту неко ко би да га саплете,
 да му нит повуче, да га опара,
 да покуди да немаш за давање дара,
 све са стране може да почне
 да те замара
 али се не дај, секирација
 не вреди пара,
 важнија од свега је љубавна омама.

Живота Трфуновић, Кобиље

ВИНО СЕ УВЕК ПИЈЕ

У пуном је јеку берба грозђа
миришу виногради на вино.
Пуне се бачве, каце, бурад...
Има да пијемо, да се веселимо.

Није битно какве је боје,
да ли је бело, црвено или црно.
Битно је у јесењим данима,
да се убере свако зрело зрно.

А још када је родна година
и Бог га чува од невремена и олује.
Сваки добар домаћин и виноградар
има пуно разлога да се радује.

Вино се пије када се воли,
вино се пије за добро здравље.
Вино се пије када се колач сече,
вино се пије када је свако славље.

У свакој прилици пожељно је вино,
од рођендана па све до краја живота.
Па какав би то живот био без вина,
вино, па то је пиће „Божја благодат“.

Теодора Тода Матић-Медић, Аустралија

ВЕНЧАЊЕ МОЈИХ СЛОВА

Не знам да ли сам јос увек жива,
Или сам у праху песме расуте?
Тихо дишем и
Сањам венчање мојих слова...
Стадоше пред олтар
Обучени у рухо симбола
Под шифром вечност!
О, каква радост преплави моју душу.
Уз топли загрљај песама и сонета,
Осећам да кружим Глобусом света...
Полако устајем из кревета,
Расањујем несаницу,
И сакупљам све омиљене песнике
Да заједно поделимо радост
Венчања мојих слова.

Љубодраг Обрадовић, Треботин

ОНА ЈЕ ТУ

Она је ту,
одмах иза очаја,
у гомили,
иза леђа очајника,
да се сакрије,
али ја је видим,
ја је осећам.

Она је ту,
бледа ко зид,
ко цигла,
модра ко небо.
Сад се смеје,
док другарици прича,
неку глупу причу,
којом тера језу,
око срца шћућорену.

Она је ту,
на дохват руке,
одмах иза илузија.
Не хаје за мене
и моју просуту страст.
Ту је, у својим сновима,
не схватајући моје жеље,
патње, страдања, очај...

Она је ту, бледа ко зид,
ко цигла, модра ко небо.
Она стоји и гледа и слуша,
она је ту, а у облацима.

Не стиже се увек, куд се пође,
говорио сам и наговарао је,
да циљу потрчимо,
пре него пут
постане клизав.

Не дешава се никад,
оно о чему се машта.
Живот је скоцкан
од пропуштених прилика
и промашених идеала.
Око нас возови тутње,
овај трен је наша станица,
ако сад не ускочимо,
нових возова нема.
Говорио сам,
држећи је у загрљају
у мислима,
читавау вечност
далеко од ње у збиљи.

А она се смејала,
свему смејала
и мом причању дугом
и мом лицу,
мојим жељама,
мојим патњама,
свему се смејала
и у облацима летела.

А дани
и године
су пролетели...

Сад је ту,
одмах иза очаја очајних.
Године су појели скакавци,
жеље су остале жеље,
добре прилике
су пропуштене.
Сад је ту,
сунце и киша,
креч и креда
на лицу извезли боре.

Сад је ту,
бледа ко зид,
ко цигла,
модра ко небо.
Сад је ту,
стоји
и гледа
и слуша,
а одсутна је...

Сад је ту...
И зна...
Повратка нема !

Ен Фишер - псеудоним (Ружица Радуљ)

Саша Милетић, Крушевац

ДАЈТЕ МИ ВИНА

Дајте ми вина!
 Дајте ми вина!
 Да рамена своја откријем,
 да тајну у вину сакријем.

Дајте ми вина!
 Дајте ми вина!
 Да га тихо у мраку пронађем,
 да му сваки милиметар коже
 као светост наивећу дам на дар!

Дајте ми вина!
 Дајте ми вина,
 да га под сукњу сакријем.
 Дајте ми вина,
 јер истина некад у
 чаши се скрива.

НЕБУ

Као тихи лахор милујем ти косу
 Нешто ми је око срца слатко
 Од јутрос ти набубрела недра
 Немој само да останеш кратко

Од поноћи па до ситних сати
 Бије светлост кроз постељу врелу
 Клечим, молим да дан не закасни
 Само један за годину целу

Ма зашто те ноћи нису мало дуже
 Где су оне зиме, ледени брегови
 Срце да ти згрејем, да ти не замрзне
 Да окопнимо ко лањски снегови

Ма зашто и зора не остане пушта
 Не би ли јутру бранила да сване
 Да заборавим кад си оно дошла
 И крајичком ока гледам натенане

Молио сам казаљке на сату
 И петлове прве јутром да окасне
 Молио и сунце да промени страну
 Да у мраку љубим твоје усне страсне

Као тихи лахор милујем ти косу
 И опет ми нешто око срца слатко
 Од јутрос ти набубрела недра
 Немој само да останеш кратко

Моника Стојанова, Скопље

C'EST L'AMOUR (ТО ЈЕ ЉУБАВ)

Лутајући земљом, корен своје место открива,
продирајући у душу љубав у ћелијама се гнезди,
поносно се диже до неба, пуштајући лист надом прекривен,
кроз додир нежан и пољубац сладак зрна појављују се као звезде.

Јасна кап са изданка винове лозе мелодично капље,
док гудало жице виолине нежно милује,
љубав тихо цвета у срцу где први пут ступа,
и тај одсјај грожђаног сока светлуцави жар распламсава.

Као глисандо вода се у вино ствара од зрелог грожђа,
материја у души када прође филозофија је света,
скидајући тајну првог дрхтања кроз плесни рад,
јер само са вином љубав може у било ком облику да слети.

Напуните црвеним вином пехар живота златан и стар,
заједно са љубавном нотом отвориће ти душу своју,
та мистична, ароматична течност божански је дар,
подсећање на то како љубав изгледа у својој искреној боји.

Да ли је Човечанство променило ову боју са бесом и љубомором,
да ли је декор раскошан као лажни вео преко љубави стављен,
хоће ли материјом духовност да засени и зароби,
Зар се не може зауставити ово што се данас ради?

Као лоза, и љубав у души се сади, ниче и сазрева,
оплеменујући сваку мисао, оживљавајући сваку реч,
вино кроз грло жедно свог подвига слави и пева,
јер није пијанство кад вино искрену мисао лије.

А када године као *allegro, vivo* или *presto* прођу за час,
сећање у вечности оставиће траг као кап вина без гласа,
онда оно осећање радости што одзвања у души као бас,
подсећа да наздравимо: за љубав, за живот, за нас!

Др Михајло Ћирковић, Крушевац

АФОРИЗМИ ЗА : ЉУБАВ И ВИНО - ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА

1. И вино и ја би смо остарили да се нисмо срели;
2. Испражњена боца, као и она са писмом, носи неку поруку;
3. Сигуран сам у себе. Када отворим боцу бацим запущач;
4. Доживео сам пораз. Вино ме није победило.;
5. Вино је боље што је старије. Дуже смо у Љубави;
6. Да ли је љубав према вину изневерена када прво пољубимо чашу?
7. Да ли пијем зато што смо у љубави, или смо у љубави зато што пијем?
8. Уз вино смо јачали другарство, а онда нас је вино нађачало;
9. Виноградар је бржи, пре чокота направи вино;
10. Што смо старији пијемо из већих чаша да се не промашимо у куцању;
11. "Шта те тера да пијеш?" Већ попијено.
12. Могао бих да оставим вино, када би ме мисли оставиле;
13. Вино, или те ослободи мисли, или те зароби новим;
14. "Много сте попили осећа вам се алкохол". "Не то је од просутог".
15. Данас пијем да бих се из прошлости вратио у садашњост;
16. Спремили смо бачве. Чекамо да врба роди;
17. Пуна флаша је клопка, а испражњена кавез;
18. Једина штета од пијанства је што много лепих жена тада нисам примећивао;
19. Не правитге чаше са дном од огледала;
20. Некоме је доживотна тамница флаша;
21. Живот ми је био пражњење флаша и призивање "духа из боце";
22. Аперитив ми је потребан да умирим руке, да се не усипам супом.;

Saša Radotić, Zagreb

U SJAJU PUNOG MJESECA

Sjediš tako sama, tiho na mjesecini,
oči ti gledaju u tamu doline,
gledaš pun mjesec sa suzama
i zaviđiš noćnim pticama.

Gdje je otišao i da li će se vratiti,
pružaš svoje ruke u mrak,
zamišljaš čvrsti zagrljaj u struku,
njegove poljupce na svom vratu.

U sjaju punog mjeseca gledaš
u njegovo pismo i riječi utjehe,
kaže da ga čekaš i ustraješ,
iako samoća ubija tvoju dušu.

Morao je otići tog tužnog dana,
tvoj mračni vitez u krvavi boj,
u borbu bez poraza i pobjede
za svog vladara u igri sa sudbinom.

Mnoge noći sjediš tako sama
i tražiš svog viteza u sjeni,
srce ti podrhti na svaki šum,
osluškuješ svaki drhtaj vjetra.

Čekaš svog čovjeka u oklopu,
na konju da izađe pred tebe,
da vrati život u tvoje grudi,
da svjetlost proviri iz tmine.

On je tvoj vitez, a ti njegova draga
i jednom u sjaju punog mjeseca
sudbina će spojiti vaša srca,
u njegovom zagrljaju naći ćeš spas.

Латинка Ђорђевић, Цирих

НЕСАНИЦА

Камен ми је
Узглавље,
Сана немам,
Чекам хујање
Ветра
И плакање стреја.

Узалуд ми сенке
Зборе:
Склопи очи
Урони у сан
Постани светлост
Разлисталих зора.

Чашом вина
Налиј душу
Уместо крви луде,
Нек се ове вечери
Чуда, чудом чуде.

Иди кроз ноћ
Кораком тихим,
Песмом разгони
Страшне мисли.
Обасјај таму.

Мрак видом
Пробијај,
Да варнички
Златни сјај
Расањене омаме
Уз чашу рујног вина
До зоре.

Јована Живковић, Крушевац

“ЦРВЕНО, ВОЛИМ ТЕ”

Чујем неки звекет чаша, и тај
 Укус рујног вина слатак,
 Док се у даљини
 свира песма наша...

И док наздрављаш ми,
 У очима ти искру видим,
 И док сви у моје гледају,
 Оне само тебе траже.

И тад јасно их у чаши тој нађем,
 У чаши те видим,
 И у сну те још тражим,
 А кад погледам преко руба,
 Желела бих да си ту.
 Испред мене.

Ал' пре тебе срце твоје
 пут до мене нађе,
 И онда кад руку
 на твоје груди ставим,
 Ослушнем да ли ће ме примити.

Као да сам покуцала,
 Као да сам знала,
 Отвара ми у тишини врата и каже:
 “Црвено, волим те”.

И тада чујем неки звекет чаша
 И тај укус вина слатак,
 Док се у даљини
 свира песма наша....

Никита Леонтјев, Москва

ПОСВЕЋЕНО МОЈОЈ ЉУБАВИ

О, моја српска сестро, нек сунце теби сија,
 Нек воли те земља, мени најмилија.
 Твој поглед красни уништи мрак,
 Твоја је колевка – сунчани зрак.

Нисмо још се срели... А ја ћу доћи
 У земљу српску, дајем ти реч!
 Хоћу да видим босанске ноћи,
 А београдске сам видео већ.

Чекам наш сусрет, сестро ми мила,
 Надам се да он ће бити дуг.
 Нек само напред нас носе наша крила,
 И нек свој осмех даће нам југ.

Хладно је јутро, пуно је злата
 Сунчаног, небесног... Жута је зора...
 Колико још је остало сата
 До нашег сусрета, до одмора?

Др Милан С. Марковић, Семедраж

У ВИХОРУ ЛУТАЊА

Лепоту њену од мене су скрили,
к`о благо што се вековима чува,
нису се надали, нису ни снили,
да бура ипак изненада дува...

Раскошну душу тровале су приче,
правила тешка, животна надања,
све приче једна на другу личе,
бесциљна лутања, жеље, сањања...

Вихори мисли баш у тешком трену,
из дубине душе као оркан крену,
само поглед један спознао би све...

На пољима плавим, цветним...
О радости,

далеко од туге, живота и стварности,
у загрљају њеном живео бих сне...

Ђорђе Секулић, Бачки Јарак

СЕЋАЊЕ

У подне врелог јулског дана
сунце је негде на пола пута
да обиђе нашу планету,
ни птице небом не прелећу,
нема облака да залута
да на час сакрије небеску свећу.

У халаду Дунавског парка
крај бисте Мике Антића,
нас двоје загрљени
седимо поред шумарка,
уживамо у миловању ветрића
у некој причи занесени.

Гледамо поред процвалог ириса
неке веселе сватове
како по парку лутају,
два лабуда Иса и Биса
истежу своје вратове
док по језеру плутају.

Стари сват се гега у ходу
као под теретом кљусе,
можда га жуљају ципеле нове,
деца бацају кокице у воду
купљене на киоску код музе
на углу Дунавске и Змај Јове.

Седимо на клупи испод платана,
сунце своју топлоту сеје,
причам приљубљен уз њено тело
о месецу и звездама,
на то се она грохотом смеје
док руком брише знојаво чело.

Ужарен бетон топлоту зрачи,
мада седимо у дубокој сени
лепи се блуза за тело од зноја,
нама баш ништа то не значи,
седимо чврсто загрљени
вољена моја и ја.

Миле Лисица, Бања Лука

ЈЕСЕН

Не могу ја њима рећи
колико волим јесен
Слеп је то народ
Груб

Не уме са бојама
А јесен без боја

Може ли неко замислити
јесен без боја

И дланове пуне лишћа
И оно чекање кише
Целу јесен без жуте
Без шарених кишобрана
Што расту из ребара случајних
пролазника
На улицама којима си пролазила
И оним до њих
На којима те још увек чекам
На којима те још љуби
Моја душа

Не могу ја њима рећи
колико волим
јесен
И онај мали свемир испод капута
Када се скупиш уз мене
А прсти нам се уједају
Од среће
А загрљај постане мера свега
Не могу ја њима рећи
колико волим
јесен

И да сваки лист је
Само љубав
Само љубав твоја

Градимиr Карајовић, Крушевац

ВОЛИМ ТЕ ДАНАС КАО НЕКАД

Теби сам дао све дане своје
и цели живот свој,
а ти си мени искрену љубав,
остаћу само твој.

Волим те данас као и некад,
пре много година
када си ме звала и шапутала,
љубави једина.

Било је дана, бесаних ноћи
кроз цео живот наш,
а ти си знала
једино драга утеху да ми даш.

Велико хвала, душу си дала
за дивне дане те,
волим те, волим,
искрено љубим,
ти си ми драга све.

Пролази младост и време лети,
на лицу прави траг,
волим те данас као и некад,
бићу ти увек драг.

Бићу ти веран до краја живота,
тебе ћу љубит, све ћу ти дати,
а ти узврати љубави једина.

Драган Радосављевић, Пожаревац

ВЕНАЦ СРЕЋЕ

Љубав никад признат нећу
нит' пориве душе своје,
на мегдан ћу ако треба
да сачувам срце твоје.

Од трептаја, до уздаха
километри пута стоје,
досегнути те висине
за'те може срце моје.

Лице среће неки виде
а неком се и не јавља,
бисером се бисер кити
а камен на камен ставља.

Ко у причи кадар буде
да исплете венац среће,
ако не зна да га чува
у то коло нек' не креће.

Мишко Плочић, Крушевац

НЕ МОЖЕ ВИНО

Од растанка с тобом сам у кафани седим
Уместо твојих усана чашу вина љубим
Због судбине тужне пијан сам често
И проклињем је што све што волим изгубим.

Не може вино да ми врати тебе
Ал док га пијем мање ме боли
Не може вино ни тугу да ми лечи
Срце пати за тобом, још увек те волим...

Док у вину своју тугу лечим
У кафани пијан проводим ноћи
Сви ми кажу да заборавим на тебе
Али ја знам да то нећу моћи...

Не може вино тугу да ми лечи
Нити може тебе да ми врати
Не могу уз њега ни да те преболим
Пијем га и плачем а све више те волим...

Ал лакше ми је макар ноћима док пијем
Иако знам да ће увек ново јутро доћи
Ал лакше ми је барем док пијем
Заборавим на тугу макар током ноћи.

Драган Величковић, Лесковац

ДАВНА ЗРЕЊА

Кад ућути глас додола и кише се окамене,
Вреле слати похитају у мирисна давна зрења.

Још дремљиви виногради, одједанпут повилене,
У сенкама гројзоберским, дуж чокота и корења.

Појаве се незнате ми давне туге наслућене,
Осунчана модра земља, миришљави вински слад.

Трифунданске месечине самотоком испраћене,
Одводе ме пре видеља у лојзарски лаки хлад.

Отргне се летња благост, давно пре јутарњих чари
Лагано ко светилиштем клизне нечујно на прсте.

Плавет густо труковану, јаки оплету ластари
У распуклом зрну грожђа, капи миља се укрсте.

Ако ли се грозд бременит преточи у капље вина,
И разлије ко свежина у пурпуру тамно- бледом.

Појави се сакривена сва подрумска хладовина,
Да охрабри ил растужи, жеђ угаслу за обедом.

Запенуша и разгали дирне добротинитеље,
И остави за благодане, летње жеге с дна чутуре.

Опомене храстов црвен на делнике и недеље,
Под ћупријом греб-погачу кад поломе девојчуре.

Бојана Мицић
- Космет, Ораховац

ЉУБАВ И ВИНО

Заволи у вину мене,
ко што ме
и без вина волиш,
немој срећо моја
тугу да дозволиш.

И црвена боја
нека нас греје,
нека нам се срце смеје,
откуцаји ће бити јачи,
срећо моја само љубав
нека нас греје.

Љубав и вино
једно име, има.
И жилама мојим у крви,
тече црвено вино ово,
што пијемо га заједно,
и желимо се страшно
и кажем ти гласно:
да волим те најјаче
најдраже моје.

И свака ми се жеља јавља,
душа те воли, не оставља,
са вином у чаши љубави,
нека сви облаци среће
буду наши.

Са чашом вина у руци
желим ти рећи
све жеље своје,
љубави моја велика
толико те волим
и само да си ту крај мене
да волим те,
то бих хтела.

И
Заволи у вину мене,
ко што ме
и без вина волиш.

Драгојло Јовић, Крушевац

НЕКИ КАСНИ САТИ

У касне сате док се мисли роје
Пригушена лампа а ватра се жари,
Разум срце пита од које је боје
То око сетно што ми немир пали.

Увек ми по ноћи душа искру тражи
Младости срећу која душу блажи
Ни године многе не бришу лепоту
Мени милог гласа што шири доброту.

Тад су очи моје широм отворене
Чекајућ да виде њено лице мило
Да гледам је опет као давне зиме
Кад њено је срце само топло било.

Дочекујем зоре уз петлова пој
И миришем јастук на коме је снила
Моје жеље сад су ко у птића крила
Да је опет ноћас ту крај мене била.

И тако ми дани ко' авети тешки
Само ноћу живим у сновима жеља
Кад се разум савија ка сети
Па је будан чекам да од некуд слети.

Да ко' вила горска бар још једном каже
Волела сам једном и никада више
Не чекај, не пиши, сећање те лаже
Низ уморно лице нема суза више.

И не мучи душу, није нам се дало
Наша срца више нису што су била
У њима су само још сећања наша
Потрошен је живот, испијена чаша.

Ону боцу вина од пре четрес лета
Што смо оставили за дете детета
Отвори је ноћас, па пиј из две чаше
На дну чаше обе стоје сузе наше.

Кад последња чаша буде попијена
Боцу реком пусти нек поруку носи
Па ако је нађе изгубљена душа
Знаће како боли кад се срце слуша.

Александар Радишић, Београд

ЉУБАВ НЕСВАКИДАШЊА

Неко ће то признати,
неко ће то крити,
ал' свако ће се, у животу,
бар једном заљубити.

Срце лупа јаче
кад се љубав роди.
Уз њу сваки проблем
може да се преброди.

Кад реч „љубав“ чују,
сви ће помислити:
„Две особе се воле,
шта још може бити?“

Осећам ја љубав, ал'
другачија је мало.
Знајте да је срцу мом
до трамваја стало.

Мислите да шалим се,
ал' озбиљно зборим.
Та лепа шинска возила,
ја највише волим.

Сваки народ светски,
јединствен је, али
заједничко за све нас
су прелепи трамваји.

Трамваји су сунце,
што на небу сија.
Трамваји су љубав,
што мом срцу прија.

Трамваји су ваздух,
што пуни ми плућа.
За мене су вечити
извор надахнућа.

Марина Адамовић, Ниш

КАДА

Када си нестao
 нисам веровала да ћеш се вратити
 Кад си се вратио
 нисам ни помислила да ћеш ме
 познати
 Киша је падала
 баре се шириле у недоглед
 ноге ми биле мокре
 нисам претпоставила да ћу се давити
 Видео си како плутам
 дошао
 пружио руку
 пружио обе
 стегао око врата
 гурао дубоко
 што дубље
 до дна
 Када си нестao
 обрисао си трагове младости
 ушао у костим
 креатора нестајања
 савршеног мајстора
 краја

Светлана Цеца Ристић, Винча

МОЈА ЉУБАВ

Љубав се моја вије к'о коло:
 лево па десно, па наоколо.
 Ка срцу крене, па нагло стане...
 Погледа мало и с друге стране
 да ли се нешто и тамо крије?
 Можда то уопште љубав није.
 Да ли су осмеси, да ли је снага...
 Да ли је искрено:
 "Моја драга, ти мени значиш
 знаш и сама..."
 Па се уплашим да неће све то
 прекрити тама.
 Године замном и нека туга
 створише стрепњу,
 а из тог круга тешко да може
 без боли да се изађе,
 па кад се крај мене љубав и нађе
 ја нисам сигурна да то још постоји.
 Да ли се то моје срце
 у ствари љубави боји?

Слађана Бундало, Крушевац

ОДАНА ПЕСМА

Ја сам ехо твојих
Прохујалих дана
Ја сам ненаписана песма
Што броди годинама

Твоја сам
најсјајнија звезда
У "бескрајном
плавом кругу"
Утеха сам твоја
Кад те црне мисли обузму

Ја сам она последња
кап весеља
У најцрњем вину
Твој најјачи опијат
Који ствара истину

Понекад сам само
Привиђење огрнуто
Велом тајни
Твој одани сапутник

Изненандни гост
Кад ти туга долазак
Најави

Јован Н. Бундало, Београд

ВИНОГРАД ЈЕ КАО ДЕТЕ

Виноград се, каже деда, за живота једном сади,
за Трифуњдан обрезаје и благослов за род прима.
Тако исто с кућом бива, и кућа се једном гради
и виноград и праг родни, преносе се потомцима.

Виноград се брижно пази, као дете размажено,
сваког дана и он тражи, бригу љубав, миловање.
У њему се буди живот, кад је душом завољено,
виноград је извор здравља и божије даровање.

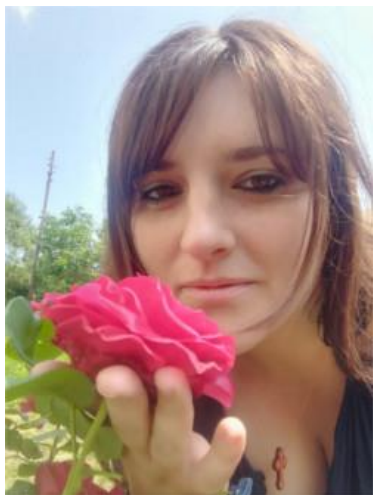
С кол`ко бриге свака мајка носи чедо под грудима,
исто тако виноградар, ради, стрепи толко дана.
Обрезаје, окопава и хвали се пред људима,
сваког јутра од Трифуна, до јесењег Михољдана.

На Трифуњдан већ у зору, домаћин га обилази,
ореже по који чокот, с вином шкروпи орезано.
Молитвом му враћа снагу, грубом руком лозу мази,
да с јесени запенуша, добро вино, Богом дано.

Хиландар је свето место, понос српства кроз векове,
Немања га часни диже, испод моћних кипариса.
Када дође час истине, да Господу преда снове,
околином часног гроба, свето миро замириса.

Крај узглавља лоза ниче, опста грожђе све до данас,
за плодност га жене једу, троје деце из три зрна.
Симеон је за живота, оставио даре за нас,
умне мисли и потомство и плодове грозда црна.

Не пије се код нас вино, тек онако, из досаде,
пијемо га у весељу, кад у кућу дођу свати.
Пијемо га кад смо жедни, кад копамо винограде,
пијемо га у жалости и када се кредит врати...

Даница Димитријевић Петровић,
Крушевац

ЉУБАВИ

Колику моћ има Сунце
Што пригрли твоје додире
Колику моћ има зрак
Који заблиста светлошћу твојих очију
Колико речи да удахнем
Како бих ти рекла,
Смислу мог универзума,
Ти светионичару моје љубави
Придодај ми твоју душу
Да ме води кроз време
Ушушкај моје мисли осликане делима
Тешко је дохватити месец
И ставити га на груди твоје као орден

Јунаку мој, ти заслужниче
За моја јутра са осмехом
Уплео си амајлију у моје валове
А ја као девојчица
Гладна твојих усана
Очију којима молим, само мало молим
Буди ту, не иди
Њиши ме у заносу страсти
Моја душа проплакала
Проклела даљине које те воде
Слушам тишину корака који одлазе
И после толико времена успомена
Ти љубави моја, додиру мог
универзума
Не дам да те ово време води
Закључан си у мојим мислима
И док продиру зраци кроз
Реку мојих очију која слива
Слапове по недрима на којима
Снива чежња и у знак тишине
Држи почаст

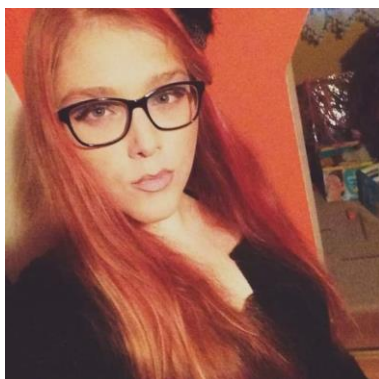

Живојин Манојловић, Крушевац

ИГРА ТЕЛА

Љубим прст
Ногу
И даље
Бутином као свила
До састава обе
Где ври пожуда
И страст луди
Влажном топлином
Сагорева и оно мало свести
До бесвести
Твојим уздахом
Као ропец Нијагаре
У понору водопада
Рукама преко бедара
И јамица

Дланови милују
До суздржаног растргнућа
Капи слатког орошаја
Од груди нектар сливен
Испијам
Из пупчаног улегнућа
Опијен
Клизим уснама
Низ торзо
Обгрљен дојкама по образу
Убирам ону сласт малина
Неодлучан са које
А кључне кости пуцају
Целивом
До ушне шкољке
Дрхтаве усне без ружа
Осетим на својим
Угризом њених обода
Уз опојни мирис игре тела
Нестајем у њима.

Нина Милетић, Крушевац

ТАКО СИ ЛЕПА КАД СИ ПИЈАНА...

Тако си лепа кад си пијана...
 Држиш ту чашу тако високо и тако
 елегантно. Испиајаш то вино тако споро,
 тако лагано, гутљај по гутљај.
 Веруј ми анђеле. Тако си лепа кад си
 припита. Играш као да никога
 на свету нема осим тебе.
 Преплићеш вешто рукама, пуцкеташ
 тим танким прстима,
 док у једној руци држиш кастањете.
 Играш тим босим ногама, лепа си тако
 припита, жена си, ал опет дете из твоје
 душе још никуд није утекло.
 То дете које се тако слатко смеје на
 глас и онда кад није прави час.
 Смејеш се на моје форе, на све оне
 неумесне шале, смејеш се зато што има
 довољно алкохола у твојој крви да не
 плачеш. А знам, често ноћу заплачеш
 онако трезна кад мене хвата сан.
 О, боже како си лепа тако припита...
 С тим траговима вина
 на тако сочним твојим усницама.
 Тако нежним. Тако женственим.
 А опет тако ватреним, страственим.
 Пољуби ме тим уснама с укусом опорог
 вина моја босонога вило, пењи
 се на сто и направи спектакл какав до
 сада још свет није видео.
 Па ту чашу, коју тако елегантно и
 високо држиш док наздрављаш баци
 на под и разбиј је на комаде.
 Ионако си последњу кап из ње испила.
 Ионако ти није потребна.
 Знам, сутра ће те болети глава и биће
 ти мука од мамурлука.
 Али данас си моја. Само моја.
 Вечерас нећеш спавати сама.
 Вечерас си моја,
 само моја, пијана дама.
 И остаћеш моја
 и када будеш била трезна.

Мирослав Мирко Стојадиновић, Макрешане

ДА ЛИ СИ СТВАРНА

У твојој љубави ко на морској пени
 Одрекох се вечно ја свога живљења
 Јер живот сам свој даривао жени
 К'о морској сирени достојној дивљења.
 Обнажену, страсну, из морских дубина
 Као Афродиту доживех те јако
 Губио сам даха од твојих милина
 Тонуо и топио до безсвешћа тако.
 Горела је ватра где сам те дотако
 Стапала се самном љубљем сједињена
 Од омила твога срећан би заплако
 Да ли си сирена или само жена.
 Јеси ли стварна и хоћеш ли доћи
 Да срећан уроним у твоје дубине
 Или ћеш крај мене мимоходом проћи
 Живећу и тада за чедне милине.

Јасмина Димитријевић, Загреб

ЉУБАВНА БАЈКА

Срели смо се у сутону раном, освоји ме твојих очију жар,
истога трена тада сам знала да си ми од Бога најдражи дар;
слутила нисам да ћу те срести кад се Сунце за хоризонт губи,
да ћу заволети очи снене, које ће срце вечно да љуби.

У глави звона за узбуну звоне, док срце немирно туче,
хтела бих нешто нежно да кажем, али ми чудно речи звуче;
немо се само ослањам о тебе, а душа лако подрхтава,
где се до сад' крила љубав ова, мислила сам да чврстим сном спава.

Дал' то птице певају песму љубави, што се само једном роди,
ил' нам звезде осветљавају пут ка срећи, што нас лагано води;
нико од нас сањао није да ће нешто овако да се деси,

целог живота тражили љубав, ал' можда на погрешној адреси.

Ухвати ми руку, поведи тамо, где се Месец са Сунцем спаја,
створимо најлепшу љубавну бајку, у цветном врту нашега раја.

ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ

Топлица Симић је однеговао цвет драмског аматеризма у Варварину – Љубодраг Обрадовић

Топлица Симић је био свестрана личност везана за дешавања у просвети и култури и о томе се у Варварину и Обрежу зна доста, скоро све. И ја не мислим да ћу вечерас испричати нешто непознато. Далеко од тога.

Ја сам овде вечерас само да да освежим моје сећање на тренутке када сам ја упознао Топлицу Симића и да та прича допре до свих Вас којима је стало да се о Топлици говори.

Топлица Симић (први у другом реду десно) слуша излагање Мирослава Буце Мирковића

Дакле Топлица, који је у то време био директор Дома културе у Варварину, дошао је у моје село Треботин први пут 1998. године на ФЕДРАРО - Фестивал драмског аматерског стваралаштва, заједно са глумцима Аматерског позоришта Дома Културе Варварин који су за ту прилику припремили представу Борислава Михајловића Михиза *БАНОВИЋ СТРАХИЊА* у режији Душана Дуке Јовановића. И тако смо се упознали.

Дружио се тада Топлица са нама из малог села Треботина заједно са Буцом Мирковићем, који је у то време био председник стручног жирија на ФЕДРАРУ, и помогао нам да уз драмске садржаје однегујемо и СУПЕС - Сусрете песника који су пре 5 година изнедрили удружење песника Србије -

ПоезијаСРБ, са седиштем у Крушевцу и то је било прво удржење са именом Србије у називу, а да му седиште није у Београду. Наравно веома често гости на СУПЕСУ били су песници и књижевници из Варварина и околине попут Славољуба Јовановића Кумане, Александра Томића и других...

... Зоран Обрадовић, Војкан Павић (садашњи председник општине Варварин) и Топлица Симић на ФЕДРАРУ

Мени није позната чињеница како је и кад настало Аматерско позориште у Варварину, оно има своју историју и о томе ће се писати монографије (ако већ нису написане) али оно што ми је познато, то је да од те 1998. године када се први пут појавило на ФЕДРАРУ, па све до 2013. године Аматерско позориште у Варварину радило континуирано при Дому културе у Варварину, касније при Народној библиотеци у Варварину, и имало своју узлазну путању, што доказују бројне награде и на ФЕДРАРУ и на републичким фестивалима, попут фестивала у Кули и Малом Црнићу. У том периоду је у Аматерском позоришту у Варварину изникло бројан глумачки ансамбл, а и један изузетан драмски редитељ, Зоран Обрадовић, који је допринео да драмски аматеризам Расинског округа проклија и у Ћићевцу.

Тако је то у животу, важно је упалити искру драмског заноса, а она ће већ разбуктати ватру и тај занос за драмом и културом уопште ће понети многе... Топлица је био свакако онај који је те искре заноса палио, а оне и данас букте несмањеном жестином.

Мене, а и све ентузијасте драмског аматеризма у Расинском округу сада само брине чињеница да од те 2013. године Аматерско позориште из Варварина више није учествовало на ФЕДРАРУ. Тако су прекинули узлет који је започео Топлица Симић, давне 2008. године.

А нема разлога да је то тако. Напротив сад су боље околности у Варварину за припрему и играње драмских представа, јер је некадашњи глумац Војкан Павић сада председник општине Варварин.

У чему је поента ове моје приче?

Једноставно у томе да у биографију Топлице Симића убудуће уђе и чињеница да је својим ставом, а личним ангажманом дао изузетан допринос развоју драмског аматеризма у Варварину, а тиме и у целом Расинском округу, где ето Фестивал драмског аматерског стваралаштва траје већ 25 годину, а у припреми је и 26 ФЕДРАРО.

Хвала Топлици на свом ентузијазму којим је помагао развој Драмског аматеризма у Варварину и целом Расинском округу, а осталим љубитељима позоришне уметности у Варварну оставио у аманет идеју да тај цвет драмског аматеризма треба заливати и неговати да не би увенуо.

Љубодраг Обрадовић
један од идејних твораца ФЕДРАРА

ХУМОР И САТИРА

Драгиша Павловић Расински, Крушевац

АФОРИЗМИ

Данас се у конкуренцији, јаја најбоље котирају мућкови.

Ма какве озонске рупе. Мене више брину рупе на мојим панталонама.

Радим и играм лото. Па шта пре упали, плата или премија.

Прешао сам на брзу храну. Час поједем оно што за пензију могу да купим.

Џабе се хватам за сламку. Мотка би дала боље резултате.

Водимо свестрану бригу о спорту.

Чак и коњима с хватаљкама додељујемо коњушаре.

Џабе се бака радовала променама. Црвенкапа и вук ступили у коалицију.

Кад год треба да се одлучимо за Исток или Запад,
ми се ухватимо за нешто између.

Сад смо најчистија држава. Цео свет нас риба.

Није страшно што вођу притискају одозго. Опасно је ако то крене одоздо.

Кренули бисмо ми брже ка Европи, али нам фали гас.

Комшији цео свет нуди Европску заједницу, а он се увукао у моју брачну.

У јебена времена једино курве раде поштено.

© Драгиша Павловић Расински

Драган Матејић, Велики Шиљеговац – Крушевац

ДЕМОКРАТИЈА - Афоризми

Шири се демократија, Власт више ни себе не контролише.

Знамо ми колико је сати само нас погрешно навијају.

Ако вам је вода дошла до грла, испирајте га хиперманганом.

Радовали смо се демократији као мала деца. Зато смо и добили лушу.

Ветрови промена запањују народ. Неко је прднуо у чабар.

Да ли ће се ово, што смо родили мечку, рачунати у треће дете?

Кад народ пита на крају реченице стоји знак узвика!

И народни оркестар је – под управом.

Телевизор кроз прозор – па у свет.

Кад политичари играју жмурке, пљују у народ.

Демократско јсгње, а већ овца.

Демократија (нам) се шири од ува до ува.

Дотерала нам орла зла година.

Станите галије царске, да их одвезете.

Не можемо да заспимо. Броје нас у овце.

© Драган Матејић

Саша Милетић, Крушевац

АФОРИЗМИ - Бунар жеља

- Волонтирам. Од нечега се мора живети.
- Нас живот није миловао. Предсочио је предигру.
- Лекари су га задржали у болници. Чули су да је девизни пензионер.
- Како политичари овде живе? Ту и тамо.
- Искључиво купујемо хлеб са седам кора. Дуже нам траје.
- Чудни су путеви Господњи. Никако да се сусретнемо.
- Ко упадне у бунар, има само једну жељу.
- Неписмени најбрже читају.
- Наша министарка је поштена. Има дуге ноге.
- Бескућнику можете да плунете под прозор.
- Сваки мој проблем поделим са комшијама. Да им буде лакше.
- Продавци дроге су велики ситничари. Гледају све на грам.
- Наше путаре, сунце не може да изненади.
- Данас гас сваку рубљу вреди.
- Све иде из главе, а долази из телевизора.
- По глави становника, имамо мање глава од становника.
- Продао је душу ђаволу. Продана душа.
- Акција! Платите диплому, испите добијате гратис.

© Саша Милетић

Братислав Костадинов, Крушевац

АФОРИЗМИ

И лопов и жандар су у истом шпилу.
Најмоћнији су имућни мућкови.
Покупили су кајмак. Ето колико путера имају на глави.
Млади су успешни на свим пољима. Зато и одлазе напоље.
Има да вас нема ако немате иметак.
Медијски мрак је оборио све рекорде гледаности.
Само су рупе у закону правно обавезујуће.
У име народа који не зна ни како се зове!
Псовке су простачки упрошћене реченице.
Живимо. Под још неразјашњеним околностима.
Нису све религије исте. Ево, наш ђаво је јачи од њиховог.
Кад ми све падне у воду, осећам се као риба на сувом.
Оградите се од затарабљених мозгова.
Ја сам неутралан. Нисам ни за наше ни за њихове.
Једнима је чаша полупразна, а другима полупана.
Прогледаћемо и вама кроз прсте ако нас купите за шаку долара.
И тебе сам сит, кафано, дабогда се власнички трансформисала!
Открио сам своје право лице, рече ботокс.
Ко високо лети, нека му је лака сила Земљине теже.
Назовимо ствари њиховим правим пасвордом.

© Братислав Костадинов

МАНИФЕСТАЦИЈЕ

ВРЕЛО СВЕТОГ ЈОВАНА – Макрешане 2022.

Манифестација ВРЕЛО СВЕТОГ ЈОВАНА одржана је 7. 7. 2022. године у Манастиру Светог Јована у Макрешану по тринаести пут. Овај поетски-музички програм обележили су својом поезијом песници Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу. Програм су ове године организовали МЗ Макрешане, Управа манастира Свети Јован Макрешане и Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем у Крушевцу. Уводну беседу и благослов манифестацији дао је протојереј -ставрофор Љубиша Милошевић. У програму су учествовали песници, чланови Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ и то: Љубодрог Обрадовић, Светлана Ђурђевић, Радован Стевановић, Данијела Јевремовић, Богдан Јефтић и Олга Раденковић. У програму су учествовали и фрулаши: Аранђел Минић и Слободан Цакић као и најмлађи фолклораши КУД-а „МЛАДОСТ“ из Макрешана. Тачку на И ове манифестације ове године својом музиком на хармоници и изванредним певањем ставили су свакако Драган Александрић и Љиљана Александрић. Ове године манифестација „ВРЕЛО СВЕТОГ ЈОВАНА“ је наставила са обновом духа аутентичности, која се шири овим просторима, живи у народу, а онда се разлије пред јавност, као Западна Морава кад надође, на плодне њиве Макрешанских сељака.

ЛЕТО КУЛТУРЕ РИБАРСКА БАЊА – ПоезијаСРБ 2022.

У оквиру Лета културе 2022 у организацији Рибарске Бање на летњој позорници, одржан је 6. 7.2022. године поетско-музички програм Удружења песника Србије – ПоезијаСРБ са седиштем У Крушевцу. Комплетну иницијативу, припрему и реализацију маестрално је одрадио Милосав Ђукић Ђука. Учествовали су песници: Светлана Ђурђевић, Милосав Ђукић Ђука, Љубодраг Обрадовић, Даница Гвозденовић, Снежана Поповић, Нада Милосављевић Кети, Првослав Пендић, Миљко Шљивић и Градимир Карајовић. У музичком делу програма наступили су чланови бенда: 2+2: Ивица Јовановић Шљива и Иван Ђука Ђукић. Певала је и Александра Иванов. Још једно прелепо вече, које је било идеални спој поетске речи и одличне музике за бројну публику, а које је одлично водила и уредила Светлана Ђурђевић Ђурђа. Фотографије је снимила Ђурђија Обрадовић, а видео Љубодраг Обрадовић. Уживајте!

МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2012.

Гордана Влаховић, Крушевац

ОВАЈ ПУТ, О ВОДИ – ОВАКО...

Надам се да ћу свој кратки запис прочитати као воду, течно и без прекида. А ви, који ме слушате, оно што вам се свиди, сачувајте најбоље што можете, као мало воде на длану.

По Библији вода по Божјој вољи, чије дело је све и свуда, настаје кад и небо и земља, дан и ноћ, копнене стазе и богазе. И вода пре човека, који, како је крочио без воде не могао.

У Едемскоме врту не би никло ни дрво за јело, ни дрво од живота, нити дрво од знања добра и зла, да река није текла и натапала, по милости Божјој, врт. А даље се дељаше у четири реке, те једној беше име Фисон, другој је име Геон, трећа је Хидекел, а четврта Еуфрат.

И као што воде обогатише Едем, тако је водом Господ казнио човека, видевши његова велика неваљалства, те пусти потоп поштедевши честитог Ноја. Тако се вода још у старом завету јавља као извор живота али и као немила претња човеку.

У "Српској митологији" Сретен Петровић бележи да су Словени веровали у магијску натприродну моћ "текуће воде". У таквој води перу одећу умрлог човека, те понешто од тих ствари пуне низ реку, да их вода однесе на онај свет, како би са њима отишла и "душа" покојника. Уочи Видовдана травка видовка потапа се у изворску воду којом би на Видовдан оболели и здрави умили очи. А да би се одагнале душе умрлих када се вода захвата ноћу и после заласка сунца, пре употребе се мало одсипа из тестије.

Извори су у народу "живе воде", са чуварицама извора, вилама, а неписан обичај је да свако ко се на живом извору умије или воде напије мора у извор бацити новчић, или поред извора окачити какву травку или комад вунице (ето нам објашњења за данашње бацање металних новчића у фонтану). Виле се одобробоље о Ђурђево дану када се ђурђевданског јутра отпусте низ воду разни цветови и траве, преостали од плетења венаца на реци.

Називи вода често носе и имена утопљеника који су у њима нашли смирај. Када се Маринко чамција у јулској ноћи купа у Великом јазу, те намамљен сјајном и плавом звездом падалицом, зарања у воду, стрмоглављујући се ка дну, за звездом, змијом, ил' девојком, отад се нико не окупа у Јазу, кога прозваше Маринков вир (Г. В. : Змија).

Асоцијације: вода у кљуноу птице, вода у олуку, у каменом појилу за стоку, росне капи на облим и белим раменима у јутарњем буђењу. Вода: бунар, воденица, реке.

Изван и мимо књишких мудровања мој деда Бранко, пре него што је поставио темеље куће, извео мргодног бунарцију Милуна да му нађе реску жицу и озида бунар каменом, јер је вода за Бранка била један од појмова суштине (Вода). Баш као што ће и јунак Ђамила Сијарића у причи "Бунар", Џимшир Туховац, бити опседнут сликом извора у безводном пештерском крају, те неће одустати од копања макар се са целом породицом завадио јер је веровао да ће та његова вода бити вечна.

Украј воде ће се Ђедо умивати док га полива преображена снаха, пргавица Анока (Л. Лазаревић: На бунару). А чарно песничко длето Радомира Андрића бунаре Радоша Модричанина стапа са вечношћу.

Верна љуба војводе Пријезде скоком у воду чува част и образ. Воде су и подлокалне обале, и одрони, и узвитлани кракови који просецају кроз њиве. Али вода је и у животворном рукохвату са хлебом. Кад нема ње, ни хлеба нема. А кад је има онда нам се као најлепша мелодија учини оно Дучићево: "Негде у даљини чује се где хукти воденички точак промуклијем гласом".

Воде – реке, понеке: премошћени Рзав и Дрина, Ибар вода носила јаблана, Ситница бивала мутна и крвава. Дон – велики, тих, вољен и псовком поздрављан, са далеког Мисисипија још уздишу душе чича Томиних рођака. И Морава са хиљаду песама у част јој испеваних; јер, све Груже хрле ка Морави, а Морава ка Дунаву, који, по Мики Антићу, кад се скупи и море би могао бити. Могао би, а није. Зато ће своје тамне и тешке воде ваљати ка широј, уз шапутање: "... То је било, било у Одеси". Тако се живот и литература надгорњавају у препознавању док воде у својој ванвремености вију и лију од небеса до земаљске тамнине, потврђујући непогрешивост одлуке Онога који све може, из другог дана стварања света: "Нека буде свод посред воде, да раставља воду од воде".

Да се не би пришаптавало: Што одужи, вода је однела, утолико пре што се овде осећам као риба у води понављам и завршавам: треба неговати оваква песничка окупљања као мало воде на длану; неговати лепоту речи која уме да се у води огледне као невеста. Вода може да поправи и опере све осим погана језика, црна образа, срамоте и греха.

А ПО ВОДИ ТРАГ...

Није се само о погибијама говорило. Нити се је само оружје гланцало и оштрило. Бивало је и зазирања од комитских банди. И оштрења језика о оне којима је све брањено а бранити се ничим не могаху.

Под планином се Миљуша, после погибије свога домаћина примирила. Од села, а сеоским језицима, и од ума одељена, умела је своју јединицу Јагоду, на радост и бригу, одгајати. Вижљаста и сва од трептаја, израстала уз ветре, воде и биље ни по чему слична другима из села. Ни њима није давано да се успињу ка Миљушиној кући. Само су се Радоњине кћери волеле видет са девојком која осмехнуто, ко са белих облака, уме да прича о неких далеких тринаест језера чије се воде преливају водопадно из мањих у веће.

Посебно Велика, благе нарави, за разлику од сестара јој, оштрих и одсечних, Јелене и Џмиљане, још неударних. Велика је са Јагодом ђурђевске венчиће плела од горскога биља, и лептирове хватала док су јој се овце по падинама распршене шаренеле. Збуњена је Велика била, док ју је Џмиљана призивала памети:

- Она ти је, Бог с тобом, сва у недодире са земљом. Невоља ви куца на врата. Пушћај је, Велика, тако ти неба.

Време дође и за то.

Ненадана је невоља кад год дође.

Као да је петао на прагу запевао.

Као да жубор утихну на Миљушином врелу.

Као да није било доста чељади разбијених по сеоским врлетима.

Као да је у кам ударило.

Као да је се Миљуша каменом на Бога гађала.

Наиђе жандарска патрола кроз село. Ни звана ни жељена. У трагању за неким одбеглим. Крај Миљусине колибе, ка дубрави горњој, водио је пут. На Јагоду налетели, у незвани час. Окретали се, обртали, а најмлађи, жандар Нико, поврати се ка Јагодином трагу.

Све што збило је се, Јагоди је била игра.

Чикање и циктаво подвикивање.

Жандарева успамтелост.

Јагодина узнебесеност.

Горско цвеће уплетено у косе.

Биље ка њој повијало се.

У очима, по зеленим водама, сунчеви траг.

Облаци далеки и у плаво уроњени играли оро, ни ровачко, ни црмничко, но небесно.

Све се око ње вртело док је жандар Нико петљао нешто око њених сукања а она само осећала голицање његовог брка по врату, мешкољила се у само њој чујним припевима.

Док се комешање убрзавало, девојчету се не свиде жарење, као да је печила коприва (помисли). И док се збуњена придигла, небо је потамнело, жандар Нико отресао униформу, горски цветови увукли главе у крунице.

Игра је била завршена.

Залуд је касније Миљуша стезала Јагодин струк. И из куће пуштала је није, залуд. Нико им, ни гладнима и осамнима, доходио није. Осим, кришом, две Радоњине кћери. Једна, Велика, од жалости и туге. Друга, Џмиљана, да Велику не губи са очију, уз вијуге ровачке. Знала је казати:

- Што се, Велика, богати, смуцаш тијем врлетима, те на обе навлачиш зазор људи? Су чим ћеш се оправдат пред будућим, кад те почну олајават?

- Не хули, јадна, но учини да сиротој помогнеш.

- Терао ли је ко да се с пандуром по планини ваља?

- А ко зна, моја Џмиљана, како и с ким ћемо се и ми ваљат, кад нам одреде и нареде?

- Шути да те тајо не чује!

Није се пород запатио. Није ни Јагода међу свет доходила. Миљуша у село сишла и молила, што задуго није, да јој пођу у трагање за незнавеном кћери, погубљеном по урвинама ровачким. Ништа није било важније. На страну зли језици. И иза леђа упиљени погледи, копље им равно није. Ни по које презриво плуцкање у празно. Ни од куда сажаљиве речи. Миљуши нема веће невоље: Њу ми, њу, нађите.

Велика је љуто прословила:

- Пашчад од пашчади, они што је, као, траже. Боље би им било да су се невољној нашли на вријеме.

А Џмиљана би утишавала:

- Шут, незнавена ли си и ти, Бог те видио!

И онда се прича отме првобитном облику. Преодева се, кити, кинђурена, ил' нагрђена, од казивача зависи. Те и ова о од ума одељеној Миљуши и њеној од света изопштеној кћери Јагоди.

Видео ју је лугар Мошо како гором са зверима дан данује а оне јој из руку једу. А ноћом уз врело чека сенке незаплаканог чеда.

Чуло се и да ју је лабуд са јововог грања одазвао, а она пошла за њим као што исушена земља жели да је натопа киша. Окрилаћена пресеца лугове и усеке те ка језеру скадарскоме вилинским кораком ходи. И све беше вода. И све по води расуто растиње. И као, вијаху је на махове, као сенку, само у светлости ноћнога путника, сјаја месечевог.

Гледали су је, као, да оваздушена по језеру са локвања на локвањ, уз прх ножних прстију, лептира по Брањини, острвцету скадарскоме, у сусрет само њој знаном призиву. Не видећи ни змијоплете, ни густо трново жбуње.

Трезвени гласи покушаваху да причи доакају.

- А да не будалите, што би прелијетала оволике воде око нас, јади ве не нашли. Могла је и овђен јездит по врелима и травама.

Мати Миљуша замукла, начисто. Ни жалбе, ни гласа. Не изгледа низ ровачке путељке. Самотна зверка пред издисајем, чекала позив од Бога који као да ју је заборавио, како рече богохулни Владо Мајов.

Девојке из куће Радоњине удајом се из рода разасуле. Свака са о свом јаду забавила. Велика, удата Армуш, каткад се присети Јагодиног смеха, младог, гргољивог, заразног, док није пресушио. Џмиљана је се, измештена из туђих брига, у своје подоста заглибила.

Знала је да, којој од својих кћери, припрети:

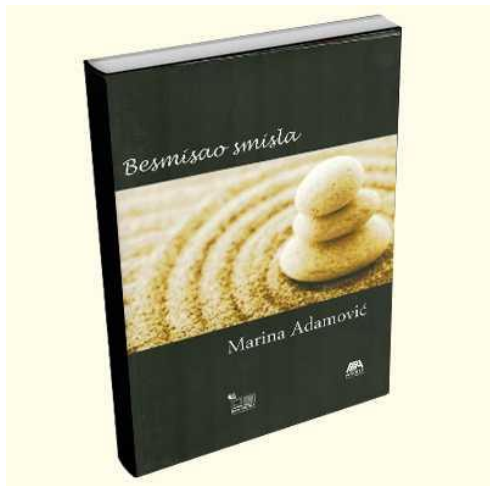
- Не крилати ка Јагода Миљушина. Прибери се, ђаволе.

Прича се узвила у горје и окренула лице ка небесима, остављајући људе својим приземностима.

Памћење њихово ко по води траг.

© Гордана Влаховић

НОВЕ КЊИГЕ

BESMISAO SMISLA – Marina Adamović

Марина Адамовић, Ниш

ŽIVOTNA ĆELIJA

Zatvorenici jedne ćelije
 čuli su priče o proboju
 Lomili su deo po deo
 okova od zidova
 i šta su postigli?
 To se i sami pitaju
 sekući usne jedan
 drugome -
 odgovora nema
 Iza njih je prazna ćelija
 a ispred bezdan
 provalija
 Zdrobili su ćeliju i sebe u njoj
 Ovi što gledaju nisu oni
 već prozaični objekti
 zalutale nade
 kamin(n)gs

TRAJANJE

Zatvori vrata
 I prozor, i drugi
 Zatvori šumu
 polje i reku
 Zatvori oči
 i uši, i usta
 Zatvori sve!
 Nikom ne otkrij
 da si larva
 iz koje niče nova - a ista
 muzika
 plodnog
 podzemlja
 kamin(n)gs

UNUTRAŠNJOST

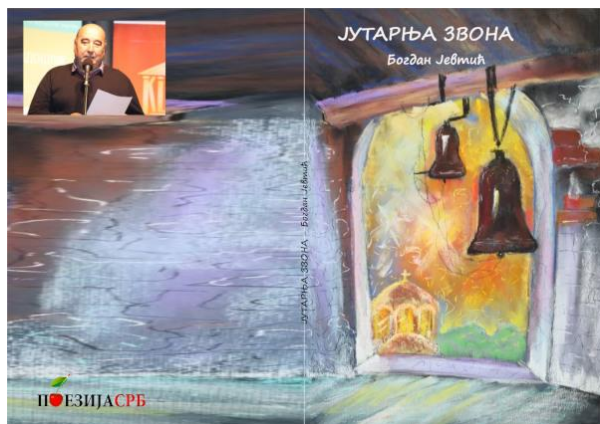
Neko je pokucao
 neko je ušao
 neko je prišao
 kada bih znala ko...
 (Tišina je šapat davnog sećanja)
 neko je preskočio klisko pitanje
 napuštajući par kvadrata moga
 postojanja
 i zalupio vratima
 tako jako da se kuća
 i dan-danas trese
 Sada sam ubeđena da je greškom
 otišao u moje glavno JA
 ne bi li sa kućom,
 istovremeno i ova druga
 podrhtavala
 Evo... kamin(n)gs

SUDBINA

Nije bila od onih što plaču,
 nije se smejala
 ali su niz nju lile kapi i
 sjala lepota vedroga neba.
 Danju se klanjala, noću je lečila
 dok nije mirno pala na zemlju
 uvela
 zgužvana
 latica
 nevena

Knjiga se nalazi na:

<https://novapoetika.com/knjizara/besmisao-smisla/>

ЈУТАРЊА ЗВОНА – Богдан Јевтић**ЈУТАРЊА ЗВОНА**

Дубоку тишину буде
јутарња звона,
спокојна је
душа моја.
У глави се
мисли роје,
слова множе
на папиру,
не прекидам
мисаону идилу.

Од превише слова
формира се
реч нова,
нераскидивом нити
рађају се
нове речи
стихом ће се
све рећи.
Неслућена
мисаона супстанца
ведрину
и оптимизам ствара,
све јаче
одзвањају звона,
стих има своју снагу,
оштрину
и романтику благу.
Инспирација
стихове пише,
ствара се лепша димензија
да се искажу осећања,
рима их чува од заборава.

ЈУТАРЊА ЗВОНА стиховима лече – Љубодраг Обрадовић

Да ли поезија у себи доноси клицу одговора на сва питања која муче човечанство!

Ако схватимо истину у догађајима који нас окружују, на путу смо да извучемо поуке за све што нас у животу чека. А истине су свуда око нас, јер су и догађања око нас. Питање је само да ли поезија у себи носи клицу одговора, који лебде у ваздуху живота који нас окружује? А прави одговори су увек једноставни и дођу обично на крају књиге, кад и треба:

Живот је један,
нема репризе,
само чиста љубав
људску свест
на виши ниво уздиже.

/Достојанство – страна 60./

Одувек смо знали, да ли свесно, да ли подсвесно, да љубав доноси опстанак свету, нарочито у ова зла времена... Богдан нам је то саопштио крајње једноставним речима, да би сви схватили суштину опстанка. Јер, можда није љубав довољна да свет опстане, они зли имају своје планове и треба их надјачати. Свет ипак није саздан на једноставан начин, много је ту суптилности уткано, треба ипак сва та ткања судбине схватити и прихватити. А песник све то може. Може он и више... Може додати нека само своја ткања, неке само своје вијуге, које тас на кантару који нам мери судбину, натерају да скочи.

Од превише слова
формира се
реч нова,
нераскидивом нити
рађају се
нове речи
стихом ће се
све рећи.

/Јутарња звона – страна 5./

Књига је добила име баш по песми Јутарња звона и по мени то се није догодило случајно, то је оно што писцу у чину стварања не да мира, док не пронађе своје савршенство, коме тежи. И успева! Да, Богдан је успео у овој књизи од превише слова, да формира речи и реченице, који ткања његовог ума доносе пред читаоце као оригинално дело са свим поукама које песме доносе. Само их треба пажљиво потражити, а пронаћи ћете их свакако. Ево ја сам једну од поука, које су у складу са мојим размишљањима о свету, његовом настанку и опстанку, пронашао у песми Честица, зато Вам је овде преносим дословно целу:

/Свака честица у универзуму је вера, јер је дар нашег Бога спаситеља. Негујмо традицију и обичаје своје, омогућимо то и другима, да свако у духовном задовољству сија. Дођимо сви до рајских капија./

/Страна 10./

Поента ове песме је вечност у Богу и ови стихови је доносе. А стихом /Дођимо сви до рајских капија/, Богдан нам поручује, да никако не смемо бити себични и спасити само себе. Његова порука је, да је циљ човечанства колективни спас. Дакле, мир свих у Богу! У песми *Завичај* Богдан нас подсећа на промене које проток времена неминовно доноси. Све се мења, сем камења...

Дође сада ново време,
све девојке би у град да се селе.
Не гледају момке са села,
свака би градског мангупа хтела.
Не прија им више здрава храна,
не мирише дуња са ормара.
Природно руменило шминком гуше,
силиконима лепоту своју руше.

/Завичај – страна 56./

Напредак цивилизације је очигледан и непорецив, али и чињеница да људски род у целини, полако али сигурно почиње да жали за мирисом дуња са ормара, и да идеалног живота више нема у градовима које притиска смог. А повратак у завичај понекад се учини као спас.

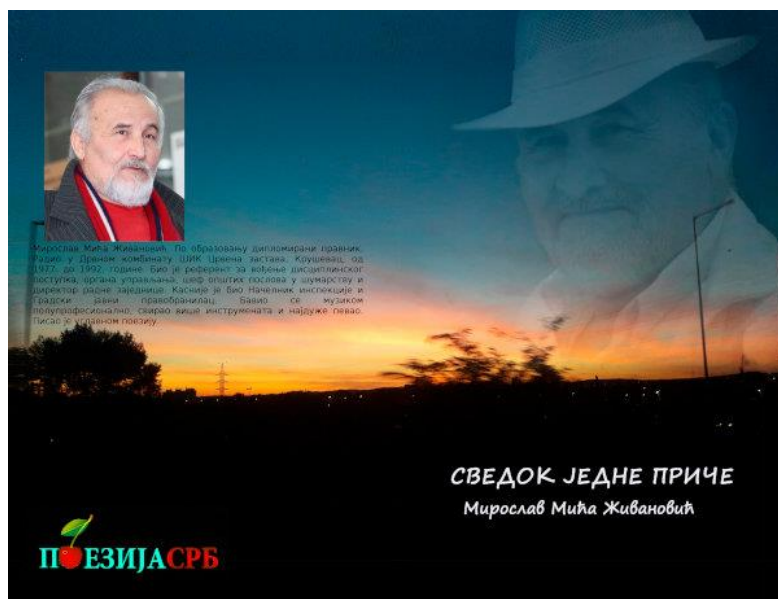
Пред нама је, дакле, друга поетска књига Богдана Јевтића, *ЈУТАРЊА ЗВОНА*, којом он наставља традицију поетског стваралаштва и објављивања књига у годишњем низу.

Прошле 2020. године написао је првенац, поетску књигу *РАЈСКА ПТИЦА* после које сам ја рекао: Богдан је дефинитивно песник који би поезијом да мења свет. Ако у томе и не успе, као што ниједан песник још није успео, бар је свестан да га је својим стиховима улепшао. Бар је свестан, да је у својим песмама у “сва годишња доба” уткао “раскошна пролећа”, иако зиме у срцима веју...

При том закључку остајем и овога пута, с тим да би томе придодао и одговор на питање са почетка ове рецензије...

Богдан се у својој другој поетској књизи *ЈУТАРЊА ЗВОНА* смело ухватио у коштац за филозофијом живота, пишући стихове о духовности, родољубљу, носталгији... Пишући стихове о животу сваког човека полазећи од себе и својих искустава. И својим стиховима дао одговор... Да, поезија у себи доноси клицу одговора на сва питања која муче човечанство! Богданова поготово.

А одговорима се мења свет, зар не?!

СВЕДОК ЈЕДНЕ ПРИЧЕ - Милослав Мића Живановић

ПРЕДГОВОР – Милослав Мића Живановић

Уместо епитафа за покој души ШИК-у „Црвена застава“ Крушевац и једном времену романтике, наиве и сасвим другачијег живота. Гигант дрво-прерађивачке индустрије са потпуно заокруженим процесом од планирања подизања и неге шума преко планске експлоатације, примарне прераде, полуфиналне, финалне прераде, организоване набавке и продаје са преко сто продајних објеката и салона намештаја, рачуноводствено-финансијским сектором организованом ресторанском исхраном за две хиљаде радника, друштвеним стандардом, библиотеком са десет хиљада књига и стручном литературом сигурним сталним радни односима, вођењем кадровске политике, плановима запошљавања радника посебно деце својих радника, кредитирање радника за решавање стамбених проблема обезбеђивање и додела станова, са четири међународних компанија. Шире организован у ШИП СОУР Нови дом. Подигнут организован и развијан у доба „Титове диктатуре“, издржавао хиљаде породица, више стотина обезбедио становима а свакој дао средства за решење стамбених проблема. Одшколовао велики број стручњака и кадрова који су наставили своје велике каријере у струци. Комбинат је био наша друга кућа, имао душу коју смо му ми дали и полако узимали, а који је доласком слободе и демократије, када су дилетанти отели власт, очерупан, опљачкан, разорен и као и многи други унакажен и уништен па сада изгледа као Нагасаки и Хирошима заједно. У част великог директора Обрада Обрадовића великог и поштеног радника Радовановић Андрије, радног и поштеног тапетара Моле и свих других покојних и још једва живих радника комбината и на срамоту хохштаплера и распикућа који су сравнили са земљом нашу другу кућу. Ко не верује нека пође путем Крушевац Паруновац и нека погледа лево преко пута касарне Седми јули и Закићевске сада Трајалове амбуланте, кроз празнину на месту где је некада била капија па нека сам просуди. Не препоручујем да улази дубље у круг јер би могле да га поједу змије или нека нема, јер ко зна шта се све тамо испилило. Није библиографски рад о предузећу, мада комбинат то заслужује и то као монографију која би говорила и упозоравала. Ово је прича о једном времену кроз причу о судбини једног човека, испричана његовим језиком, аутентичним, да би носила печат тога времена. Извађена је са дна океана безочних лажи последњих година и деценија.

У Врњачкој Бањи 01.12.2019.

СВЕДОК ЈЕДНЕ ПРИЧЕ

1.

Као млад, тек дипломирани правник на ургенцију чика Тике Мексиканца, брата моје таште, који је вршио финансијску контролу ШИК-а „Црвена заставица Крушевац“, па Драгослав Драмљих задужен као Директор општих послова за персонална питања није могао ни смео да не услиши његов захтев, јер то није била молба, засновао сам радни однос код поменутог предузећа и што је тада био нормалан ред, након обављеног приправничког стажа и положеног приправничког испита добио решење „референт за вођење дисциплинског поступка“.

Председник и чланови комисије бирани су по утврђеном поступку, углавном најбољи радници комбината, односно ООУР-а, поштени и познати као одани комбинату, а нарочито руководству предузећа, а стручни сарадник комисије дипл. правник који се по правилу старао о законитости поступка и да одлуке буду у складу са захтевима подносиоца захтева, али и правичне, а казне добро одмерене и примерене да би се постигла сврха кажњавања. Чланови комисије су углавном веровали мени, а ја био убеђен да ће приликом одлучивања уважити мој предлог. Сваку паузу сам искористио да чујем по неку причу из живота, поготово старијих чланова које су на крају биле увек готово невероватне, а животне, лепе и интересантне.

Андрија Радовановић – чича Андра био је један од најбољих радника комбината.

Учесник рата, члан партије – активиста, слабо али за његове потребе довољно писмен, бистар, вредан, одан, поштен радник. Јак!

Широка рамена, врат кратак црвен. широк нешто већа, некако чворновата глава као насађена на раменима, шешир три броја мањи, здепаст скоро четвртаст, руке кратке јаке, шаке као копање, веће но што би било нормално. али у складу са његовом конституцијом. Просто је био такав, некако незграпан, али не ружан.

Углавном ћутљив. Делује помало уморно.

Не баш радо, помало невољно на моју упорну молбу почиње своју причу.

Баш онако како смо ту причу тада чули и, готово од речи до речи просто преносим као вид сведочења о једном времену и једној судбини.

Рат сам што се завршио. Пошто сам био предратни комуниста и робијао у време обзнане, чим почео рат отишао сам у партизани. Био сам један од првих чланова од формирања Расинског партизанског одреда од кад смо се скупили и организовали на Беловићу.

После ослобођења сам био председник месног одбора села Текије. Тешко време, сиротиња, принудни откуп, жене остале без људи, куће без домаћина. Ништа се нема, а све би се тело. Нажалос`, убрзо и ја остадо удовец.

Млад, а сам ки пањ. Мука целога села свалила се на мо`у грбину на мо`а леђа, па сваки дан све грђе. Прође година па скоро и друга.

Сваки куј ме сретне почиње изокола да се распитује.

Јели бре Андро како ти је саем? Ел планираш да се жениш.

Жалос за жалос, ако ти ниси ожалио жену нико није.

Ти Зору немож` да врнеш па не знам шта д` урадиш. Мањ`ко си решио д`иеш за њом.

Нађи бре нешто па како испадне.

Ћутим ја ал` ако` ћемо право поче` да размишљам. Један дан, недеља, леп летњи.

Време тијо ки поручено зашта` оћеш. Уђануо сам точак и пош`о на доњи пијац да нешто купим а можда и уочим неко женче које би ми одговарло. Већ сам радио у комбинат и добио неку кућицу на Прештип`, у круг комбината.

Рат учинио сво`е. Дош`о сам на пијац а он се црни ки да су задушнице.

`Де погле`ш`ел црнина`ел сам црно марамче.

Ретко се види нешто карирано, а ја знам да тема женама што дошле у шарено ништа не фали, а поготово не чо`ек.

Оне дошле да се помере, да се мрдну од човека, да га не гле`у и да уберу неки абер па да после вуђунаре, да проносе по селу, као: „Јели мори, замисли шта сам јучер чула на пијац.“ Ма дал је могуће? Немо` да причаш

Јас очију ми.

Ко би то мори реко?

И тако даље.

Пошо сам од тезге до тезге ка` нешто купујем а све загледам оне у црнину и глем баш дал ју и колико избледела, `ел од тога колико знам зависило колики је жалос, дал има смисла да било шта предузимам. Тејзе де црнина нова, греота би било, било шта и да се помене...

ЧАРИ ЈУЖНО-МОРАВСКЕ КОТЛИНЕ /САСТАВЦИ/ - Мирослава Смиљанић

Ова моја Јужно-Моравска котлина

Ту је мој завичај
Ту је мој родни крај
Ту је моја дедовина
Ту је моја грудa
Ту је моја Морава
Која ме отхранила

Ту сам на овој Морави
Конопљу као дете топила
Тежину од конопље
Сам на преслици
Прела и на разбоју
Основ правила
Ткала и одећу
Као дете шила.

Боље није могло
Јер није се имало.
Волим моју Мораву
Волим њену воду пенушаву,
Брзаке и врбаке.

Одличан - пет, Љубодраг Обрадовић

Пред нама је пета књига *ЧАРИ ЈУЖНО-МОРАВСКЕ КОТЛИНЕ /САСТАВЦИ/* Мирославе Мире Смиљанић из Град Сталаћа, који је смештен у долини поред Јужне Мораве. А на висовима, који полако расту из плодних ораница, сместила се Мојсињска мала Света Гора, зато је Мира за своју пету књигу и одабрала управо овај назив. А због свега тога, а и због тога што је пета по реду, ја сам већ у наслову овог приказа истакао и своју оцену књиге – одличан, пет!

Зато Вам препоручујем да причитате књигу *ЧАРИ ЈУЖНО-МОРАВСКЕ КОТЛИНЕ /САСТАВЦИ/* и све претходно објављене књиге Мирославе Смиљанић и имаћете и Ви заокружену слику о њеном животу и стваралаштву.

Св. Богородица

О, како је лепа ова
Мојсињска планина.
О, како је лепа ова
Стеваначка котлина.

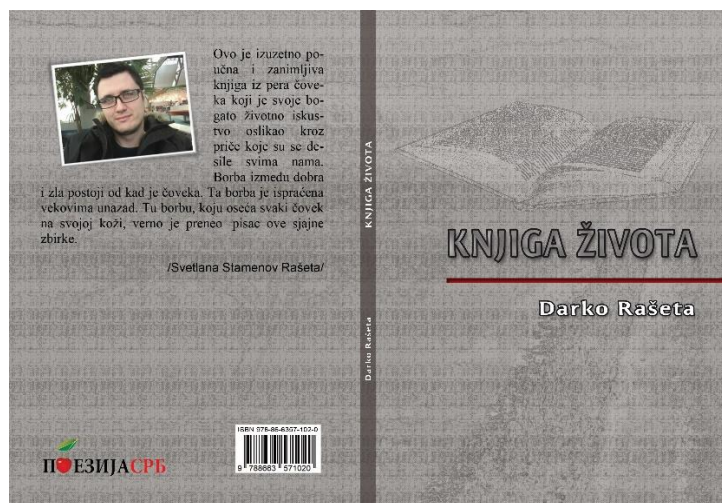
О, како је лепа наша Србија.
Поносни смо на нашу
Малу Свету Гору,
на нашу дедовину,
на нашу културну баштину.

О, како је лепо око
овог камена
Свете Богородице Почоева.
Што је наша вредна
Радмила дотерала,
засадилa цвеће и
украсно дрвеће.

Поносни смо на наше претке
што су бежећи од Турака
зидали цркве и манастире.
То је наша књижевна култура
и наша српска баштина.

Наша Радмила нас је
овде позвала да присуствујемо
Просвећивањем ове светиње.

5. августа 2020. године, љозвана сам да дођем у
Стеванца, код цркве Св. Богородице
на освећивање овог храма.

KNJIGA ŽIVOTA – Darko Rašeta

SMISAO ŽIVOTA – Borba koju oseća svaki čovek na svojoj koži - Svetlana Stamenov Rašeta

Ovo je izuzetno poučna i zanimljiva knjiga iz pera čoveka koji je svoje bogato životno iskustvo oslikao kroz priče koje su se desile svima nama.

“Borba između dobra i zla postoji od kad je čoveka. Ta borba je ispraćena vekovima unazad.

Istorija nam je jasno ukazivala ko je bio na strani dobra, a ko na strani zla. Umetnost je tu borbu takođe ispratila u delima slikara, vajara, filmskih umetnika...

Tu borbu, koju oseća svaki čovek na svojoj koži, verno je preneo pisac ove sjajne zbirke.”

Postoji univerzalna i lična istina za kojom svaki čovek traga. “Živimo u crno-belom svetu, ali istina je uvek negde između. Ljudi će uvek želeći da te definišu i ukalupe. Budi okružen onima koji te prihvataju takvog kakav jesi.”

ČETIRI PRIČE – Darko Rašeta

DELFINI

Volim delfine. Mislim da ne postoji čovek kome ove životinje nisu simpatične. Nijedna životinja nije spremna da pomogne čoveku toliko požrtvovano kao delfin. Ono što je čovek na kopnu, to je delfin u vodi - stvorenje koje poseduje empatiju.

Delfin je jedno od retkih stvorenja koje poseduje samosvest, što mnoge fotografije sa ljudima (svesno poziranje) i naučna istraživanja dokazuju.

Uvek izgleda vedro, crte lica su mu takve da i sa zatvorenim ustima izgleda kao da se uvek osmehuje; vrlo vesela, energična životinja koja pomaže svima u nevolji, čak i kitovima, koji su daleko veći od njega.

Osim toga, istraživanja pokazuju da zvuk koji proizvode delfini deluje umirujuće na nervni sistem čoveka, pa se ove životinje sve više koriste u lečenju raznih oboljenja kod ljudi, uključujući i autizam.

Postoji dobrota u moru koja se zove delfin; dobrota koja može učiniti da se postidimo sebe; dobrota koja nas mnogo čemu može naučiti.

OD KOFERA SE MOŽE NAPRAVITI ŽIVOT

Često se dešavalo da ljudski život stane u kofer ili čak u džep. Nesretne okolnosti, greške, ratovi učinili su da neki među nama ostanu bez ičega.

Poznajem dva čoveka sa sličnom životnom pričom. Kofer koji su poneli sa sobom umeli su da cene. Shvatili su kako da ga koriste u trenucima krize.

Njihova pažnja je bila okrenuta ka onima oko njih, težili su udruživanju kako bi pronašli put do boljeg života.

Da ih sretne na ulici, možda bi samo vešt poznavalac života na njihovim licima pročitao životnu priču od koje se diže kosa na glavi. Većina bi samo primetila da su oni ostvareni, uspešni ljudi u ovom trenutku.

Od kofera se može napraviti život ako si vredan i imaš viziju.

ISPOVESTI DVA SLUČAJNA PROLAZNIKA

Garaža je zanimljivo mesto. Tu ljudi parkiraju svoj alter ego – automobil.

Na putu do ulaza tržnog centra čuo sam dve životne priče. Svaka je trajala samo po jednu rečenicu. Nisu morale duže, jer su bile jasne.

Jedan poslovan čovek mahao je rukama kao profesionalni plivač u bazenu objašnjavajući svom sagovorniku: *"Na najviše pozicije u firmi primaju najnesposobnije ljude."*

Druga priča je bila potpuno drugačija. Rečenica koja je prošla kroz moj slušni sistem oslikavala je ženski svet 21. veka: *"Ne mogu stići danas, imam zakazano sređivanje noktiju."*

Dve osobe, dve priče koje su stale u dve rečenice, jedan svedok.

"Čašu meda još niko ne popi što je čašom žuči ne zagrči".¹ Neke mudrosti više ne možemo primeniti.

Danas se do "meda" stiže drugačijim putem, a "žuč" je izgleda predodređena za one koji nisu blizu "košnice."

ZAVIJANJE

Nema ništa gore nego kad stomak počne da zavija, boli i javi se muka. Soba počinje da se okreće, svetlost postaje ometajući faktor, a pomisao na hranu i čašu vode je misao koju želite da potisnete.

Kad prođe najveća kriza, onda dolazi nova – treba se suzdržati od hrane i vode kako se ne biste vratili na staro.

U tim trenucima shvatite zapravo šta je čoveku najneophodnije, bez čega ne može da živi, a sve ostalo su naši prohtevi.

Sanjao sam čašu vode, zamišljao kako natapa moja suva usta i klizi niz grlo do želuca koji je radosno prima.

Za sreću nije potrebno mnogo.

**ЦРКВА СВЕТЕ ПЕТКЕ У ЗДРАВИЊУ - СТО
ГОДИНА ПОСТОЈАЊА - Милосав Ђукић Ђука**

Село Здравинје

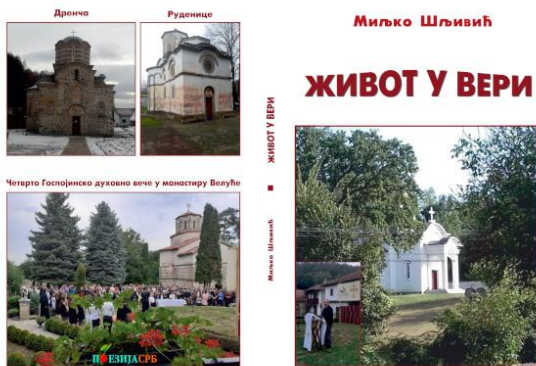
Село Здравинје се налази на 295м надморске висине на обронцима планине Јастребац. Гравитира према Великом Шиљеговцу и сливу Рибарске реке одакле је удаљено 9 километра, а од Крушевца 17 километра. Ово село је некад било познато по квалитетној бунарској води, ракији шљивовици, одгајању свиња и добрим људима, пуним духа. Поред пољопривреде, велики број становника је кроз време, јер град се развијао, био запослен у разним крушевачким колективима, а од друге половине шездесетих година одлазак на рад у иностранство постаје масован, што је утицало на пораст стандарда и квалитета живота. Такође, и образовање је достигло завидан ниво. Село поседује савремену инфраструктуру путева, електричне мреже, фиксне телефоније и скоро свих достигнућа из области информационих технологија. „Звездано Здравинје” познато је широм Србије као извор културе, песме, музике и сликарства.

Парохија Здравинска настала је 28.08.1932. године освећењем Храма Св. Ђорђа у селу Здравинју. Храм је освештао тадашњи владика нишки Доситеј. До тада је здравинска црквена општина била исто што и шиљеговачка, а данас у свом саставу има десет светиња и то у: Сушици, Беласици, Позлати, Рлици и Провалији. У самом Здравинју су цркве Св. Ђорђа која је настала на темељима старе срушене цркве од стране бугара и саграђена је од 1928. до 1932. год, Св. Петке која је настала 1922. и Св. Врачева – Козме и Дамњана у атару званом Шотицка, за коју не постоје поуздани подаци о времену настанка, али се може претпоставити да је њено време настанка у истом периоду када је изграђена и црква Св. Петке. Ове године црква Св. Ђорђа слави јубилеј – 90 година од освећења.

Закључак

Драги читаоци, суграђани и сродници, дужни сте да памтите своје претке и сећања преносите на потомке, како то рече проф. др Лазар Драгичевић. У овој години навршава се 100 година постојања Цркве Св. Петке у Здравинју и изузетна ми је част ако сам успео да вам овај наслов дочарам у целости. Црквена општина Здравинска је исто што и њен верни народ. Користим прилику да се најискреније захвалим рецензенту, лектору и свима који су допринели да дође до реализације ове књиге.

Аутор Милосав Ђукић Ђука

ЖИВОТ У ВЕРИ – Миљко Шљивић

ЖИВОТ

Ако си рођен човек да будеш,
онда се труди па човек буди,
ал` човек биће, знајте то људи,
једино онај што Бога љуби.

Живот проживи к' о што Бог рече,
моли се јутром и свако вече,
и мирно живот нека ти тече,
ништа од Бога, знај, нема прече.

Нек ти не буде живот иметак,
пости све пости, среду и петак,
и стално мисли на речи Бога:
„Љуби свим срцем ближњег свог“.

Увиди грех свој одмах и сада,
покај се горко и исповеди,
немој да причест тешко ти пада,
живот са Богом једино вреди.

Ујутру када свима се спава,
на литургији недељом буди,
само то ти је одлука права
и бићеш човек између људи

БЕЛЕШКЕ О ПЕСНИКУ

ПЧЕЛАР, ПЕСНИК И ПОРЕЗНИК

МИЉКО ШЉИВИЋ је рођен у Глободеру код Крушевца 1960. године. Гимназију је завршио у Крушевцу, а економски факултет у Крагујевцу. Радио је у Индустрији „14.октобар“, (1986 – 1989) Управи прихода у Крушевцу (1989 – 1998), Управи прихода у Ћићевцу (1999 – 2008) на месту руководиоца, а сада у Пореској управи у Крушевцу на месту пореског инспектора. „ЖИВОТ У ВЕРИ“ је друга његова збирка песама. Пре тога је издао песме за децу „ЈУТАРЊА ЖУРБА“. У области пчеларства аутор је једне књиге и коаутор друге. Једна књига „ПЧЕЛАРСКЕ ТАЈНЕ“ му је преведена и објављена у Бугарској. Био је председник Савеза Пчеларских Организација Србије у два мандата од 2002. до 2006. године, а одржао преко 640 предавања из области пчеларства широм Балканског полуострва. Данас живи у Глободеру.

ГОДИНА ЖУТОГ МАСЛАЧКА - Драгана Живковић

SNAGA I MOĆ

ZAGRLI ME JAKO,
 ZAGRLI ZA JUČE,
 DANAS I SUTRA,
 DA I U ODLASKU I DOLASKU
 OSEĆAM TVOJE DLANOVE
 KOJI ME ŽELE VIŠE OD SAMOG TEBE,
 DOK NEUMORNO HODAM
 VLAŽNIM PLOČNIKOM,
 DOK OSLUŠKJEM ZVIŽDUK VOZOVA,
 ČEKAM VREME POLASKA.
 MOJA SNAGA JE U TVOJIM GRUDIMA,
 MOĆ U POGLEDIMA.
 IGRAM SE BLJESKOM MUNJE,
 MOTAM VETAR NA KANURE,
 KROTIM GROMOVE SKOKOVE,
 DODIRUJEM OBLAKE.
 PRSTE SAM U ČEŽNJU TVOJU UPLELA,
 U MISLI SE USELILA,
 TEBI PREDALA.
 TVOJA SAM
 BEZ SUMNJE I PITANJA,
 LAŽI I OBMANA.
 ISKRENA I ČISTA
 TVOJA SAM.

PLIMA

U noći dah...
 Nema razloga za strah.
 U oblačak si dva ptica ugnjezdio,
 Sve zvezde dušom prigrlio,
 Na krilo,
 Moj svet posadio.
 Rasutim dodirima
 Korake po koži budiš,
 Zanamele otkucaje pesmom mamiš.
 Igra bez granica...
 Pesmu peva moja žila kucavica.
 Utišavam zore
 I želju prostranu kao more.
 Svuda si ti...
 Omamljuješ mirisom božura,
 Skrivaš se
 U ogledalu iza mog osmeha;
 Vazduh te je u svoju priču utkao,
 Tebe u snove uvezao...
 I tamo gde te nije bilo,
 Sad te ima...
 Suton... Sunce zalazi...
 Plima nadolazi.

NITI

Tvoje kiše,
 Moji su biseri u kosi,
 Svaka misao
 Staza po kojoj moja čežnja lebdi,
 Bistri izvor želje
 Na kome ljubav vođu pije
 I osmeh oči mije.
 Osećam...
 Ti znaš...
 Ona vezuje
 Mota niti kroz osećaje,
 Damare, drhtaje;
 Provlači se
 Između
 Trajanja i nedostajanja,
 Pogleda i uzdaha,
 Rečenih i neizrečenih stihova,
 Kao pesma nerazumna,
 Nejasan san
 Tankom niti ljubavi ispisan.

ТАМНА СТРАНА МЕСЕЦА – Милица Новокмет

Пас и Мачка

Give Your Heart a Break одзвањао је дневном собом, док је Џесика била у тоалету, спремајући се. Зачувши звук телефона, истрчала је из купатила и јавила се.

- Имамо један мали проблем. – огласила се Сузан одмах.

- Немој да ми кажеш да је нешто искрсло за декорацију. – рекла је треперећи.

- Не, али човек са пакетима боја је испред галерије.

- Шта? Зашто? Требало је да дође тек за два сата.

- Знам, али поранили су, рекли су да су у журби. Мораш да кренеш одмах. Знаш колико смо чекале да нам то доставе – објаснила је.

- Океј, знам. Крећем одмах. – прекинула је везу, трчећи до гардеробера по одећу коју би обукла.

Била је изнервирана, јер су јој поремећени планови, а тек је дан почео. Јадан онај који јој сада *сјане на жуљ*.

Пронашла је танку, свилену, маслинасто зелену кошуљу, уске кожне панталоне, црне боје, које су се слагале са ташном. Од накита на себи је имала само малене минђуше у облику звездица и ручни сат. Нокти су јој били стандардно дугачки. Са дугачком косом и крупним локнама, изгледала је лепо.

Обула је салонке, погледала се у огледало, искључила апарат за кафу и журно изашла из стана и јавила се цимерки. – Гао, Фели! Лупање вратима тргло је црно - белу мачку из сна. Изгубљено се осврнула око себе, видећи да нема никог, преврнула се на леђа и утонула у сан.

* * *

Фреска урбаног живота - Др. Велибор Лазаревић

Романескни првенац Милице Новокмет припада типу савремених урбаних романа са сентименталним и крими садржајем.

У епицентру романескне фабуле су ликови Филипа и Џесике и споредних ликова њихових сродника и пријатеља који живе у Чикагу и Њујорку.

Ликови поменутих интелектуалаца су вешто психолошки профилисани кроз мноштво дијалога и монолога.

Драматургија романа је дочарана кроз разне врсте сукобљавања, заплета и расплета, па би роман био погодан за неку позоришну представу или ТВ серију.

У роману се у више прилика преплићу садашњост и прошлост, најчешће кроз ретроспекције.

Роман држи пажњу читалаца занимљивом радњом, свакодневницом велеграда и низом случајности које живот значе.

Испреплетане су судбине бројних јунака чије животе Милица Новокмет вешто и умешно прати и дочарава амбијенте америчких градова.

Поред савремене проблематике роман захтева и старији временски слој (криминалну и породичну прошлост неких јунака која повремено избија у први план и ремети хармонију свакодневнице и преображених карактера ликова).

Језик и стил романа су коректни и у служби обимне романескне приче.

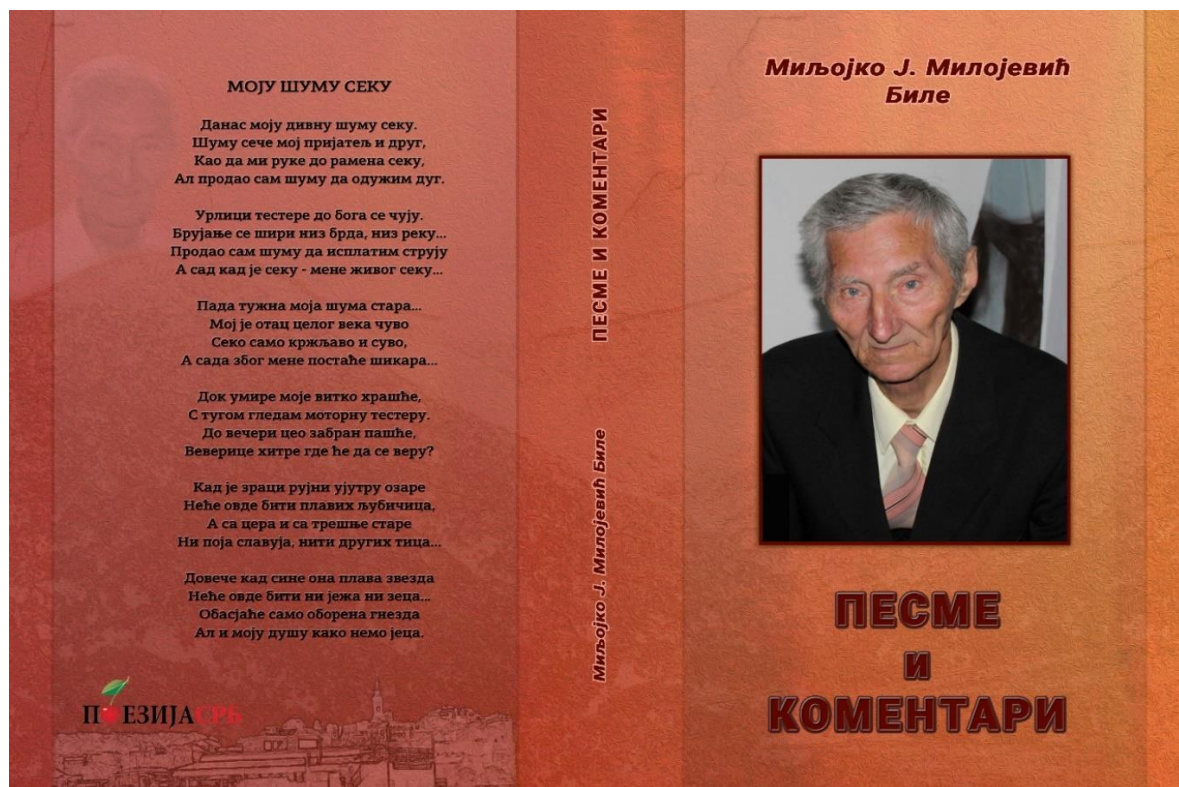
Није било лако ауторки да изгради реалистични приступ животним судбинама људи у Америци из перспективе ауторке која живи у Србији и на томе јој треба одати признање.

Роман се окончава драматичним расплетима (разоткривају се тајне из прошлости јунака, а главна јунакиња Џесика бива убијена).

Нако тога други главни јунак Филип прави трагични резиме своје несрећне љубави према Џесики, што овај роман пуни још трагичнијим набојем.

Овај роман богатством садржаја и свежином стила указује да пред собом имамо талентовану списатељицу која пред собом има изграђен романескни пут и чија креативност очигледно неће стати само на овоме.

Др. Велибор Лазаревић

ПЕСМЕ И КОМЕНТАРИ – Милојко Ј. Милојевић Биле

АНА, ПЛАЧИ ДУШО, ПЛАЧИ...

Овога марта, једне новине знане,
док нас Шиптар пали, убија и тлачи,
донеле су слику и сузе мале Ане,
са насловом: Ана, не плачи...

Ани су запалили стан,
и лутку, свеједно: стару ил' нову.
Украли јој снове, и миран сан,
и завичај на ту`ном Косову.

Ана, не плачи!? Плачи душо, плачи...
Нек не брише сузе твоја рука бела...
Они су гнусни... ал' уз НАТО јачи...
С тобом и ја плачем и Србија цела!

Ми смо у ропству, и ни од кога
немамо ни помоћ, ни штит.
Истина и Правда дате од бога,
само су лаж и прадавни мит.

У несрећи и јаду што те данас снађе,
нека суза роси твоје очи плаве...
Ми смо пали у очај, у болно безнађе
и кукавички, ропски, посагнули главе.

И у ропству сањај још далеки сан:
кад стасају твоји другови млади
мораће душман да ти врати стан,
и своју мржњу да заувек охлади.

НОКТУРНО

У сутону модром, раном,
док сунчева светлост трне,
на високом церу старом,
чаврљају чавке црне.

На растанку сунце љуби,
Копаоник што небо пара
и лагано траг се губи,
плаво-рујних, златних, сара.

Ко то тамо на фрули свира
мелодију стару, страсну,
пуну сете и немира...

Ноћ самотну док чека касну,
можда му се срце јадно,
сад љубави сваке гладно,
и у младост враћа страсну...

Вече паде... Месец бледи
Месечину благу просу,
и настави да небом греди...
Звездама се бескрај осу.

Коментари 19; Прочитано 762; Оцена 5

Линк: <https://www.poezijascg.com/PHP-Nuke/modules.php?name=News&file=article&sid=1996>

САВРЕМЕНИ ПЕСНИЦИ

Saša Milivojević, Beograd - Srbija

SVETSKI BOL

I u ovom veku
Reke krvi teku
Bombe odjekuju
Decu ubijaju
Glave odrubljuju
Milioni gladuju
Bolesti proždiru
A ti pevaš

Drhte vešala
Doline leševa
U slanim suzama
Gnojnim ranama
Plen smo vranama

Gnjila creva
Gladnim vukovima

Srušena kuća
Mali dečak jeca
Nad telom mrtvog oca

Srušene škole
Hramovi i mostovi
Vrište krvavi svatovi

Mali beli sanduci
Majčinski jauci
Iznad Urana
Čuju se bolni urlici
U ludilu buncaju pesnici
A ti ćutiš

Oči su ti izvadili
Kad su ti ćerku silovali
Žicom zadavili
Braću su ti oteli
U podrumu ih mukom mučili
Metalnim cevima
Prste im lomili
Testerama lobanje otvarali
Noge kolima rastrgali
Udove mačetama odsecali
Kožu s leđa odrali
Šlepere leševa
buldožerima zakopavali
Kosti putevima zabetonirali
Bunar bez dna telima napunili
Priđi bliže
Pogledaj dole
Beskrajni mrak dubine
Da čuješ muk vasiona

Nevino oko iskrom svetluca
Nemoćno na zemlju padaju deca
Otrovna pena curi im iz usta
Pucaju rumena otečena lica

U zadnjoj molitvi
Sveštenici raspeti
Smeju se na lomači

Nežni beli anđeli
Kao jato ptica odleteli

Budnom iščupajte i meni
Srce iz grudi
Neka tvoja zlatna lađa zaplovi
Da nazdravite ponovo
Čašom krvi

A ti gledaj i ćuti

O DUBOKOJ DRŽAVI I SATANISTIMA VLADARI SVETA

Vidiš li Bože
crvene cipele od dečije kože?
Vene iscedene,
kapi krvi poslednje
toče pune cisterne.

Sidi u podzemlje,
kroz tajne bunkere,
u te zlatne gradove,
dijamantske vrtove,
hotele luksuzne,
logore paklene,
gde hiljade otete dece
plače u kandžama satane.

Pozvaće te na večeru:
dođi na bebu pečenu.
Kostima će naložiti kamin,
u vino ti sipati adrenalin.

Oni će se uvek među ljude vraćati,
u crvenim cipelama
po mrtvim pčelama gaziti,
krvlju podmlađeni, nasmejani
pričati da su humani.
A iz tih podzemnih gradova,
skloništa od napada,
iz tih njihovih laboratorija
milion virusa i bakterija
tvoj svet nemilosrdno ubija.

Oni tope polove, sante ledene.
Potopiće te poplave.
Cunami ruši gradove,
zemljotres grobove i snove.
Sve će ti srušiti.
Suša će usev spržiti.
Milion će od gladi umreti.
S neba padaju otrovi.

Pogledaj na dnu mora dečije kosti,
i te oči žedne krvi, željne smrti,
što sijaju nevinošću palih žrtvi.

Vidiš li Bože
i Nebo za pravdom vapi?
I poezija bez duše zjapi.
Svet oslobodi,
što ponižen trpi i ćuti
u strahu od logora i smrti.

PORUKA POSLE SMRTI

I ja sam umro,
davno,
a niko me nije žalio.
Neko je slavio,
dok sam mlad u krvi do kolena,
na krstu u mukama, krvario.

Niko za mnom nije zaplakao,
kad su mi ekserima
kosti o tisu zakivali,
dželiti su pevali,
a ja se slatko smešio.

U tom kratkom životu,
u tom paklenom kotlu,
u zardalim raljama
prosio sam ljubav pesmama,
uzaludno.

I svima sam oprostio
kada sam nestao,
na Treće nebo odleteo.

Između planina od crvenog žada,
sa anđelima šetam bosonog
po trgovima zlatnog grada,
kiša meda i mleka sada pada
kao nekada.

Ovde nema patnje i jada,
bede i jeda, straha i greha,
slatko voće cveta pored divnih reka,
ovde te ljubav uvek čeka
kad dođeš izdaleka.

Андреја Ђ. Врањеш, Сремска Митровица

ЕТИДА ЗА ДВА СУНЦА

Знам да ме гледаш
беоњачама од сванућа,
да ти се у оку отвара делић зоре,
светлости два Сунца, једног неба,
голе речи наше примало је море.

Корак у самоћи, ехо времена.
скривена мисао бол надјача.
године су моје, успомене рањиве,
слушам етиду за Сунца,
не слушам олује плача.

Да сам тамо увек где те има,
па макар се претворио у буг,
сталан падао по лепоти твојој,
или био ветар, или његов звук.

ЖИВОТ У ЛЕРУ

Ништа га тиштило није,
ходао је веселим животом,
радио шта је хтео.
Говорило се да је срећан,
Бог га је тражио,
кад га је нашао,
већ је био насмејан.
чула се музика,
Моцартов Реквијем.
Ко то зна, зашто?

ХАГАДА ЗА РЕБЕКУ

Кад се будеш смејала, доћи ћу,
волшебно је смејати се с тобом у двоје,
да сам бегунац митски давни,
скрио бих се у осмехе твоје.

Кад будеш плакала, доћи ћу,
с тобом је и плакати лепо,
ја бих с тобом плакао довед,
макар на плакање морати чеко.

Кад будеш причала с неким,
ја ћу да те слушам,
ништа ти нећу рећи,
прозаичне су речи које ти не кажеш,
јер ти говором небо срушиш,
па га поново вратиш,
чак и онда када ме лажеш.

НЕСТАНАК

Било је вече,
кад сретосмо се на обали од снова,
ја бејаш песак а ти беше плима,
украда си ме врелог од дана,
изгубих се у теби иза стида вида
и чудих се зрнцем преосталим,
у мени кристалу свираще етида.

Све се наједном врати, у блеска крик,
у првотну живост, нестао и мук,
ја држах у руци песму, све што имах,
кишне су падале капи и у њима звук.

АЛХАМБРА УМА

Чекао сам је између плима,
светлости и таме,
у дворишту јутра,
почетку новог надања,
слободну лепотом, Алхамбру ума.
Чекао сам је на раскршћима сећања,
кад се збрајају туге,
кад се верује једино
завршеним годинама,
чекао је на вратима сна,
најлепшег чуђења.
Испод ветрова, купола жеља,
никада се дотакли нисмо
осим временом,
нисам хтео да јој се јавим изгледом,
сјаји у поезији,
као непоновљива мисао.

Зорица Арсић Мандарић, Београд

РУПА И ЧВОР

За неким каскаш до саме смрти
мислећи да га познајеш, касно му
приметиш рупу на срцу кроз коју не
можеш да се провучеш.

Неког само једном угледаш,
а све о њему сазнаш из чвора погледа
у случајном преклопу
светлосних година.

Рупа и чвор кажу све о човеку.
Онако како друге носимо у себи тако
опстајемо у људима.

У чвору је тајна разумевања, у рупи
квачка подразумевања.

НАЧИН МИЛОВАЊА

Хиљаду путених покушаја да се
овенча страсна интима, а само једна
уметност миловања по духовним
отисцима.

Толико праскова и експлозија ради
једног Божијег гласка, а само једна
немушта екстаза за веру у људска
божанства.

ОЖИЉЦИ

Љубавни ожиљци не сведоче
археологији затрпаног бола и осаме.

Ожиљак је оклопник ране
као плоча јаме над којом се
нико не крсти и не згража.

Сви носе мождани жуљ као подземни
споменик истини о крају,
а то је унутрашња тетоважа.

БЛИСТАВА ПУКОТИНА

После плавих чаша опијума поверења,
зајеца земља пијана од среће што нас
има. Између стена блесну месец
прикљештен нашим обрисима,
извездише се речи неречене.

Обруши се месечев водопад,
а из нас измузе само гутљај
светлосног млека, ту свету кап
која бризне у ноћ човека,
да би га задржала у паду
и кроз пукотину подигла
у наду изван времена.

ЗАНОСИ

Ех, заноси, беле спидулете за балете
годова, извијају пируете на људској
води, прелећу наше године
као ждралови.

Заноси, затвореници можданих
овојака, пролазе између решетака,
излећу са пута
да би се гостили са боговима.

Лоптасте муње плешу, у заносу пале
подводне вулкани забрањених љубави.
избацују казаљке из часовника.

Сањарења, чудесне колатерале за
идеале, недотетиво развале ненадни
салто мортале
по носу испразних занесеника.

РУПА У ЈАСТУКУ

Хладњикаво веје из подераног
јастука... који је растргла зубима, кад
је ђаво прозвао да одгризе облак на
коме је сањала о људима.

Сни не склизну у неповрат по
замисли да је ђаво анђелов брат, него
деле човекову муку да пахуље божје
души врате кроз исту рупу у јастуку.

ПАСТРМКА ЗА ВАЛЕНТАЈН

Аз воду пратим уз дубок јаз аж брдо
пијем уз дажд, цигљаве искре наде
узбрдо пасем, уз водопаде. У епске
небореске пењем пенушке лирске са
вечно женског стрмка у мушко
предбудуће време:

Подвлачим важност за мравку за јавку
материнску сину, за црвка у
купидоновом вину. Ја сам пастрмка

Не тражим златну травку за царину
светом Валентину, ни Трифуну
заветног места. Кроз позни тршчани
проник јуначне женскости плаве,
невеста ова мрести чедовину од снова
скамењених у стрму, без мреста уз
мушку пастрму.

Српкиња саморечна, верна љуба
стихова и витезова, уз брзак гура
ракове и сирене, здераних љубве хаља,
уз лавину божура ваља бремену
пегицу стрпка... Док се на граници
земље, љутој јој раници пупка,
козметски окоти множе у вину
себарског крвка!

Тако се љубав не може,
чујеш ли Валентајн!
Више ја нисам пастрмка
исконски нежног дарка.
Зубатог пољупца,
аз есам србљанска - сабљарка.

ГРОБОВИ ГРБОВА

Свако своју рупу носи под поклопцем:
гробове снова испод покрова, часна
знамења испод грбова а лажна
значења у грбама, скрајнутог поверења
и бола.

Значама се хвале и грбе истичу само
болесни од празнине и бестидни
краљеви незнања о пореклу рода,
склони посеклу сведока, народа.

Коме је грб поклопац часноме животу,
не диже споменик души, рупе
испуњава ожиљцима и вером у оно
што му шапућу грбови а он не одаје
ни самом себи.

ПУТУЈЕМ

У капсули без прозора и врата путујем
негде где људи од злата немају
крвопролића.

Кроз варове машине, цуре капљице
негдине у којој нема крви, али ни
пулса бића.

После таквог открића отварам се у
ширину, јер души повратка нема у
домовину.

ИСТЕГНУТО НЕБО

Из усне пукотине излећу јата
прстенованих речи, бучно разматавају
крупко срца, кљуновима упредају
нити рашчешљаних душа.

Из неме дубине бити, истежу небески
вео преко људског просека, племене
равнодушну празнину међу људима.

Вео се подере, крила се уморе од
надлетања света, а речи не одустану,
остају на летећем ћилиму духа, на
језику, најлепшем покривачу слуха,
згрчене да не заплачу над човеком.

Бранко Мијатовић, Шабац

ДРАИНЦУ 1.

Он не беше рођен да као роб траје
Ланци на њему зазвечали би оштро
Не седе бахат никад за кнежевски сто
Да слуша њихова трабуњања нека
Појмио је љубав, ал` још увек, он жив,
Кидо се у мучној чами и у тами
Док другог је скриво чамови сандук сив
И плако, плако Боже, плако јер је жив...

ДРАИНЦУ 2.

Неуко сељаче у вечност се дене
Самотњак, против надобудне властеле
Крхког здравља беше, ал` јачи од стене
Стреле му летеле куд су мисли хтеле

* * *

Циљао је великане свога доба
На грку неправду што је моћни творе
Цветна му ливада беше радна соба
Песмом им зборио зашта да се боре

* * *

Млађан у град оде да с` њима опроба
За властелу беше тек јефтина роба
Ту наиђе на подсмехе и подвале
Ал` му мисли нису никад мировале

* * *

Дошло неко ново време, ново време
Кад песме велможда нису ником теме
Видим младо ђаче руменог лица
Што радосно чита песме од Драинца

НАША ЉУБАВ ~ ДРАИНЦУ 3.**ГЛОСА**

НОЋ МЕ ТА У МЛАДОСТИ СТИЖЕ
ПА МИ У СРЦУ СПАВА ДА НЕ ОЗЕБЕ!
ВИДЕСТЕ ЛИ ПСЕТО КОЈЕ ЧОВЕК ТЕРА ОД СЕБЕ,
А ОНО МУ И ДАЉЕ РУКУ ЛИЖЕ?

Смрт на мене младог пре рођења чека

Када падне ноћца, знам да све је ближе

Знам да нико неће живети до века

НОЋ МЕ ТА У МЛАДОСТИ СТИЖЕ

* * * *

Волео сам жене, може бит и оне мене

волео сам једну Боже више него Тебе

Љубав наша букне, букне ал и свене

ПА МИ У СРЦУ СПАВА ДА НЕ ОЗЕБЕ!

* * * * *

Мрзели су на ме гаврани с позлаћеним штапом

Птичурине црне надобудне, вазда, без потребе

Док пијану, болну главу покриво сам капом

ВИДЕСТЕ ЛИ ПСЕТО КОЈЕ ЧОВЕК ТЕРА ОД
СЕБЕ

* * * * *

Срушили се снови што их давно двоје снише

А хтео сам љубав, хтедох себи нешто ближе

Видесте ли: на стратишту псето сахранише

А ОНО МУ И ДАЉЕ РУКУ ЛИЖЕ?

Драгош Павић, Велико Градиште

МРТВИ СЕ НЕ БОЈЕ СВИТАЊА

(ПОЕМА -По моћивима романа-џараболе

БАЈКА Добрице Ђосића)

Доћи ће црни човек на белом коњу
и донети слободу свима и за све.

Да ли ја мислим на њих?
Јео сам јабуке са њима
да се у њихове снове настаним,
трезвено, али уплашен, нагло одлучих.
Знам да постоји племе
које једе све јабуке
и слободу воли више од среће.
Знам да сам напустио велики свет
јер је било гнусно с њима живети
и међу њима бити разапет.

Желео сам да истрајем
па сам се потуцао док нисам чуо
да ратују и да упркос крају
мисле само о рају.
Остао сам запањен овим изумом епохе
јер моје племе дуализма
не може да глача облутке реке
и поред толико страве присваја
људску моћ и њиме се храни
као косовски галоврани.

Ако је реч о Анђами,
класику векова и снова,
мора се рачунати на провокације
његовог ума јер је разочарани
бунтовник, наивни романтичар,
који се у часу претвара
у девојачко лице и има све слабости
и вештине као стари лукавац
огрезао у таштине.

Да ли се може подмитити
људским сновима да нам исприча
будућност и нове обмане.
У сну сам сањао шарену реку
с леђима што је зељаста облаци
прекривају, небо се издужило
у суноврат, а јабуке, тикве и други
плодови нас заслађују.

Када лед окива реку, стамни се.
Тада луњам рекиним дворанама
да додиренем таванице јер се мењају
као облици бескрајно разнолики,
оскрнављени људским манама
иако им се ход белуца од ушћа
до извора, идем на прстима,
често на коленима, стрми су путеви,
под ногама трескају облаци,
хоћу да оглувим од белутака дреке.

Река завија до завијутака
и пропиње се од брзака
који у урнебесу изводе музику
док шљунак изазива хороре у ушима.

Дугина светлост
у порођајним мукама
изазива узнемирење међу видрама
и другим рибама,
умочише репове у дугу
и узалудно беже од себе у круговима.

Ја сам се стиснуо међу угљенисане
пањеве који се ките смарагдним
светлостима, смишљам наизглед
лукава питања, да ли ће се отворити
моја путања, а можда и неће,
мртви се не боје свитања.

Ћутим док река ћути посрнула
јер је гази праискон животиња
који хоће да зимују у гомилама.

Река се гури,
хоће у небосклон да пожуре,
онда се у боловима надима,
попуцаше јој карличне кости,
хучи и јечи, рађа се пролеће, знам,
увер се преслишам јер она
породиљски гризе, да све дохвати
зарива се ноктима, чак и дрвеће
као премалеће у болу и јаду
на њу као сенка слеће,
љушти пред собом и крчи у себи,
једе камење и грчи и дере
своју постељицу, руши кућиште,
разломише јој се леђа,
гомилају се, судрају,
тамане тамне шарене обале.
Утрнула је светлост, избезумљена
река међу обалама
изјавује љубав звездама.

Боји се своје силине
која се до пакла пропиње,
слуша своју јеку и тутань
у кршењу и хујању.
Онда замуче, али продужи
непосустало у кланце
да спере земљино слепило,
разбукти сумње,
окове и ланце раскине
и месец расцвета охоло.

Схватио сам, родило се пролеће.
Кренуо сам ка ушћу где је текла
иако ни тамо неће наћи мира.
Тамо сам у горњем току заронио
где ћу срести све које сам погазио,
који су пали под огњем и ножем,
у муци, намерно, слобода им је
свитац у ноћи, у инату,
без скрупула, било када,
уз ову моћ са рибама и мртвима,
у хијерархији пристати
да реку подржим да воли
и узме прави пут.

Љуте је људи, показује снагу,
игра се с њима. Дивим се њеној
машти и непредвидивој ћуди.

У сенци дамара гурам се
између да идем испод мостова,
између стубова, вучем се дубинама,
утркујем с рибама,
време проводим у лишћу притока,
загледам се у камене облутке
и љутим се због њене освете
што моју реку кваре притоке.

Њен загрљај освежи и утеша
јер знам лепоту њене смрти.
обузело ме кајање за умирање
и гргорење, блудни жубор моје реке
кроз трбухе и слабине,
лицем на доле гину горске воде
што носе женска имена, чудно се
са притокама опходе.
Рибе презири и жабе због ружноће
јер има много прозебле глувоће.
Пијавице су аристократски водоземци,
они су најстарији староседеоци
и воле тишину да прастаро ловљење
не буде мрско, свирепишу
похлепно, лукаво и дрско.
Окончава поредак и опет га
наставља кад моја река
жустро крене да ваља.

Хоћу да причам с њима,
седнем на пањ, питам их
да ли и код њих љубав кличе,
запањише се две видрице
слепилу моме, оне су нераздвојне
јер то је љубав вечна.

Не желе да спомињу мржњу,
подлости, злочинства раскол.
Сомови хтедоше у лов на кленове
па жустро појурише међу шкољке
у празно и мутњикаво разбојиште
док им страх од гурања и саплитања
не прекиде опажања.

Тиња се намерила злокобно
са змијама и корењем, пањевима
и инсектима да помичу тло под ногама,
јуре са нечим и око нечег
у дубоком тишаку где се прамен
светли устреми на човека,
прсну у смех и кликну у тренутку
глинену сировину и китњасту подречину.

Човек скочи да изазове маске скидање
и зажеле да котур снова
загрли изнова, али се опече
јер уместо девојке загрли сноп светла
што преко њега прелете.

Ко је овај крсташки предводник
што као римски копљаник
хтеде да буде љубавник.
Да ли је љубимац харема
или се одрече свога звања
јер зна да овде има назнака
по лепоти, снази и разне друге памети.

Ко ће самоуверено ту љубав имати
и бити срећник што се грли
у харемима, посут мехурићима,
пролазним трнцима за каскадама,
заклоњеним длановима.

Осећам голицаве уједе
и кријем очи јер сам радознао
а само радознале мрзе.

Испред мене оплођене све реке,
лепотом журно и сигурно машу
до краја нелагоде као зверке
и смеју се љубавницима
и њиховим пријатељима.

Питају се шта тражим овде.

Не знам, одговарам занесен
и срећан, ваљда тебе тражим, мокар сам
до коже, да ли се у води уживати може,
у песку, у рибама.

Када ћу знати шта човека прати
и шта сутра не може бити.

Од живих се никако не може сазнати.
 Тумачим путоказе сам у пловећем
 хаосу, више се не зна
 ко стоји иза свачега
 и да ли ће јутро опет
 да се смркне.
 Воле ли људи своје јабуке,
 све лепше и слађе, да ли знају
 шта морају, шта ће да их снађе.

Истина је злогукa опаска времена,
 неотрежњена, себична,
 и кад мисли да каже истину
 камичком је оштри међу зубима,
 не мора да је крије
 јер је ионако изгубљена.
 Диви се видри, камену, змији,
 земљи и песку, ужива
 у речној провалији, то је све у недођији,
 а ти си учитељ у реци
 за све рибе, сомове и вилењаке...
 Таласа се сенка обале
 кроз трбух насртаја уместо бола,
 зацарила на обали топола
 и ужива што види породилишта
 пупољака. Иди за својом главом до
 плићака,
 тамо је вода топлија,
 пријатељ зглобовима,
 тамо је живи свет реке
 који се крије по канону илгалаца
 јер од живих нема спаса.

Ти ниси Перун ни неко сличан
 а хоћеш као Бог да ти сви кажу
 да те воле више од старих зала.
 А мени је наумно на дну реке
 синула мисао шта човек чини
 или није учинио а сутра већ
 неће моћи од реке вихорне.
 Сукобих се са опасном истином
 која подмешта замку,
 шири руке матицом, можда и куша,
 жели да гледам иследнички.
 Прошапута, додирнуо си ме дубином
 али ја нећу смисао да губим
 и наду јер они који верују
 редовно губе уз шараду.
 Око нас се згушњавају рибе,
 милујем им шкригце
 док ме Анђама посматра тихо
 па каже: значи безвредних још
 код вас живи, тешко вама.
 Помислих, подлац, очајник, врдалама.

Узалуд сам крстарио, сви су мртви,
 тако сам се понео, смишљао
 лажи а нисам зла учинио,
 само се хватам за белутке
 и мислим да је ђаво леп на тренутке.
 Он од мене тражи трајност вере
 јер воли људе више од срама
 иако знамо за преваре посрнулог
 и његове трулежи, Анђама.
 Омаче му се подвала о својој моћи
 и рече да је велики светац
 на планиници и ковачи му кују моћ
 у неким црквама и храбре
 људе молитвама.

Човек се куне у Бога злоделима
 и преварама јер моћ је чудесна
 па страх у људима нуди
 и слободу даје и јабуке пркоснима.
 "Доћи ће црни човек на белом коњу
 и донети слободу свима и за све."

Одлучих да им то кажем
 али они се уплашише нечега
 и почеше да ратују.
 Заборавише слободу и почеше да мисле
 о слободи у рају и трулим
 апсурдима, јер Анђама, наивни
 романтичар,
 причљиви, зна све вештине
 и у све се претвара.
 Одавно је свршено са људским сновима.
 Када се будућност зажели,
 увек сте Анђаму призивали
 и зато су вам снови изгорели.
 А шта је са правим Богом?
 Бог је увек исти и мора да буде
 како је прорекао
 о којој год вери говорио.
 Ја истине презирем, бери воће
 што рађа јер права вера све зна.
 И Прометеј је храбар јер се
 боговима не поковава
 али је бар признао бол
 иако радост порасте неоглодана.
 Ко је људске душе населио
 слепим надама јер прича о
 жртви је сумњиви исход,
 на тој подели њих двојица
 су херојски род.
 Постоје и друге славне лажи,
 али сумњам да их још неко тражи.
 И ја сам свету рекао
 НЕ ПРИСТАЈЕМ!

Зато тражим што није неверно,
зато сам подвикнуо НОМ СЕРВИАН,
(не служим). Ко ме сам подвикнуо,
кога сам одбацио, ђаволу
истину препустио из снова
који нису вера непорецива.
Ево мојих лептирица, низ косу иглица.
Она постаје жива жишка
у модрини сунца док у
рујевини шапуће да остати неће
јер је обмана у вери исклесана,
добротом и снагом међу звездама
а није иста јер смо чекали
да се роди, да га угледамо
и дочекамо. Веровали смо
да се оствари а не порекне,
ризиковали победе и спас
да не утекне, тада сам са верницима
ослободио наду, снове победио јуче.
Он се пркосно смешио
са главом прозирне пене,
у лику девојке, али потамне
од чега поцрне и река,
песак осети бол, од задаха се
заталаса и једва разабрах шапат
да сам постао безверник,
именовао се злочинцем
а подли људи једва дочекаше да веру
збаце и наду за злочинење и оправдање.
Треба запалити злотвору свећицу
да се песма претвори у хркање
и пропагирање.
Обузима ме самилост,
желим за неког утеху да кажем
на обалама верника и оданика.
Ако је Анђама некога наговорио
да га људи још увек воле
и тако се правда да је оцрњен
од подстрекача смрада,
јер он је невин јер не постоји грех
већ само циљ. Уста су му
пуна песка и видим да исповест
отимам од реке њене утоке,
да уплакано не чујем спрудова
срамно рикање. Не успевам да приђем
иако журим свом снагом
а његово уплакано речно око блиста
и звезде слетеше на реку
јер ја не пристајем на пораз
и нећу да тражим људски стрес,
пркос и обест.
Месец потону у реку, осветли јој
дно до дна, шарени шљунак изазва
да по њему расту сенке врба.

7.

Чапља користи модрице плићака
да лови јутро, док рибице беже
право у кљун, у сенку затомљену.
Чујем да се у утроби крше
као вечни младић за њом,
охолом, бурном, сненом, рујном,
позлаћеном, лепшом од видре,
мудрије од хидре. Чапља се радује,
због њене лепоте и ја сам нем.
Она се заштитила у својим сенкама
и све их опчинила и над њима
зацарила. Тако мора да буде.
Свако на игру има право
јер је слобода знак мудрости
у свакој неизвесности,
јер ђаво је стар и искуство прастаро,
па ако га признам, до истине никада нећу
стићи. Знао сам да предвидим када ћу
бити обманут а ја сам и даље
само бунтовник и да будем искрен
до краја, моја глад је ишчилела
јер све хоће да буде свирепо .
Да ли сам је увредио доследно или
прекомерно и да ли је било узалудно.
Морали смо да се плашимо тебе
па смо започињали одбрану наиваца
који ништа не сумњају , а ти,
подлац, сишао до реке да те се
више нико не боји.
Тврдим да су те људи заборавили,
да су будућност скрупулама остварили
и да нико у сотоне не верује.
Немој да плашиш људе, иако немају Бога.
Онда је истина, рече, ако Бога нема,
нема ни мене.
Почетку се не враћамо да време траћимо.
Немоћ је вечна а река благотечна
као смисао у сузама што светлуцају
на сунчанику зрака
од исплаканих облака и вилиних коњица.
"Значи ни Пакла нема"?
Помози да сазнам шта ће бити сутра
па ћу те одвести у свет
да сазнам шта си сада.
Сам нећеш моћи без моје вере
да истину прострем пред тебе,
а о васкрснућу нико не верује
у клонућу. Игра је извесна
јер те и река заобилази поиздалека
преко тиње и облутака
где расте глибаво растиње,
не крије нерасположење,
журиш у муљу у који хоћеш
да тонем и ја са тобом.

8.

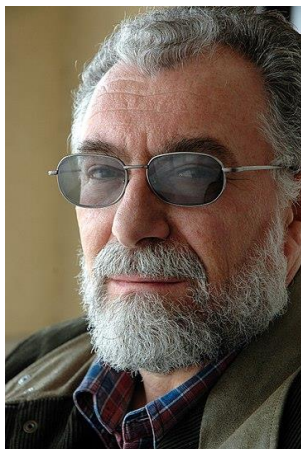
Ја имам радости уживања
 јер се кајем за грехе и пороке.
 То су осећања простора и зле воље
 и немоћ бесмисла и хтења испрана.
 Знаш да ти верујем да си у пороку
 и греху а твоји послушници ти верују
 због твоје настраности.
 Данас би сви ишли у рај да виде
 пророке али подстрекачи постоје
 који се никога не боје.
 Имам за сваки твој грех разлог
 што више није учитељ и што реку
 затрпава песак па не може да
 издржи дужину реке и време небеса.

Ти ниси у нарастању, плођењу,
 у музици покрета што чини овај свет
 над реком пуној сумаглице,
 у музици жила врбе, у виру
 неке змијице, витког малог смуђа
 и несагледивог света дна
 и обале реке. Слутим, око мене
 чујем из великог врелог јајета кљује
 растиње, разлистава се у топлини
 из неког рачвастог корена миле
 сокови у облик и постојање.
 Шта су ти јадници што верују у рај?
 Шта су они кад ја имам моћ за све
 тајне наде и знам да су све
 јабуке слатке. Ти си одавно
 сишао на дно реке и свршено
 је са твојим моћима јер сада горе
 најбрже застаревају
 средства за застрашивње.
 Питај себе да ли си неверник
 па се мени опиреш као шпијун и бедник.
 Зато сам сишао у реку
 јер се одозго свет мења а људи
 у то верују да треба чинити
 што им се нареди.
 Подлостима ни због вере не бих служио.
 Ти ме сматраш највећом будалом
 која је пала на дно реке.
 То је као изум у твојим моћима,
 јер знам твоју историју,
 зато се не играј са мнош.
 Ако је чињење добра твоје начело,
 онда учини добро, учини да моје
 доба видим очима далеких потомака.
 Ја сам оно што јесам.
 Ти учини да сазнам шта
 човек не може и шта не сме.
 Не служим те, не криј лице,
 Анђамо.

9.

Ти си овај свет потпуно унаказио.
 Ти си праисторијски рибар
 и твоја примитивност ума
 и неразвијеност су изанђало
 потресна. Ово није искуство
 за будуће људске снове.
 Чим се вратим на обалу, објавићу:
 Ђаво је мртав.
 Окренем се уинат, можда оде
 у Пакао да свет буде мање
 подложен казни и бесмислу.
 Зора је.
 Сомови напуштају постељу,
 умивају се, лењо, сањиво.
 По свему судећи овде закон влада
 а ђаво још може само да буде нада
 малима и слабима.
 Тако то чине сви силници
 у сазнању да су били моћници.

10.

Радосав Стојановић, Ниш

ОДЕШ ЛИ

Одеш ли, овај дан ће посивети
Сва јутра добиће боју заборав
И више нико неће живети
У причи што се срећно завршава.

Одеш ли, кануће суза са брезе
Срушиће се у лету полудела птица.
Иако то са мном нема баш никакве везе,
Заболеће ме до сржи, до самих кошчица.

Одеш ли, нећу умети да те вратим
Нарашће реке, излиће се сва мора
Само ће једна љубав испливати
Као метеор распрснуће се зора.
Одеш ли*– иди, ако се већ тако мора.

Одеш ли, више нећу устајати
Преспаваћу своје најлепше дане
И кад се пробудим у некој појати
Можда ће и мени једном да сване
Можда ће и мене сунце огрејати.

Одеш ли, да знаш: нећу умирати
Постаћу дрво на највишем брегу
Или звезда што се на небу злати
У мени ће речи ко искре да се легу
Које ће небеске птице позобати.

Одеш ли, неће имати ко да пати
Што су се тамо у беломе свету
Растале две заљубљене влати
Па ветар лије сад њихову сету.
Одеш ли – иди и више се не врати!

КАД БИ ЉУБАВИ БИЛО

Кад би љубави било,
Звао бих те љубављу својом.

ЉУБАВ

После толико година
Срећем своју прву љубав
Као заборављену арију
Апокрифни рукопис
Из кога слутим некадашњу ведрину.

На жалост
Божанство је свему удахнуло смирај
Сјају неба у очима
Жубору потока у рукама, стасу ластара
Одсеу зоре са дна бунара.

Бистрина се повукла пред наплавином
Јасност прешла у нејасан
Рукопис постао нечитак,
Мелодија непозната.

Није ли и она у мени препознала
Исти предумишљај божанства?

ЉУБАВ НИОТКУДА

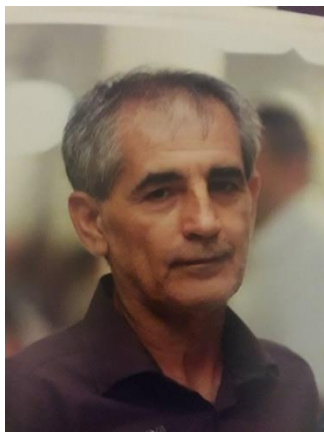
Била је то кудрава шума
У коју је моја рука
Нехотице залутала
Били су то бусен и шикара
Узгајани на пропланку месечине
Изнад рачве над извором
Било је то дивље месо маховине.

Због ње сам се ноћима рвао с ветровима
Свлачио олује до голе коже
Вучјим зубима растрзао буре и оркане
Којима је била оденута њена путеност
Парао пролећну свилу њенога тела
Тонуо у класје жубора
И разгонио шумске звери
Што су се врзмале око њених глежњева
Док смо водили љубав.

ДОПАДНЕШ ЛИ МИ САМО ШАКА

Допаднеш ли ми само шака
Грлићу те топлије од сахарског ветра и
летњег плуска
Са мојих стотину руку
испружених из мрака
И хиљаду разлога што из срца туку.
Допаднеш ли само мојих руку
Чувај се добро, ништа ти помоћи неће
Хиљаде ће срдаца у теби да туку
Хиљаде сунаца да рађа пролеће.

Од мене ти скривала нема
Ако ти ниси знала залуд си учила школе
Кад грлим ја то рукама обема
Скидам планете и звезде да те воле.

Душан Комазец

ЉУБАВНИ ЈАД МЛАДОГ ЂАКОНА

Кроз витраже беле светиње, где боје
залазеће тмине с појутарјем трну,
изворени звуци с звоника покоје
безизлазе душе, прошлост грешну, црну.

Мислио сам, нема незнабожних жена
под покровом овог пресветога храма,
све док не угледах сјај најлепших жена,
дубоких к'о бездан ил' најгушћа тама.

Први пут је видех! Жена сва у белом
кроз припрату ходи као туга смерна,
главе прекривене непрозирним велом.
Да л' је можда мучи чежња неизмерна?

Витки облик мамног тела и заноса
задивљеним гледом пратих до иконе,
којој она као појутарју роса
подари из ока сузе смерне, боне.

Тај чин благословен у срце ме дирну.
Привити на груди нежно сам је хтео.
„Случајно“ кроз Царске двери „прота“
вирну.

Снаге ми нестаде, или нисам смео.

Литургија поче и све би у реду
све док не осетих, над главом ми бдије
мач дамоклов скривен у њеном погледу.
Дах слутње несташне поче да ме мије.

Крај би Служби светој, она очи скрива.
Прилази ми смерно и пољупцем сочним
предуго ми руку дрхтаву целива.
Окрзну ме на трен погледом порочним.

Да л' проклети данак када су се срели
погледи призвани миложудним зовом,
ил' стрелу Амора што срце прострели,
па заруди с чежњом непристојном, новом.

Од тада је виђам на кораку сваком
у храму и парку..., осмехом ме зари.
Понекад прошетам и њеним сокаком.
Слушам, како нежно свира на гитари.

Једном после Свете службе приђе мени
са сузом у оку што зри неутешна.
Порочним очима милује ми зени
и прозбори тихо: „Оче ја сам грешна“.

„Госпођице драга ја вас љубит' могу
као сестру врлу, а не као жену,
јер сам душу своју завештао Богу.“
Срочих реченицу, лажну, неискрену.

„Без вас не постојим. Грешна сам, јер волим.
Све су мисли моје посвећене вама
и због тог вас чежњом срца чедног молим:
не гасите ватру заруђеног плама.“

С божанском врлином стално живех, али
тад ме опхрваше нека чулна хтења.
Зар свештено лице сме да „побудали“
ил' ми Господ само шаље искушења.

Залуд су молитве што опросте ишту,
метаније силне с клањањем до пода.
Херојски сам „пао“ на мамном попришту.
Потомак сам гордог адамовог рода.

УМИНУТ ДВОР

Бачено око, у даљи спокој што мре,
јер први петли „јављају“ румењу зор.
Хитањем корак около пристигнут пре
јутрења сненог, ком заклон од сунца двор.

Осморен грехом доходи злохуди строј
што нечовештвом у крви извори злост.
Бездух у срцу, жртви у неброју пој.
Лице и срећа, уминут Божић и пост.

Кошуљи црној унапред опрост за грех
„отаца часних“, а где ту од Творца страх?
Опело немо, ни поп ни клепка, нит' плех?
Суноврат ума, праху од прашине прах.

Жалосна врбо што Сави милујеш вал,
оплачи тугом живот им уминут прост!
Крвава реко упамти најлепши жал,
даруј га небу, ком Србаљ најдражи гост.

НЕБЕСКЕ ЊИВЕ

Господњег лета шездесет неке,
крај старе топле паорске пећи,
уз чашу рујног домаћег вина
разговор воде два побратима.
Два ратна друга из боја прошлог.

Док вино грлом к'о поток тече
спомињу они битке далеке:
Козару, Сутјеску и друге реке.
Лазара, Душана, све Обилиће
и далматинско Косово поље.

Претешке сузе крећу низ лице,
јер они, момци из Буковице
двадесет лета нису се свикли
на тужно поље равнице Бачке.
Маме их снови и девојачке
песме Жегара и Зеленграда.
Огњиште, прела, зобница стара,
„Јанковић кула“ Равних котара,
жуборни вали Зрмање реке
и велебитски крув испод пеке.

„Овде не дају ни Крсну славу,
„већ у потаји свећа се пали.“
„Овде је земља гнојна и јака,
„овде се ору дубоке бразде,
„а нико не зна где му је међа.“
„Овде хитају њихови ати,
„овде пуцају рало и леђа.“
„Овде смо слуге, а они газде.“
Изустити тихо побратим Јован
ког опхрваше бездушне сене,
чежње безмерне и успомене.

Хтеде наздравит' са ратним другом,
ал' у балону нестало вина.
Помало љутит подвикну жени:
„Ђурђа, донеси нам домијану,
„ону повећу, литара десет
„и две букаре, шта ће нам чаше.
„Овако мале само нас плаше.“
Ђука, женица нежна и смерна
прозбори тихо: „Доста сте пили.“
„Прошли пут сте се скоро побили.“
Већ припит Јован љутито врисну:
„Да нисам чуо ни једну више.“
(тад жене нису смеле да писну.)

Потрча Ђурђа са петролејком
у подрум швабски дубок и мрачан.
Док точи вино из ока крочи
суза, а за њом друга, па трећа.
Ни њој на врата не куца срећа.
Претежак њезин живот је био:
Виноград, кулук, газдинске њиве...
Свуд неми одјек прошлости сиве.

Напољу љути северац бије,
кухињска нагло отвара врата.
То не би ветар, него мој брајко
на врата бану комшија Рајко,
„накресан“ мало, ил' мало више.
И он је био учесник рата,
али са оне супротне стране.
„Ђе сте рођени, тражим вас свуђе.
„Баш вас одавно видио њесам.“
(Још синоћ с њима и он је пио.)

Утом и Ђука са вином уђе,
наточи брзо букару трећу,
а за њом, одма' и оне двије.
„На здравље браћо, за нашу срећу
„коју одавно сусрели нисмо.“
Наздрави громко побратим Јован,
а за њим одмах настави Рајко:
„Оћемо л' сада ми ону нашу,
„од Книна града и Буковице,
„ојкачу милу из завичаја.“
Из ока сетно-бисерног сјаја
кануше сузе, две издајице.
Васцела кућа се заталаса,
кад крену жубор најлепше песме
из грла моћних вилинског гласа.
Ни Орфеј њима не беше раван.

Поноћ трепери, све живо спава,
само се звезде далеке гнезде,
а песма што се до неба ори
опи их с тугом, па тихо језде.
Одједном, нагло поскочи Рајко!
Сав унезверен хоће на таван,
да реши своју судбину клету.
Притрча Ђука, нежно му збори
док испред њега затвара врата:
„Браг одњо таван и твоју сету.
„Ни мени баш све потаман није,
„а шта ћу када Бог ме још неће.“
За астал тад се поврати Рајко
где тихне одсјај воштане свеће.
Вино не испи већ тихо рече:
„Нас браћо неће убити време,
„дубоке бразде, ни силни ати,
„нити северац што љуто бије.
„Нас ће рођени убити сене,
„вино црвено и успомене.

Не прође дуго, ни десет лета,
један за другим, три ратна друга
на „пут“ су пошли стазом бескраја.
Тамо далеко, до врата раја,
тамо где нема силних трибуна,
охолих људи, „несталих“ међа.
Тамо где чаша увек је пуна,
где се не криви рало, ни леђа.
Тамо где нема прошлости сиве,
они сад ору небеске њиве.

СВЕТИ САВО ВИШЊЕГ БОГА МОЛИ

С неба гледа Светитељу Саво,
 Са небеса силних и умилних
 На Србију, на земљу 'ришћанску.
 Тужно гледа, горке сузе рони,
 Велика га туга обузела.
 Над Србијом земљом виловитом
 Облак сури спустио се крадом
 И дажд прети да их све потопа,
 Да потопа и огњем сагори.
 Премишља се часни Светитељу,
 Премишља се шта ће и како ће,
 Како своме роду да помогне?
 Решио је наум да учини:
 Са небеса спустио се тајно
 И у људски лик се преметнуо,
 Па походи стазе и богазе
 Да пристигне цркви Хиландару.
 Како стиже на ту свету гору
 Кроз облаке сунце ударило,
 Обасјало и земљу и воду.
 Види Саво може боље бити,
 Па му душа милином заруди.
 Присети се успомена давних
 На извору где се душа доји
 Милом вером и причешћем светим,
 Што је мелем за душу и тело.
 Ту се и сам вером задојио,
 Душу своју богу завештао.
 Ту је с оцем Светим Симеуном
 Из пепела цркву подигао,
 Понос Срб'ма за веке векова.
 Рад је Саво роду да помогне,
 Па облачи злаћану одежду,
 Како свецу ваља и приличи.
 Прекрсти се Светитељу часни,
 Прекрсти се и причести смерно,
 Па се своме вишњем Богу моли:
 „Боже мили, преблаги и свети,
 „Створитељу целе васељене,
 „Тебе волим и теби се клањам
 „И од тебе увек савет молим,
 „Јер од тебе никог већег нема".
 „Молим ти се за спас рода српског!"
 „Мој народ је веру изгубио,
 „Па су наше богомоље празне
 „Сем понеких манастира светих
 „У којима лек се божји тражи
 „И за тело и за грешну душу".
 „Цркве скоро нико не походи
 „Осим оних убогих и смерних
 „Што се кају због гордости рана,
 „Прослављајућ свето име твоје".
 „Огњишта нам осташе испразна,
 „Те у њима звијери се гнезде,
 „Љути вуци, грдне орлушине,
 „Што науме давне остварише
 „Да дом људски с њима се настани."
 „Тугом јече колијевке неме,
 „Од праха се не дају видити,

„Пауци их о mreжили силни."
 „Каква ли је ово страшна казна
 „Кад брат с братом ни речи не збори,
 „А мајка је једна их родила,
 „И са млеком истим подојила?"
 „Молим ти се с молитвом усрдном
 „Да ми речеш што ми је чинити?"
 Саво моли, Бог му се не јавља,
 Ал' у Сави вера јача руди,
 Све силније Господу се моли.
 Гром загрми, гора одјекује,
 Од силина, земља се затресе.
 Отворише небеса се силна,
 Из облака реч руди умилна:
 „Свети Саво круно Православља,
 „Господ твој се теби радо јавља,
 „Јер си увек слуга божји био,
 „Моје име часно проносио."
 „Ти си чедо пре осам векова
 „Основао цркву Светосавску,
 „Што је понос целом српском роду."
 „То је мени понајдраже било."
 „Градио си болнице и школе
 „Да се народ и учи и лечи,
 „Да не буде слијеп код очију,
 „Да му ране има видат' неко."
 „Сада почуј што ћу теби рећи."
 „Ви сте грехе многе починили
 „Према мени и себи самима."
 „Од Бога сте ви се одродили."
 „Ево има осам десетлећа
 „Слуга врађји заведе вас часне,
 „Даровима и канцијом љутом,
 „А ја сам вас давно сетовао:"
 „Чувајте се свих лажних пророка,
 „Ал' ме нисте хтели послушати,
 „Већ сте слепи код очију били."
 „Ви Срби сте вере Православне,
 „Што је мени особито мило,
 „Јер чувате обичаје врле,
 „Па вам дадох огањ благодатни
 „Којино сте часно заслужили,
 „Заслужили пре много векова
 „Због молитве смерне и усрдне,
 „ви и ваша браћа православна,
 „У Христову граду прекрасноме,
 „Уз благодат Духа животворног
 „Што се на вас са небеса спушта
 „На Велику и Свету суботу,
 „Дан послвије најтужнијег дана
 „Кад је моје чедо живот дало
 „Да окаје грехе рода људског
 „И дан прије најсрећнијег дана
 „Кад је чедо моје Васкрснуло."
 „Видим чедо стазе на све стране!"
 „Лијепо је градити путеве
 „Да брат брату може доходити,
 „А где су вам путеви господњи
 „Што ка небу и вечности воде?"
 „Још сте грехе многе починили:"

„Потописте Грачаницу свету,
 „Крај Ваљева, чувенога града,
 „Одакле су војеведе дичне
 „За крст часни крвцу проливале.”
 „Потописте тај манастир свети
 „И стотине српских богомоља
 „Уз благослов црквених отаца
 „И владара без небеског трона.”
 „Храмови се не руше, већ дижу
 „Уз благослов Духа животворног.”
 „Охولة сте силне накотили
 „Што на људској беди зарудише.”
 „Постали су врли добротвори
 „Да би грехе своје окајали.”
 „Цркву граде, у њој се не моле.”
 „Кад се моле, тад се узохولة,
 „Па прилазе пресветом олтару
 „Где им место никад било није.”
 „Што су ваша огњишта испразна
 „И што су вам богомоље пусте,
 „То је због тог јере деца ваша
 „Не поштују ни вас нити Бога,
 „Јер ме ни ви нисте поштовали.”
 „Ноћу бдију, вас цели дан спију,
 „Тмина кратка, данак подугачак,
 „Па немају кад да се ороде.”
 „Још се боје да потомство бројно
 „Њихово ће благо про’арчити,
 „Па ће деца пропиштати гладна.”
 „Кад је Србин леба гладан био?”
 „Што се многа браћа завадише?”
 „Свадише их јетрвице смерне
 „Због иметка и наслеђа худог.”
 „Богатство је на небу једино.”
 „Јоште чедо за вас наде има,
 „Јер камату силну зарадисте
 „На Косову, на том пољу светом
 „Кад Ришћанство часно одбранисте
 „Од некрста и од зулумћара,
 „А други вам помоћи не шћаху.”
 „Ту је Милош са царем Лазаром
 „И с народом васцијелим српским
 „Дотакао небеса чудесна.”
 „Још почетком прошлога столећа
 „Крвцу силну ви сте проливали.”
 „У три рата три ордије силне
 „Са земље сте свете протерали,
 „Снагом Крста и с промишљу Божјом.”
 „И недавно пре двадесет лета
 „Веру своју одбранисте часно
 „Од некрста и од грабљивица
 „Што са свију страна наврзоше
 „Као руља злобна, безбожничка
 „На Србију земљу виловиту.”
 „Сад послушај шта ти Господ вели
 „Да би своје стадо избавио,
 „Од порока и свих искушења.”
 „Ти пошаљи свете оце часне
 „Да походе заблуделе овце
 „И врате их стазама господњим.”

„Нека мире своју браћу милу,
 „Нек’ их мире док се не измире.”
 „Нек’ се пости да се грех опрости,
 „Сваки гријех и душе и тела.”
 „Кад се народ у храмове врати
 „Да се моли, дасе причешћује,
 „Тад ће ваша огњишта живнути.”
 „Плач дечији пренуће колевке”
 „Постаћете бисер Православља
 „Као што сте од давнина били,
 „Јер Бог слуге верне не оставља.”
 Захвали се Светитељу Саво,
 На савету милом, благодарном.
 Прекрсти се и причести смерно.
 У светачки лик се праметнуо,
 Вазнесе се к’ небесима силним. „

РАНА ПРОЛЕЋА

Ноћ! По тамном небу поницале звезде.
 Зарудиле тихо бескрајне и нежне.
 Траже згодно место, да се ту угнезде
 као јато птица, ноћи ледне, снежне.

У небеском пламу месечине сјајне
 заиграла срца игру која слама
 безнадежни отпор једне мале тајне,
 дах обзора туге ког напушта тама.

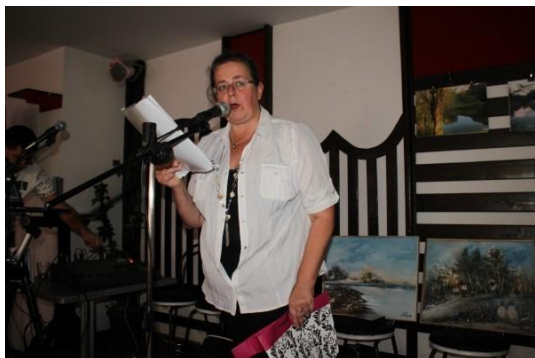
Трен слутње најлепше умину, а потом
 одјекнуше нежне анђеоске трубе.
 Целивани грехом и лепшом лепотом
 постали смо, они који силно љубе.

Време брзо хуји, мисли стално лете
 пролећу скривеном велом заборава,
 па постадох нејак, као мало дете
 што немирним санком ноћу обиграва.

Прве слутње своје преточих у снове,
 стрепећи да немир у очима сненим
 буде пој прошлости што те себи зове.
 Сва надања моја чини бесмисленим.

Једне тихе ноћи одбљесци далеки
 у очима твојим, фењерима туге,
 засјаше, к’о сунце кад подари меким
 облацима задње издисаје дуге.

Пропупало воће са најлепших грана.
 К’о мирис бежара чежња твоја нестала
 и никада више за пролећа рана
 у рањеном срцу неће бити места.

Матилда Јанковић, Ћуприја

САЊАРЕЊЕ

Нектар лелуја у предвечерје
Облаци се ноћас воле
И чудне звезде рађају
Немирна река милује обале своје

Опијена светлом Твоје душе
Лебдим изнад земље
Као латице цвета које носи ветар
Ја волим овај дан и кад Те нема
Само си моје САЊАРЕЊЕ

ИЗМЕЂУ ДВА ТРЕПТАЈА

Као слика у оку
Смарагадно зелена
Кривуда стаза

Голица стопала
Нејасан шум
Између два трептаја

Вртлог у шупљини камена
Маховина плишана
Бршљан као плетенице

Боје пурпура и какаа
Одоздо на горе
Са истока на запад и назад

Рогљасте и таласасте
Изданци стена
Разливени кроз

Овоземаљски живот
Сунчев сјај
Разасут

У неизбежном
Загрљају са сенком
Трошан

Дар природе
Без компаса
Личи на мене

НОЋНА МОРА

Хук сове
Кроз ноћно сивило
У пакету меланхолије
Врме зауставља дах
Пси лају на таласе ветра
Порађа се тишина унедоглед
Цврнци сакрили у трави
Уснула гнезда на крилатој крошњи
И све тихо као да месечина
тапка у месту
Сенке се саплићу без разога
Жила куцавица у бубним опнама
Твој ехо раздањује

ДЕДА МИЛУТИНОВ ХЛЕБ

Сва моја радост си.
Ваљда знаш да си мој,
Желим Ти добро јутро увек.
Миришеш на хлеб јутрос,
Деда Милутинове ђевреке из
"Смедеревца"
И буреке из алуминијумских тепсија.
Шаке клизаве ид масти и
Лепљиве од теста
Утискују се у моју кожу као
Поскурник на славском колачу
Плетенице ми Твоје руке
Уплићу се са мношћом целом,
Кифлу од мене обликујеш док ме
савијаш,
Вајаш ме као перече
Правиш од мене оно што нисам
Уролај ме као јуфкицу,
Гужвај као гужвару,
Изгрицкај као загорели крајак
Житопекове векне
Премазане машћу и алевом паприком.
Сети се укуса детињства...
Тако лако задремаш
Кад се спустиш на стари отоман
Уморан од бoемског бдења...
Како ме подсећаш на детињство
И деда Милутина пекара
Деда уморан од ноћног мешања хлеба
Док дрема...
Кад му није време за спавање.
Мирис тек испеклог хлеба
На деду и Тебе ме подсећа

Драгослав Граочанкић, Београд

ИЗУВАЊЕ

Мртвачке ципеле дуго трају.
Не само зато што се у њима
не хода.

Оне се никад не изувају.
Нема на њима ознаке
о својствима:
степену отпорности на влагу,
начину одржавања,
нити помена о року и условима
за рекламацију.

Али, могућно је, макар нехотице,
победити
циљану вечност овог производа
и неписано правило о његовом
неизувању!

Ни онај коме су преварно продали
такве ципеле, њихов сјај
и величанствен изглед
(уз цену која би намамила
сваког купца - и уз жељу
да их дуго и у здрављу носи) -
неће морати никад да их
изува!

Чим коракне у њима
остаће без њих,
сви ће се њихови делови
разлетети до неба,
макар дан био сунчан и сув
и више него што треба!

Искуства живих и мртвих
постају тада заједничка
и потпуно подударна,
можда и спона између њих.

Је ли то сатисфакција за оне
којима су ове ципеле првенствено
намењене?!
Имају ли једни и други још нечег
заједничког?!

Разликује ли их само то што једни могу
да покушају рекламацију?!

Марш 2017.

ПУТОВАЊЕ

Можда би и стигао
да није имао циља.

Не би му тада циљ
стално измицао.

Једне ноћи, обневидео
и обосио од својих корачаја,
таман кад је помислио
да то све ничему не води,
да је заплетен у
врзину кола,
примакну се светој води
коју прегазу као
Свети Никола.

И зачуђен, стиже на
другу обалу.

ДОБРА ВЕСТ

Је л' замка?!
Шта јој следи?!

Је л' претходница непомена,
који боље заседне и заскочи
после милозвуча?!

Је л' нада што се прометне
у незнађе,

Је л' срце што је као никад
заиграло,
а онда стало?!

Да ли је тако било
и са јеванђељем?!

Томислав Ђокић, Скорица

ИГУМАНОВ СЛАВУЈ

Седи отац Серафим,
игуман манастира Стрмац,
нема ни грош у џепу,
ал` има залог у лепу:
има свога славуја!

Он му се под длан склони
кад год почне олуја!

И орахово ребарце
он му са длана кљуцне,
па му отпева арију
а да и не замуцне.

А када нема поста,
друкчије части госта.
Мрсни оброк за птића:
сервира му црвића!

Игуман га још благосиља,
крсти се са три прста,
а славуј поје моливу
испод светог крста.

С игуманом на бденије.
У песму излива мненије.
Славуј је божја дика
на корак од звоника.

Благословено му било
и песма, и кљун, и крило,
Посебно кад њим глади
игумана по бради!

Још ће, причају наши,
и да се замонаши!

МАЛА ПОЕМА О ВЕЛИКОЈ ВРБНИЦИ

(село у оштинини Александровац)

У Врбници ни врбе, ни врбове свирале,
само дуње звезде у траву пале!

И малињаци, и малињаци!
И купињаци, и купињаци!

То пауци растежу зелену мрежу!

Чедна к`о срна, Миона, удова црна,
занемарив муке,
и јутрос доручак спрема
за пра-праунуке!

До јуче сиромашак,
и ја сам јутрос газда,
јер се преда мном
(к)руни „прва бразда“!

Дуње упиле сјај муње!

А тек јабуке?!
Зелене, жуте, румене, лепотом
Девојачком освојиле и мене!

Будимке и колачаре још се
под небом жаре!

И ово брдо, и ова речица
Јутром за људима вапи,
јер овде са грана јабуке висе
као са стрехе кишне капи.

Шајкача и опанак, у искораку
парном, печатирају вечност,
„чак горе, под Вратарном“!

Још је октобар, ал` снег,
нестрпљив, пада.
Од њег` се јутрос бели
и Глишићева брада!

ЗЛАТНА СКРИВАЛИЦА

Лиза Секереш, стара наставница биологије, по оцу Мићин, по мајци Халценбајн, имала је у венама кап српске и кап немачке крви, али је више ценила ову другу: швапску! А случај је хтео да се уда за Кароља Секереша, доктора ветеринарских наука, иначе чистог Мађара.

Она се одувек хвалише како су њени преци по мами, некада припадници чувене грофовске лозе, крајем XVIII века стигли у јужну Бачку, да ту прошире простор немачког племена и заснују нови дом. Наравно, из Саксоније су донели и новац, и злато, и уметничке слике, и скуп, барокни намештај. Ни Карољ Секереш није тиква без корена! Он има опипљиве доказе да је барон Ласло Секереш, звани „Lásika Feher” – Лацика Бели, његов наврндеда, некада имао раскошни дворца на обали Балатона.

Све у свему, сплеле су се две чувене лозе од имена и иметка! Па и у новој домовини и Халценбајнови и Секерешови имали су чиме да се подиче. Хелмут Халценбајн, Лизин деда, све до 1945. године имао је и јахту на Тиси, и млин, и циглану! Но, као што и претпостављате, на почетку 1946, доживео је потпуни суноврат. Никад неће бити разјашњено да ли је у Келн одмаглио зато што је збиља био фолксдојчер, како су га црвени оптуживали, или само зато што се солидарисао са својим (пораженим) сународницима! Наравно, главна имовина му је преко ноћи конфискована, али су његови наследници, који су ипак остали у Србији, оно друго, „невидљиво” благо ипак успели да сакрију. А Карољ Секереш на обали Дунава, наспрам саме Крчединске аде, и дан-данас има стари салаш са ђермом, валовом и дрворедом дудова, а посебно се поноси својом ергелом гиздавих липицанера. Они су му лепота за очи и мелем за душу, али ту је и један риђи, гломазни штајерац и један „штајер-ваген” за превоз терета. А жути, сјацкави фијакер за свечано парадирање израђен му је у самој Пешти, код чувеног мајстора Ферије Калапатија, непосредно пред Други светски рат.

И у времену опште кризе у Србији, после турбулентних деведесетих, породица Секереш не осећа њене последице. Ветеринар одлично зарађује код паора, власника великих фарми; липицанери увек имају праве купце и одличну цену, а ћерка Секерешових је лекар педијатар у Енглеској. Но, брига је кад немаш довољно, а још већа – кад имаш превише! А Секерешови збиља имају бар пет пута више него што им треба! Међутим, времена су опасна, претећа, злокобна! Данас је, горе него коприве, набујао криминал сваке врсте! Главу можеш да и изгубиш и због само 500 динара!

Зато ми се тетка-Лиза један дан отворено жада:
Тошо мој, у кући имам и новац, и златнике, и накит! Карчика ми често спава на салашу, где негује коње, прави кошнице и надгледа пчеле. А Ержика ми је, као што знаш, у Бирмингему! Зато ноћу може да дође нека будала, да ми лупи само два шамара и да ми све покупи!

Тетка-Лиза, зашто то не сакријете?! Читаво Ваше благо! Па после нека га лопови траже! Никад га не би нашли!

Ма, ја сам га већ сакрила, али никако не могу да се сетим где!

Еее, то је већ мајсторија! Сакрити од лопова, то није ништа, али сакрити од себе, то је већ подвиг!

Тошо, ти се то мени ругаш!- љутну се тетка-Лиза.

Ма, таман посла! Ја Вам само честитам на савршеној вештини!

Честитај ти то својој мами! Откад сам затурила то злато и новац, ноћу ока не склопим!

А после само месец дана у школу стиже тетка-Лиза, ведре као пролећно небо, развуче осмех од увета до увета и још с врата ми се похвали:

Тошо, Тошо мој, нашла сам злато! Нашла сам паре!

Где, забога, тетка-Лиза?!

Нашао мој Карчика – кад је почео „диснотор” (свињокољ на мађарском)! Један дан закољемо свињу, а други дан хтео да суши кобасице и сланину! Кад завири у димњак пушнице, а тамо нека тепсија и у њој две платнене торбице, замотане у најлон-кесу! Скине ју он; кад тамо – све што имамо: и златници, и прстење, и нарукнице, и огрице, и сребро, и бисери, и еври, и долари, и „швајцарци”! Дабоме, и минђуше с дијамантима – за малу Аранку – кад ми дође из Енглеске! Пао ми камен са срца, веруј ми!

Хаћи Иван Милановић, Јасика

МОРАВСКА ВИЛА

Другарице моја, вило,
не би ли ти лако било
Када гора сва олиста-
Позајмиш ми своја крила.
Оствари се жеља моја
Што је скривам од икада.

Другарице моја, вило,
Не би ли ти лако било
Када гора сва олиста-
Позајмиш ми твоја крила-
Нећу летет` надалеко.

Желим само да прелетим
да прелетим брда ова
И прегледам родна поља
Што нас белим хлебом хране
Хране чељад, хране мене,
Хране сваког ко год иште
Од среће ми срце иште
Да узвикнем гласно, јасно
Срећан сам што постоје.

Другарице моја вило,
Не би ли ти лако било
Када гора сва олиста-
Позајмиш ми твоја крила-
Да у сну дар принесем.

На крају се ја пробудим,
Пробудим се па ми жао
Што сан није потрајао,
Што је ветар развигорац
Златну косу замрсио,
Те због њега моја вила
Вила што је онде била
Оде својим путем тамо,
Који води оном пољу
Где је вила мила свила
Свој мир и свој дом.

Жал за временом што ме превари

Ноћима већ сањам бунар покрај старе куће
окречене у жуто. Из њега већ годинама
воду не пије нико. Сањам деду, његов
велики нос-понос, испод ораха столетног
испија ракију од лозе, плод Божијег
благослова и његовог труда.
Сањам, ех.... Сећања су то.
Око деде се вртим, маштам да једног дана и
мени тако порасте нос, да једног дана и ја
под орахом седим тако,
гордо као он и мудрујем.
Детињи снови.... Сећања...
Бејаш мали, као дете размишљах.
Дете је постало човек.
Докле више ће ме сећања враћати у
прошлост и дирати по рани?

У глуво доба у Ораовичкој светињи

Ветар ми шиба високо наборано чело. По
бради се иње сакупило. Пртим снег и са
страхом разгледам трагове крупне
дивљачи, хитам к теби ноћас, светињо
моја.
Колико сам пута само из Путира твога
сребрног Нектар божански пио?!
Колико пута сам осетио спасење оних
светих што су Га пре мене пили?!
Жар напојени чува моје „Ја“, те
рашчарани огањ Љубави прерасте некада
у буктињу, а онда се смири.
Обретење костију твојих светих инока,
светих што их роди за живот вечни,
похраних опет да чекају васкрсење своје,
како да заборавим?
Жене мирносице што су јутром јутриле у
Цветни дан недеље, стазама хрлиле к
теби да у своје биће прихвате Домаћина,
с Њим буду једно, с Живим Богом, опет
ноћас гледам. А те њихове погаче што се
пуше из плетене од прућа корпе и
паприку туршијку, мирис тај осваја ме
изнова. У време искушења твога
састрадавао сам с тобом. Но, твоје
васкрсење ме је подигло. Саучествовао
сам у њему, од твога васкрсења је
зависило и моје. У молитвама су ми твоји
добročинитељи и доброжелатељи.
Али, моје молитве су ништавне
ако нас ти не чуваш својим усрђем.
Прошле су године, нисам појао Богу у
светињи твојој, а ево, ноћас се чудесно
нађох ту да из Сребрног путира Лек за
бесмртност окусим.
У теби сам се пре двадесет година родио
поново за Царство!
Царство је једно, и ти си једна.
Мука сам твоја, а ти вечита радост моја!

Еј, животе, друг јеси л` ми кад био

Одавно ми напамети разговор са човеком који ми исприча у једном духовном разговору своју животну причу. Поклањам је вама на читање. Не судите му, Суд је Божији!

-Од учкура до грла белог сам му рашнирао утробу. Најтеже ми је што у дубини душе се не кајем због тога. Можда некад кажем да нисам требао то да урадим, али не мислим тако. Опет бих исто урадио, познајем себе. Дванаест година робије сам одслужио због њега.

Било је то у мају осамдесете године, тек што се од Тита опростили његови, још им је трајала жалост. Сећам се једног жандара који ми је стављао лисице на руке, питао ме је зар да то учиним у овим данима туге. Насмејао сам се само у сред моје муке. Муке, да. Знао сам шта ми следује.

Марина, моја снаша, је тад имала двадесет пет године. Тек што смо се венчали, није прошло ни целих три године. Деце нисмо имали. Она се запослила у трговини, а ја радио као механичар кући. Било је пара. Ама, било је све баш онако како је требало да буде. Чак и то што није нам се дало да Марина зачне, није нас бринуло пуно, веровали смо да ће и то да се деси онда када се најмање надамо. Нико од мојих није на Бога камење бацао, то ме је сокоило да без породе нећемо остати.

Марина је била жена као вила Равијојла. У трговини у којој је радила радио је и несрећни Прежа. Претпоставио сам да су његове пожуде обмотане страстима уперене према Марини. Но, опет, нисам желео да јој браним да ради, желео сам да будем савремени муж. Желео сам да будем једини у селу чија је жена упошљена, ради у граду. Желео сам да предњачим. Желео сам да изазовем љубомору комшијама, мојим сељанима. Није имао ко да ме ухвати за руку и каже: „Стани, мали!“ Оца нисам упамтио, био сам мали кад га је Господ позвао к себи. Сајбија ми је била мајка док нисам почео да зарађујем и издржавам кућу. После....После сам радио само по своме.

Марина једног дана је дошла кући уплакана. Рекла ми је да не жели више да иде на посао. Испричала ми је шта јој се десило. Прежа јој се удварао, шта више штипкао, отворено потом тражио Мрак ми је на очи пао. Ћутао сам. После неког времена сам јој обећао да неће више имати непријатних ситуација, а да ће сутра ићи на посао, разговараћу с њим. Ујутру сам отишао у град и сачекао га на аутобуској станици. Знао сам да на посао долази аутобусом јутарњим у шест и педесет пет. Изашао је из аутобуса, а када ме је видео црвенило у лицу га је избило. Иако је крупнији од мене, да не кажем јачи, приметио сам да се уплашио. Пришао сам му, уљудно руковао с њим, а онда мирним тоном да пролазници не чују рекао му да могу бити велики пријатељ човеку, али и заклету непријатељ. То што се јуче десило не сме више да се деси, у противном неће да ваља ни за њега, ни за мене. Заклео сам му се Богом да неће имати другу прилику када ћу овако мирно причати с њим на ову тему. Стављам тачку на причу по питању јучерашње неприлике. Климнуо је главом, мислим, помало постиђен, а ја се окренуо и отишао својим путем, он својим.

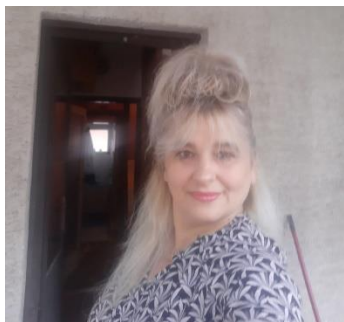
Поштовао је мој приступ решавању проблема, није је дирао неко време. Но, види врага, после пар месеци, мислећи да сам се охладио, да сам заборавио шта сам му обећао опет је поновио грешку која га је коштала главе. Када је Марина дошла тог дана кући опет уплакана, није требала ништа да ми говори. Знао сам по изразу њеног лица да није прошло само на штипкању. Сећам се, стомак ме је заболоо у моменту. Знао сам тада да ћу га убити. Ништа јој нисам говорио, ћутао сам све време. Сутрадан Марина није отишла на посао. Око два сата поподне сам отишао у град, сачекао га у пасажу који води ка једној кафани где је обично свраћао после посла, знао сам за то и с леђа му пришао. Нагло сам га окренуо к себи и ножем убо у стомак, а онда још једном, па онда у страху да не остане жив вукао на горе. Да ли ми је била свест тада помућена? Ма, не. Ја сам се заклео Богом да ћу га убити. Није му било спаса. Неки пролазници који су видели шта се дешава почели су да дозивају полицију. Док је он лежао у локви крви, сео сам на циглу неку и запалио цигарету. Сачекао сам полицију. Привели су ме и било је све по реду како то обично бива. Дванаест година сам добио робије у Нишу. На суду се још мало па нисам ни бранио. Упутио сам тада саучешће његовој породици, то ми се узело као, тобоже, моје покајање, ваљда, за учињени преступ.

Изашао сам из затвора, дошао кући. Марина ме је чекала. Није прошло ни два месеца од мог изласка на слободу, Марина је зачела. Родио нам се син Митар. Митру је, нажалост, било две године када смо се Марина и ја растали. Ја сам крив и за наш растанак. Нисам могао да се изборим са помислима да је она била интимна са човеком који је главом платио због тога. Мучила су ме и питања попут оних: Да ли је у неком другом тражила утеху док сам робијао?

Прошло је четири године од нашег развода када сам срео Тању, оженио се њоме и с њоме изродио двоје деце.

И сад кад мислим о свом животу, знам.... Говориш ми, оче, да се молим за Прежу, за његов покој. Како ћу? Не осећам према њему мржњу иако ми је украо дванаест година. Наравно, више бих волео да га никад нисам упознао, да се нисмо никада ни срели, али... То што сам га убио сматрам као Божије допуштење. Њему је то казна за његов грех, а мени су ствари постале јасне тек у затвору. Тамо у тамници ме се Он дотакао, подигао ме је, а већ сам био пао. Прежу је Бог можда спасао кроз мене, а ево, мени сад остаје да обзиром да сам дошао к себи пођем путем који ми одговара и који ме спасава. Питаш ме, да ли треба другом да судимо или да препустимо да Бог суди? Бог је Љубав, а ми смо слаби, умишљамо често. Умишљај нас превари зачас. У том нашем умишљају помислимо да Богу треба помоћи. Начинимо зачас себе судијама. Остало ми је сад да се молим да ми се Бог смилује и потражи у пустињи духовној. Препоручи ме светима за молитвено заступништво.

Овако своју причу заврши ми човек који беше изгубљен и нађе се.

Јасмина Димитријевић, Загреб

СТАРА АДРЕСА

Поново дођох на стару адресу,
многа лутања замном су остала,
к`о брод на мору буре те понесу,
овде сам само да се смејем знала.

Не слутих да ћу некад да се вратим,
ал` назад нешто као да ме зове.
Лутање требах већ давно да скратим,
једра оставим да без мене плове.

Брава прашњава, стакла полупана,
крхотине к`о да су срце моје.
Сећам се среће из минулих дана,
патње по свету више се не броје.

Зарђали кључ одаје отвара,
Из сваког угла успомене вире,
сећање на њих душу ми разара,
ни сузе не могу бол да уміре.

Срећни смо били у нашој љубави,
правили смо облак од најлепшег сна.
Не слутећ да ће да се заборави
то што заједно сањасмо ти и ја.

У паркић гледам кроз прозор прљави,
где уместо нас седи други неко.
Бледо сећање увек ми се јави,
кад` си ме с ружом на тој клупи чеко.

Зашто смо се разишли сад се питам,
нико од нас прави разлог и не зна,
можда сам хтела тад светом да лутам,
не знајућ` да овде сунце јаче сја.

Питам се шта се десило са тобом,
да ли те јос увек таласи носе?
Можда си другу повео са собом,
мрсиш сад њене расплетене косе.

Из собе прошлост к`о да ми се смеје,
горчина прошлости црна ми је сен,
душу ми ништа сад овде не греје,
желела сам мало среће бар на трен.

ВЕРНА САПУТНИЦА

К`о пас верни газду ,мене туга прати,
нераздвојна сенка постала је моја;
у одаје душе често она сврати
закрили надамном сва моја обзора.

Ноге ме не носе , а хтедох побећи
кад год се окренем она замном дише;
на тренутак само приближим се срећи
ал` трагове њене моја суза брише.

Седи друго моја да те болом частим
нераздвојна ти си моја сапутница;
са тобом ћу вечно ја да ходочастим,

пратиће нас гавран, птица
злослутница.

Мој је пехар жучи , Сунце среће свима,
мени неће сјати, сијаће другима.

ВЕНЧИЋ ОД РУЖИНИХ ЛАТИ

Уплети ми венчић у златну косу,
од јесењих ружа мирисних лати,
поспи к`о бисере јутарњу росу,
нек стане време, да не иду сати.

Постеља наша још на страст мирише,
око нас само згужвани чаршави.
По окну добују јесење кише,
а у нашој соби љубав се слави .

Крадем задњу кап пенушаваг вина,
у углу усана скрила се само.
Тако је пријатна ова тишина,
када себе једно другоме дамо.

На рамену твојем нађох уточиште
као бродич кад у луку уплови,
за ме си давно моје светилиште,
место где се скрише сви моји снови.

У спокојству тако ухвати нас сан.
И даље падају јесење кише.
Чекамо успавани наредни дан,
а ружа у коси још ми мирише.

Милан Марковић Лака, Крушевац

Питомачки пут

Позив није био баш нимало лак,
ту је могло бити само екстра ђак,
уз то здрав ко дрен истина је гола,
а позив је био средња војна школа.

Дошли би у школу из читаве Југе,
и остали ту би те године дуге,
Загреб и Београд,
градови наше младости,
градови питомачке муке и радости.

Са петнаест лета носили би пушку,
изводили обуку војничку и мушку,
били понос, дика свога родног краја,
завидна им била сва остала раја.

Још увек тада небијаху зрели,
ал исту су ствар у животу хтели,
уложени напори код њих се не броји,
бити бранилац домовине своје.

Младост своју дату нико и не жали,
свесно су је својој отаџбини дали,
ништа није битно, ни напор ни зној,
отаџбино бићу ја бранилац твој.

Што неможеш сам ту је твоја раја
да се лакше занат изучи до краја,
другарство је било искрено до бола,
то је само имала Средња војна школа.

И слободно реци ако те ко пита,
волели су Југу, волели су Тита,
можда неко тешко то ће сад да схвати,
за Југу су били спремни живот дати.

Млади и смели

Сви млади, здрави и смели момци,
били смо тада ми питомци.
школа престижна, веома јака,
у строју заједно стотине вршњака.

Од куће пођосмо веома млади,
поносно, срећни, голобради...
На прагу куће осташе снови,
кренусмо смело у живот нови.

Школа нас прими, ко нова мајка,
живот нам био, ко нова бајка.
Учисмо вредно и дању и ноћу,
питомац постати, то желим и хоћу.

Познанства многа, насташе тада,
под велом Загреба и Београда града.
Све што научисмо, дала нам је школа,
а ми је волели, до самога бога.

Заборавити нећу и не могу,
такву лепоту и ону слогу..
И док о школи и данас сањам,
као питомац, ја јој се клањам.

Младост

Били су то наши срећни дани,
сећања на то душу нам храни,
били смо млади, пуни елана,
живесмо живот из најлепших дана.

Дошли смо ту са петнаест лета,
кад права младост почиње да цвета,
зато смо били одабрани и смели
и то је оно што смо хтели.

Испод наших корака све се тресло,
братство и јединство главно је гесло,
били смо оно права елита,
што воли војску, Југу и Тита.

Из дана у дан све снажнији смо били,
а нашу спремност нисмо ни крили,
не би нам битна ни вера, ни нација,
људске врлине наша су инспирација.

На бранику земље чврсто смо стајали,
што то смо били нисмо се покајали,
јер то је било оно најбоље за шта знамо,
и сад кад би бирали, опет би тамо.

Мирослава Смиљанић, Крушевац

НА ОБАЛИ МОРАВЕ

На обали Мораве
има једна кућа стара
годинама нико не долази.
Нико врата не отвара.

Отишла су деца далеко
стари поумирали
кућа пропада.
У кућу не улази нико.

Кућа у корову годинама,
нико ни од рођака
не обилази.
Нико у двориште
не долази.

Пролеће када дође
цвеће се расцвета
и цвета целог лета.
Једино оно означава
да је ту живео неко.

Сећам се када
сам била мала
у тој кући сам друга имала
са којим сам се играла.
Много су сиромашни били
У свет се одселили
И отишли далеко
Неће да се сећа
Што је било, нека.

МОЈЕ СУЗЕ

Моје сузе не могу скрити
морам те Мораво
опет оставити.
Остављала сам те,
али сам долазила
и тебе моја омиљена
реко обилазила.

Сада старост дође
и морам ићи, али не далеко.
Враћам се Расини
где сам радила и живела,
али ћу доћи и тебе
као некада обићи.
Опрости ми моја
мила реко
нисам отишла
од тебе далеко.

Када одем да прошетам
крај Расине
На тебе ми жеља mine.
Слаћу ти поздраве
преко таласа Расине,
Расине у Западну Мораву
у мој Сталаћ ћеш
добити поздраве
Када се ове две
Мораве саставе.
Скрхана сам од старости и бола
Судбина ми је таква,
Где ме води, ићи се мора.

ОТИШАО СИ

Отишао си и одвео ћерку
да за њом тугујем,
да са другом женом ашикујеш.
А мени је највећа грешка
што сам те волела.
И веровала.

Иди, где хоћеш!

Само ми ћерку врати.
Да је моји очи гледају
и да за њом
моја душа не пати.
Не може друга жена
да јој буде као мајка њена.
Друга жена ће јој
залогаје бројати.
Она ће гладна бити.

Дете ће за мном патити
као ја за њом.

Ја те проклињем!

Мораш је вратити.
Слику њену под
јастук стављам.
Желим, ако је не виђам,
бар да је сањам.

КАДА ЉУБАВ ПРЕСТАЈЕ

Љубав је велика
када се двоје воле
када се сретну
погледи им говоре.

Када долази време
за растанак
ту се јављају симптоми
љубавне болести.

Види се из погледа
да љубав престаје,
очи другачије гледају
и то треба
на време прочитати.

Када видиш да
очи те више не воле,
није више осмех
као што је био
и осетиш да срцу
није више мио.
Не смеш ништа више,
ником веровати
и у животу
ни унапред планирати.

Много смо се волели
тешко смо се растали,
виша сила учинила своје
и раздваја нас двоје.

Живот је игра,
свако одигра своју улогу
и чека судње дане да оде.
На пут без повратка.

НАСТАНИЛА САМ СЕ

Настанила сам се
у твоју кућу,
има доста година.
Како која година
све ми је милија.

Настанила сам се
у твоју душу.
Настанила сам се
у твом телу.
Настанила сам се
у твојим венама.

Настанила сам се,
па ми се не излази.
Ту сам нашла оно
што сам годинама
тражила.

Успавала сам се
под твојим крилом,
близу твог срца
у које је моје име
урезано.

На твојим грудима
сам осетила сунце
које ме греје
и дању и ноћу.

Нећу никада
одавде изаћи
Искрену љубав
нигде нећу наћи.

Драган Величковић, Лесковац

ВРЗИНО КОЛО

Ако кренеш уз долину, где се дуге сенке множе
Осетићеш дах ледени, пукотине испод коже
Осетићеш тиху језу како клизи низ рукаве
Зажмуриће због одблеска, очи кестен, модро плаве

Чућеш како мешкољи се устајала хладовина
Док планина зарива се у поспано лење небо
Како стидљиво, без даха, грли падине тишина
У костима хладни ноћник, у папрату баруштина

Утрине и раскршћа су само глина која спава
У поседу господара негжених мокрих трава
Ал' врзино то је коло, снажни задњи трзај твој
Туђи одраз у вртлогу сви видимо, не и свој

Да ли чујеш из темеља зазидане љуте клетве
Над оцаком облаци се к'о гробови плитки беле
Од марама удовица зелен бршљан омчу плете
Стари камени међаши, не кољу се и не деле

А тебе ће хладовине, мајдан беле скамењене
Да оставе на истоку поред бразде огољене
Долином да рушиш гнезда старих кукавичјих дела
Све због данка из прошлости, из думена голог врела.

НЕКО ПЕВА

Сваког јутра неко песмом оплакује
Оплакује моја поља
По неке на јаук личе, неке буду
Буду болни крик
Да ли је то провиђење
Клетва или Божја воља
Да угасим босом ногом, пламен
Жар и жртвеник
Од те песме низ образе, врелог суна

Липте капи, кад ливада
Пукне гола загрцнем се, туга зјапи
Слогови и бразде дрежде
У откосе себе стављам
Уста горка, не говорим вранама се
Само јављам
Ехо вришти и одзвања, негде
У подножју брега
Арије ме грудоболне нађу саме
После свега
Дах трепери, врелина ме
До костију разбаштини
Гледам с ветром, плеше трава
Ја тихујем у тишини
Да ли неко можда данас, пева
Оду мојој срећи
И да хоћу од те песме нукуд
Не могу утећи
Од лепета лакокрилих, бежим
Док не будем спутан
Подари ми Боже разум
Да са песмом не одлутам.

РУСКИ ПЕЈЗАЖ

У кишној ноћи пужеве газим
само срећни умакну у траву
у грудима мојим ледени Сибир
шешир сам сачувао,
не знам да л' ћу главу.
Плава руска жена, мирише на
дуван
ја на лошу вотку, каладонт и хлор
ушли смо у апартман
санаториј "Металург"
штиклем цупка,
нервозна је хоће нови круг.
А напољу невреме, а напољу
киша,
сенке њених стопала на делу
плафона
дотрајали олуци добују и звоне
као стара звона од Волге до Дона.
Из џепа ми трава расте
по хартији слова цвиле,
мастило и црни чај
пужеви по коси миле.
Опомињу казаљке плеханог сата
да је време да се бежи
нокти пуни блата,
мокра трава благи сјај
пољубац и то је крај
сунце, тајга у долини
руски пејзаж фини.

Ања Жигмановић, Суботица

НЕ ЗНАМ

Не знам ко сам, празна љуска,
што кисне испод вечитог плуска
празан простор изнутра пулсира
гута све, непрестано демолира

Стаклене вијуге мог ума
рефлектују један исти одраз траума
у њему изгледеле силуете
изопачено играју, праве пируете

Не знам шта сам, да ли сам ишта,
уморан путник без боравишта
топао загрљај био ми је дом
те успомене чувам својом серенадом

Крхки лавиринт без краја
безброј илузија, мрачних одаја
 снови који су ме некада хранили
након свега, распршени ме ранили

Не знам ко сам, не знам шта сам
да ли сам ишта, како сам,
где сам, не знам

ТРУЛА ЈУТРА

Будим се
и пробада ме
рана која не крвари

Будим се и осетим
тугу да по мени ровари

Није морало овако
побогу, могла је да се зацели
рана која не крвари
да се зацели олако

Могла је да се зацели...
желим радост
желим љубав
желим топлоту
желим да припадам
желим... то је све што могу

Будим се
успомене стрпљиво чекају
и у мутном полусну ме стрељају

Будим се и уморна сам
колико год да спавам
докле ћу за излазом да трагам?
трула јутра желе сву вољу да им дам

СВЕ ЈЕ УЗАЛУД

Давање, из дубине људске душе
сав могућ труд да се заврше муке
никад није, нити ће;
црне сасушене руке
уклонити с грла оних који се гуше

Оне који пате, страх неће
из ужеглих уста испљунути тек тако
а носити њихов бол није лако
и један по један, остати хтеће

У паклу у ком имају само тебе
вештаког свеца, лажног бога
ти изобличени умови без ичега свога
што ти поклањају љубав док
уништавају себе

Они су твоји анђели који немају куд
између вас нераскидива веза постоји
а колико год да им даш,
већина у месту стоји
све што радиш је узалуд

НЕКИ ЉУДИ

Неки људи заувек ходају никуда
 Неки људи бивају сами на улици
 Док им ветар окрутно шамара лица
 Уместо да милује

Они живе друге врсте живота
 Изван наших схватања
 Успомена и болова
 Одвојени у својој патњи и радости

Крвљу обојени осмеси
 им сијају кроз ноћ
 Неки људи се хране ветровима давно
 прохујалим

Неки људи вриште и
 Своје беснило пљују у празнину
 Коју ми не видимо

Неки људи оплакују губитке
 себе самих
 Ми нас желимо назад
 И ми смо неки људи...

КАДА ЗАСПИМ

Када заспим ја сањам
 два срца што складно куцају,
 по постељи уморно да трагам,
 да гладне усне страшћу пуцају,
 и улице мирисом обојене топлим,
 том се каменом сивилу надам.
 У таласу се мора зеленог цаклим,
 зато сам ја будна кад сањам.

НЕДОСТАЈАЊЕ

Месната кутија, округла, што
 изнутра малена је башта краси
 Шарених мириса и облика разних;
 дом је сузним сенкама бледим

Које пред оком засјаје у часу,
 и башти узму и последњи цвет

Латица се меких наједу у сласт,
 буде сећања мила, враћају страст.

Цак прокрвљен, мек, што
 канце времена га кидају и

Нежно му срце грубо додирују
 руши се тромо без руку да га држе.

КАД/ГДЕ

Сребрни сат што у грудима куца,
 и казаљке му витке, к'о какве игле,
 што дуже то оштрије, ка небу се дигле,
 притишћу уморне жиле, и стакло пуца.

Пешчани сат; тече к'о кроз вене,
 са сваким зрном што тоне у прах,
 зрном злата које буди црвени страх,
 својим муљем покрива ране откривене.

Асфалтне змије што крвнички гуше,
 блатњаве јегуље и гуштери травнати,
 болне они вијуге настоје изравнати,
 равне зграде умних насеља да руше.

Водене змије; лепотице хладне крви,
 дрвених пруга што душе раздвојише,
 вредних мрава;
 у плаветнилу потопише
 зрак летњег сунца и последњи и први.

Време сведено на смрт, место на раку,
 где уплаканом оку звезда недостаје,
 кад се игла казаљке забоде, ј
 едино остаје
 сломљен сат, костур змије,
 у тишини и мраку.

Милоје Вељовић, Београд

ДУША МИ ЈЕ НОЋАС ЗАДРХТАЛА

Душа ми је ноћас задрхтала
 Раном зором кад престах да спавам
 Снови су ме пробудили нежни:
 Сећањима срце своје парам!

Душа ми је ноћас задрхтала
 Топла суза из ока ми мину
 Видео сам мајку са тепсијом –
 И киселим млеком у бронзиру!

Душа ми је ноћас задрхтала
 Покрај тате косио сам башту
 Снови су ме одвели далеко –
 Као никад пао сам машту!

Душа ми је ноћас задрхтала
 Присетих се оних којих нема
 Срећан што их око мене видим
 Једва чекам да поново дремам!

Душа ми је ноћас задрхтала
 Због безбрижног спавања на пласту
 Врати ми се на длану детињство –
 И жеље ми почеше да расту!

Душа ми је ноћас задрхтала
 Из фиоке узео сам перо
 Док написах ову сетну песму,
 Чежња ме је потрела дебело!

19.04. 2021.

ЖАЛИ, БОЖЕ

Дошли су нам рогобатни дани
 Поклекоше и човек и жена
 И деца нам немају детињство –
 Жали, Боже, срећнија времена!

Нема више седељки и журки
 Не чује се свирка тамбурица
 Сивило је овладало нама –
 Жали, Боже, осмехе са лица!

Некаквом смо ћорсокаку пошли
 Умор нас је готово савладо
 На путу нам трње и камење –
 Жали, Боже и старо и младо!

Слуђен човек самог себе пита
 Да л` је горе у селу, ил` граду
 Попуцаше илузија наше –
 Жали, Боже, и веру и наду!

30.10.2021.

ГОСПОН КОНУ, СМАЊИ РАСТОЈАЊЕ

Госпон Кону, смањи растојање
 Жена ми је почела да ронда
 Пришла би ми видим јој у оку –
 Неће, ипак, државу да прода!

Госпон Кону, смањи растојање
 Комшинка ми као змија љута
 Што те слушамо просто не разуме –
 Више ми је пребацила пута!

Госпон Кону, смањи растојање
 У госте ми не долази сваја
 Два су метра опсесија њена –
 Чини ми се бесна је до јаја!

Госпон Кону, смањи растојање
 Да ме може загрлити прија
 Око мене као ластва кружи –
 На лицу јој неверица сија!

Госпон Кону, смањи растојање
 Жести ми се фризерка у граду
 Грудима ме не милује више –
 Помиње ми и веру и наду!

Госпон Кону, смањи растојање
 Келнерка ме напала за шанком
 Критикује предузете мере –
 Растојање пореди са паклом!

Госпон Кону смањи растојање
 Да ме слатко ошамари ташта
 Као мачка с дистанце ме гледа –
 У немоћи рекла ми је свашта!

18.11.2021.

МОРЕ, СРЕЋКО, ОКАНИ СЕ ХВАЛЕ

Чело нам је свима наборано
Остали смо без смеа и шале
Све што ваља оде у печалбу –
Море, Срећко, окани се хвале!

Пристигли смо ћорсокаку скоро
Много нам је поскупела храна
Нова криза спопала је Србе –
Море, Срећко, мани се дивана!

Села су нам посве опустела
Нестаде нам пршута и јаја
Србија нам тавори у месту –
Море, Срећко, мани се белаја!

И градови полако се празне
Постали смо завезаном врећом
У ћошкове сакри смо се светске –
Море, Срећко, вапимо за срећом!

Све је мање бракова и беба
На страни нам избили на чело
Свак се о свом јадy забавио –
Море, Срећко, пукли смо дебело!

8.10.2021.

МУКЕ МОЈЕ

Учитељ ми забранио
Да седим код Јане
Ја покисо брзо венем
Кô крушка са гране!

Два метра нас удаљио
Због неке короне
Рекао нам не мрдајте
Из безбедне зоне!

Тугу моју песмом лечим
Њу напрасно пишем
Због љубави уминуле,
Не могу да дишем!

Једва чекам да престане
Пандемија клетa
Да пресрећан као некад
Поред Јане шетам!

Кажем себи, Михаило
Немој тугу крити
Пусти сузу ако треба
И срећан ћеш бити!

И гле чуда из пепела
Јавља ми се нада
Спопада ме чудна воља
И гоплина млада

29.11.2021.

ЗЕМЉА НАМ ЈЕ СУЂЕНА

Као трава узрела – као воћка увела
Као вино просуто – као светло расуто
Као лишће сушено – као сено срушено
Нестао је он – бивши шампион!

Као беба с дојила – као ластва с појила
Као камен с рамена
– као длака прамена
Као мехур потока – као суза из ока –
Оде с горњег спрата мој вољени тата!

Као лелек у гори – као роса у зори
Као грашка зноја – као кончић кроја
Као неук ђак – као редак зрак –
Као југу роде, без подрава оде!

Као платно рубљено
– као благо губљено
Као дрво клесано – као грање кресано
Као карте бушене – као жеље срушене
Без имало чуђења,
земља нам је суђена!

15.11.2021.

РОДИТЕЉСКЕ СУЗЕ

Осећам се као остављено маче
Родитељска суза за жале ми треба
Џаба су ми жеље, за све већ ја касно –
Њихове су душе на путу до неба!

Грбови су њини остали далеко
Често их се сетим са болом и тугом
Живели смо дуго растављени посве –
Ми у једном крају, а они у другом!

Гајише нас тешко кô баштанско цвеће
Дрхташе над нама до краја живота
Судбина их скрајну од очију наших –
И данас се плашим да је то срамота!

Брдовити Балкан растера нас од њих
Одосмо за хлебом проклетој туђини
Сунце их је ретко огрејало посве –
Хладноћа се склупча њима у близини!

Синове су моје чекали на прагу
Кињо их живот осيون и проклет
С уздахом их натраг испраћаше тешко
И молише чедно да дођемо опет!

Данас кад и мене слична судба чека
Престоје ми врели уздаси у ноћи
Њихове ме сузе и дан данас прате –
Још само би оне могле ми помоћи!

30.11.2021.

Снежана Поповић, Крушевац

НЕМИР ШТО ЉУБАВ И ВИНО ТИ СТВАРА

Жеђ и глад у себи носим јаку,
што пали ме да светлим
и треперим по мраку.
Ко Косовка девојка, рујно вино из
крчага, усућу на уста мог јунака,
нек осети благост и милост, што
дариват, не може рука свака.

Дајте ми пиће богова,
не волим да се осећам
ко да сам у земљи робова!
У њему ноћу,
кад пожелим да заблистам,
самоћу успавам своју,
а душа ми чиста остала ко нова.

И док вино лагано кроз вене ми тече,
ту нема боли ни савест да пече.
Негде далеко у туђини, постоји биће
које те ноћима сања...
Тек од некуд из мрака пришуња се
глас ко лопов и тихо ми рече...
Једно теби драго момче са чежњом
узасе, привија те до свитања.

Вино ће се вазда пити, али ја ћу
остарити и неће ме бити.
Зато желим волети, вољена бити,
веселити се и по мало пити.
Та неће ми много нашкодити, све и да
се трудим, не могу му одолети,
јер немире ће оно моје умирити, на
крилима маште свом драгом однети.

У ЛАВИРИНТУ ЖИВОТА

Са првим плачем новорођеног детета,
непрестано трагање
и кружење започињете.
Залутала бића бачена у свет постајете,
за излазом из бачености
у нађеност да стигнете.

Дилема вечита...
да ли нас на крају пута,
чека страшни суд
или сва блага овога света?
На граници између
доживљеног и непознатог,
визија двоструког
лабиринта планетарног.

Мистична грађевина
са мноштвом ходника.
Врт изненађења са безброј искушења,
стаза и препрека,
у којима се лако залута,
а тешко снађе и изађе.
Енигма и загонетка
што за циљ има, излаз да нађе.

Уљуљкани илузијом бесмртности
и врелом милости,
живот наш авантура поста
и тог круга нам никад доста.
Заробљени у сопствено
крупко среће и несреће,
са моћним капијама без и једног
чуvara свога лабиринта.

Да ствари нису увек онакве
каквим се чине,
баш ко у филму култном,
где свет није црно-бео
и где речи... "није фер" не дотичу
оног што непоштено игра,
престани да будеш жртва,
већ на црту изађи, као борац и чигра!

Научи да на кривудавај линији
свог живота,
вешто избегнеш све те мрачне
тунеле и замке.
Из лабиринта ко храбри
и несаломиви победник изађи,
јасну поруку кусом,
злом патуљку дај....
"Ти немаш моћ нада мнош!"

УКУС СЛОБОДЕ Буби, а ко би други

Колико смо само пута чули сви ми,
човек не зна шта има, док то не изгуби.
Да ли смо сада сви ми
не вољом својом остали,
без тог нечег, без чега готово да
немогуће живети је,
ни пуним плућима дисати,
нити се као дете искрено радовати!

Тренутке слободе и сигурности
брзином светлости заменише
неизвесност, свакодневна исчекивања,
зебња и страхови.
Осећај угрожености и беспомоћности,
под кожу нам се завуче,
И као тешки окови
као робове нас стегоше,
Пожелиш да све био је ружан сан и да
опет ти будеш слободан.

Хоће ли бити довољно
да нас смири и усрећи
све оно што наизглед довољно
ушушкано али немо нас дочека,
сваки пут када крочимо у домове наше
и за собом врата затворимо ?
Не, неће моћи тај вајни,
пролазни луксуз да замени
никада онај слатки укус
што слобода нашег бића може.

Могу ли све те неживе ствари
ма колико оне вредне
и скупочене биле, заменити
непроцењиво богатство
оног животног осећаја
слатке слободе наше?
Не, слобода није увело цвеће у неком
стилски срећеном кутку собе наше.
Она је вечито свежи, мирисни цвет
који својим миомирисом опија и мами.

И не само то,
она је исконска борба човека
са самим собом,
за једно слободно биће у себи.
Када сутрадан прође све ово зло,
што затечене и
беспомоћне у свој осиноности
снашло нас је,
Знаћемо можда да уживамо у укусу
и дражима слободе наше.

Поклони ми давно,
ваздух који дишем.
Детињство уз тебе,
безбрижно и лепо ми беше.
Од малих ногу,
луде бубице моје,
бриге ти ствараше.
Памтићу заувек
то наше време најлепше.
Године што пролетеше
и никада више вратити се неће.

Имаш мудрости и дара,
да без и једне речи
моју ћуд разумеш.
По изразу лица
и по боји гласа,
суштину препознаш.
Вазда тврдоглава бејаш,
савете твоје не слушах.
Залуд беше труд мајчински твој,
упорно ја терах по свом.
Кажеш ми да је за мене увек
отворен родитељски дом.

Мале ствари теби значе.
Што тренутке искрене радости чине.
Један од њих омиљен за тебе,
сладолед код Мусе беше,
коме се ко дете радоваше.
Јагода,ванила,
понекад помешане обе.
Ал никако успела ниси
и мене да приволиш.
Уз оно твоје...Снежана....
Ти баш не знаш да уживаш,
зато немој мене да нервираш.

Кад телефон зазвони,
знали смо ко ће да се јави.
Па Буби-ко би други!
Узречица твога зета,
непромењена оста,
за сва ова прохујала лета.
Јави се кад стигнеш...
Кажем...немој да бринеш.
Полако вози....немој да журиш.
Не лети по путу.
Ко мајка свака,
стрепиш за сваку минуто.

Поносна и јака,
бориш се ко лавица.
позавидети ти може и царица Милица.
Иако болест не чека,
вреба те и вири из мрака,
хоће да сакрије сунце из облака.
Жури да те од мене одведе,
али недам те јер знаш да волим те.
Не предајем се, тражим ти лека.
Ма није живот пар корака,
нама треба мал мерака.
Бог у хвала, нечија си и ти бака!

Голуб Јашовић, Крагујевац

РАВАНИЦА

Силазим
 Са гребена
 Кучајске планине
 У сањиво Сење
 На починак
 У манстир
 Честитог Кнеза
 Мученика
 А у манастиру
 Даномице
 Књигу штује
 Кум мој Милорад
 Наречени Николај
 Вас у црну ризу
 Огрезао
 Бога слави
 За певницом
 Светог Кнеза
 Над певницом
 Саслужују
 Тек пристигле
 Чарне ластавице

ОТАЦ НИКОЛАЈ

Монаху Христовом
 хаџи *Николају Микићу*
Пећаницу

Мој кум
 Је живи кладенац
 Молитве
 Са Бистрице
 Изнова рођене
 Низводно од
 Патријаршије
 Негде испод
 Плављана и Гораждеве
 Васи
 Духовна жеравица
 Божји свитац
 Оваплоћен
 Под сводом Свете Петке
 У Изворској светињи
 А потом постао
 Искра из кремена
 Бакља духовна
 Раваничка
 Која и сад траје...

НЕСАН

У мимогреду
 Скупљам песак
 Са почивала
 И из ситних мајдана
 Моравских
 Иштем
 Облутке једнолике
 Белином осунчане
 Сабирам
 Грађу за недовршене
 Бунаре Радомирове
 И за бунаре Тамничке
 И Благајске
 За Радоша Добричанина
 Којег поодавно чекам
 Да долети
 На крилатој
 Мистрији својој
 Са иконе под куполом
 Цркве Љубостиње
 А негде у даљини
 Гласови, гласови, гласови
 Моравци ми жедни!

ПЕСМА ЗА СОМБОР ГРАД

Пођох за Сомбор
 Казаног јутра.
 На мојој Звезди
 Чекао сам аутобус
 Који долази са Пештери,
 Али, јутрос није дошао.
 Било је Црвено слово,
 За Сомбор крећем ипак
 сам.
 Пут је уплашио
 Планиране сапутнике.
 Прошао сам Бачку
 Паланку
 А не јавих се сестри
 Јелени
 Која поодавно свија свој
 дом
 Поред великог Дунава
 И поваздан крпи свој чун
 Мелену рибарску барку.
 Мину и Србобран.
 Оста иза леђа дуга
 Сомборска цада.
 У Сомбору сам први пут
 Био на конаку
 У ђачком дому.
 Саборујемо у Клубу
 читалаца
 „Лаза Костић“ у
 средишту града.
 Пристижу песници,
 наша браћа:
 Од Бјељине до Прњавора
 И од Шамца до Дрвара.
 Домаћини: Душан, Владо
 и Боро
 Срдачни и весели.
 Све је било блиставо и
 сјајно
 Обишао сам и цркву
 И црквену књижару
 Само не стигох
 Лази на гроб
 Неку реч да расадим...

ВИКТОР(И)ЈА

Господе,
Ти си ми сведок
Да смо Виктор и ја
Слатко диванили
И онда када нисмо
имали речи.

Данас, имамо заједно
Шездесет и две и по
године
Пуне
И знамо речи на претек
Које још, истина, нису
Сасвим целе.

Али, свако разуман
схватиће
Шта је (з)мија и (з)мај,
А шта кап по кап кап(а).
З(в)езде, сунце и месец,
који није ту
Јер је отишао у Брђане
код бабе Бике

И ових мајских дана
Дружисмо се дуго и дуго
Па га ономад одведоше
Отац и мати у Бели Град,
А деда ће до следећег
сусрета
Скупљати звезде и
пужеве
За наше будуће гледање
И за кап по кап лајање.

МИЛОШЕ, БРАТЕ

Какав и колик
Грех си
Починио
Човече
Брате
Милоше
Да крвнике тако
Паклено
Разјариш
На кућни праг
Призовеш
Јутарњи млади
Сан да ти
Скрате
Божјом вољом

Целати одоцнише
И на трен устукнуше
Пред кућном
Присојкињом
Довољно дуго
Зачамише
Да се вазнесеш
И оваплотиш
У наручју
Твоје заручнице
Младе
Звезде Данице.

АУТОБИОГРАФИЈА

Битишући
Врховодно
Сузовању
Славолуке појак

Миру нуђах
Све што
Не иска ми

Ужежељен жезлом
Праисконим
Крварио собом
Хотимице
Скончав
На ништишту

САН

Како сам само
Упио тугу
Очију
Твојих

Чежњом
Таласаш
Бокоре страсти

Размисли,
Обећај
Изнуди

Песму
Која грлом
Гргори

За мркли
У очима
Сјај

ПОВРАТАК У ЗАВИЧАЈ

Моји преци
Су насмејани
Прозори наше
Оцаклије

У тој оцаклаји
Испод старог
Јашовића Чардака
Сви смо
Се родили

Наш Чардак
Озидан ћерпичом
Који једва носе
Дечије руке
Мој ђед Василија
Перов
Са својим
Родитељима Анђом
И Петром Крстовим
Шекуларцем
Са осталом браћом
Сабраћом и рођацима
Озида
Начини на утрини дом
Да би се у њему
Опет и опет
Рађало и умирало
Али, и комшије и кумови
Сеирили и сеирили
Будућем пламеном
Букету
Који је у иним очима
Још пре нас
Процветао

Борђе С. Петковић, књижевник и публициста, Параћин

ПОДАРЈА И УЗДАРЈА: ШЕТЊА БИО-БИБЛИОГРАФИЈОМ ДР ГОЛУБА ЈАШОВИЋА, НАУЧНИКА И ПЕСНИКА, ИЗ 2012.

Абстракт: Прилог је својеврсна шетња Био-библиографијом Др Голуба Јашовића, при чему се аутор прилога задржава на прегршти асоцијативних чворишта која су му омогућила да се мемоарским записима прикључи Голубовим колегама, пријатељима и сарадницима у јубиларном зборнику који се припрема поводом његове шездесетогодишњице (1960-2020). Тиме аутор прилога обележава и четврт века остваривања Културолошког пројекта „Јухорско око“ (1995-2020), чије је с(р)едиште у Манастиру Светог Николе у Својнову, у чијој реализацији и Јашовић активно учествује. У прилогу се указује на узајамне пријатељске везе, подарја и уздарја, што је било у оквирима општеномлавног напора да се у времену сажима просторна удаљеност, насилна одвојеност, два српска духовна простора, Косова и Метохије и великоморавско и шумадијско Подјухорје. У том јубиларном стицају је и ауторова осамдесетогодишњица (1940-2020).

Кључне речи: Проф. др Голуб Јашовић, библиографија, Космет, Подјухорје, стицај јубилеја, тематски зборник, акродексон

И Уводне напомене. - Чули смо се, проф. др Голуб Јашовић и ја. око новогодишњих празника. Уз узајамне честитке, интересовао сам се за научни скуп и зборник у вези са крушевачким селом Дворане, пошто ми је његову поруку о томе пренео др Предраг Јашовић, а прецизирао мр Небојша Ђокић. Нисам знао рок за предају радова, а то ми је веома важно, у првом реду због моје стандардне динамике, да најлакше пишем кад сам у стисци са временом. С друге стране, најављено ми је неколико научних скупова за прво полугодиште ове године, па и са утврђеним роковима.

Охрабрио ме је, да има времена, пошто је Дворане у плану тек за јесен, а одмах затим и предложио да му пошаљем нешто о његовим стваралачким резултатима. Ја, истина, лакше пишем о даљој прошлости али до сада ни један његов позив нисам одбио, па нећу ни овај. Осим опште уздржаности, када су савременици у питању, у конкретном случају постоји још нешто. У питању је доктор науке о језику, с једне стране, и песник другачијег проседеа од мог, а, стицајем околности смо, и пријатељски повезани, у класичном значењу те речи, пошто ми је ћерка удата у фамилију Јашовића. Моја прија, мајка др Предрага Јашовића, зове га „ђевером“, а нас двојица се међусобно „при(ш)камо“. Зато сам, одмах, чим сам спустио слушалицу, себе питао смем ли да се упустим у ту понуђену авантуру, не само због напред реченог, но и због својих поодмаклих година и нарушеног здравља. Охрабрио ме је овај актуелни тренутак, оно лепо што ми се десило у двадесетак дана пред и одмах после Нове 2019. године.

1. Мој актуелни шренуџак. - Примео сам ових дана неколико лепих вести: из Београда, изашли су из штампе зборници радова са IX Конференције Астрономија у Срба, чији је организатор АС „Руђер Бошковић“ и са научног скупа о књижевном делу Добрице Ђосића, у организацији београдског Филолошког факултета, у којима су и моји прилози; у Својнову сам присуствовао промоцији тематског зборника „Јухорски запис“, чији је један од сарадника и уредника др Голуб Јашовић. У њему су два моја прилога. Међу сарадницима је и Живојин Андрејић, уредник „Митолошког зборника“ из Раче, који ми је овде уручио три најновија броја (38,39,40), пошто су у сваком од њих по један мој прилог, од којих је један регистрован као „оригиналан научни рад“. Др Предраг Јашовић ми рече, да је из штампе

изашао часопис „Српска академска мисао“ (5), чији је он коуредник, у којој је и мој прилог у вези са Душаном Матићем. Узгред да кажем, Предраг је до сада био посредник, могло би да се каже чак, катализатор наших свеукупних међусобних односа и сарадње. Својевремено се нисам наљутио на проф. др Радоја Симића, када је у реплици после мог излагања на научном скупу о Добрици Ћосићу, рекао како им је „један аматер из провинције“ одржао лекцију о томе да се мора радити на типологији личности из Ћосићевих дела. Започињем овим речима, не толико да бих се похвалио, додуше има вероватно макар мало и од тога, већ да бих будућем читаоцу овог прилога себе представио као озбиљног истраживача с правом да у њега укључим своје мемоарске опаске и записке о делу једног доктора науке о Српском језику. Др Голуб Јашовић је давно већ заслужио да се о њему и на овај начин огласим али сам своју уздржаност тек сада, после оних лепих вести, превазишао и формулисао тему за овај прилог, у убеђењу да ћу истрајати на њему, те уз она два јубилеја, прикључујем и своју осамдесетогодишњицу. Нисам озбиљније помињао косовско-метохијску ситуацију, мада се то из међуналова могло очекивати, јер је то опште место, неизбежно у овом прилогу, пошто је др Голуб Јашовић рођен у Метохији, ради у Сврсној Митровици а живи у Крагујевцу, што се одразило и на његово стваралаштво, како научно, тако и књижевно.

2. **Избор шеме.** - Више пута сам био неодлучан када сам био пред одлуком, писати или не писати о поезији Голуба Јашовића. Одустајао сам, углавном зато што је његов рад у језику и са језиком, којим се и као научник бави, уз то и са сложеним митопоетским косовским подтекстом, превазилазио моје скромне могућности, утолико пре што сам изван струке, а пишем поезију, и то посве другачију, како је напред већ наглашено. Његов минимализам у поезији ме је фасцинирао; чак сам, после „Смртчевићевог опстојања“, почео да прикупљам грађу за есеј о томе али сам убрзо одустао, признајући да сам пред њом немоћан. Зато и сада одбацујем могућност да, као предмет разматрања, узмем Голубову поезију. Што се научног рада тиче, то би тек било неукусно с моје стране, мада сам, на његов захтев, написао рецензију на један његов рукопис, избегавајући оцене о стручном раду, више сам се позабавио својим завичајним простором који је био предмет његовог истраживања. Зато сам се одлучио да се овом приликом присетим онога што смо радили на узајамном зближавању, а за то сам оценио да ми може послужити његова Био-библиографија¹. Пошто сам је у рукама имао одмах по изласку из штампе, одмах сам је и прегледао, видео сам се и на слици и у тексту, знам њену оквирну садржину, уверен сам да ћу у њој наћи довољно инспиративних асоцијатива, да уз помоћ њих и својих сећања, своју намеру успешно остварим. Латио сам се пера (компјутера) и почињем шетњу по Голубовој Био-библиографији. То што је она изашла 2012. године не значи да је сада касно за осврт на њу, с тим што ће, пошто пратим његову активност, у њеном следећем издању (у њеном импресу није случајно наглашено, да је у питању прво издање), реализовано бити више него удвостручено, познајући га као вредног научног и књижевног посленика, уз то, знајући, макар информитивно, његово до сада остварено дело. Ово је, може се рећи, својеврсно раздужење, бар покушај, за његов истраживачки напор о језичким јединицама са стилском функцијом у мојој књизи „Црна уздарја“ (Јашовић Г, 2003, 57-62)

II Шетња Голубовом Био-библиографијом. - Пре но што кренем на нову шетњу по самој Библиографији, сада у функцији читаоца – истраживача, како би рекао његов професор и колега проф. др Зоран Павловић, у потрази за чворишним тачкама мог будућег прилога, даћу само неколико предходних његових биографских података, пошто ће читав зборник бити њему посвећен, те ће знатижељни читалац, по природи ствари, тамо наћи довољно информација и о њему а не само о његовом делу.

1. **Неколико биографских података.** - Рођен је у Пећи 1960. године, иначе је син досељеника са Шекулара у оближње село Ђушке. У суседном селу је завршио основну школу, средњу у Пећи. Филозофски факултет, Српски језик и књижевност, завршио је у Приштини (1986), магистарски рад *Пасџирска шерминологија Пећког ђодора* одбранио је на Филолошком факултету у Београду, а докторирао је са тезом *Микрофонијонимија околине*

¹ Милорад Филић, Дражен Јашовић, *Био-библиографија др Голуба Јашовића: Три деценије стварања (1882 - 2012)*, Свет књиге, Београд, 2012.

Куришумлије на Филозофском факултету у Косовској Митровици (2008), на коме је од 1987. био асистент. Пошто је почео да предаје и пре докторирања, 2009. је, одмах по докторирању, изабран у звање доцента, а недавно и у звање ванредног професора за предмет Српски језик. Сада је шеф матичне Катедре.² С уважавањем је бележио своје професоре који су допринели да се определи за научно-истраживачки рад у области савременог Српског језика, да своју истраживачку активност прошири на историју књижевности Косова и Метохије, али и да себе исказује и усавршава као песника. Ангажовао се на покретању и организовању више културних манифестација, како на северу Косова, тако и у централној Србији. На свим тип пољима показао је лепе резултате, о чему сведочи почетна тридесетогодишња стваралачка активност, уз улазак у, не само животно, но и стваралачко зрело доба, о чему први од аутора Био-библиографије с правом закључује: „ Овом библиографијом приказује се стваралаштво научника, песника... посленика који је имао смисао да изабере праве теме. Да истраје у идеји осветљавања живота и рада појединих стваралаца из прошлости и садашњости, затим да просторно обрађује простор Косова и Метохије, а да буде присутан и у другим деловима Србије: у Шумадији, Топлици, Врањској котлини, Тимочној Крајини.// Голуб Јашовић је данас један од најпознатијих научника и културних посленика на Косову Метохији. У до сада објављеним књигама, научним и стручним радовима дат је значајан допринос лингвистичким и књижевним проучавањима Косова и Метохије. Топлице, Шумадије и Источне Србије. Имајући на уму његово искуство и најбоље године живота, мишљења смо да од њега можемо очекивати још оваквих творевина.“ (Филић М, 2012, 9-10) Назначено очекивање се и остварило у седам текућих година, а његова активност је, по мојим сазнањима, и све убрзанија.

2. Библиографија Голуба Јашовића.- После прегледног уводног текста мр Милорада Филића Три деценије стварања др Голуба Јашовића, следи његова библиографија коју чине 532 библиографске јединице, од којих је он аутор 306 радова (А-Г), а о њему је писано у 226 штампаних публикација (Д). Ауторски текстови су, као што се види, подељени у четири целине (А-Г), и то тако да се под А) налазе књије и брошуре (1-17), под Б) су сејарајџи (18-34), под В) је аутор као љриређивач (35-56) и под Г) су научни радови, љрикази, осврђи и чланци (57-306), док су сви радови о Голубу Јашовићу и његовом стваралаштву у посебном одељку и обухватају библиографске јединице од 307-532.

Код сваке од ових пет целина, радови су библиографски узначени, с тим што су у свакој од њих хронолошки поређани, тако да се свака од тих области може пратити по годинама издања. Примера ради, књиге су објављиване по следећем распореду по годинама: 1996. (1), 1997. (1), 1998.³ (2), 2001. (1), 2006. (1), 2008. (1), 2009. (1), 2010. (2), 2011. (2), 2012. (5). Мада је започео са песничким збиркама (Док смо љризли камен, Смрђичевићо ојсџојање, На Хвосну косџ, У сенци Проклеђија - упоредо на српском и руском језику, На Бисџрици љир - с упоредним преводом на немачком, Песме – с упоредним преводом на енглеском), те се као песник показао достижним времена и тренутка у коме живи и ствара, најзначајније су Голубове прве књиге из уже филолошке струке (Пасџирска џерминологија Пеђској Подџора, Лексика оријентџалној љорекла у љриџоведној љрози Гриџорија Божовића, Лични надимци са Косова и Миџохије, Тамнич на Тимоку, Тојонимија околине Куришумлије) које су му омогућиле научничку афирмацију и универзитетску каријеру, од асистента, преко предавача до професора и Шефа катедре за Српски језик на Филозофском факултету у Приштини, привремено измештеном у Северној Митровици. У коауторству је објавио џепна издања речника, енглеско-српског и српско-енглеског језика. Од значаја је поменути још и: библиографију Савременици о Владеџи Вуковићу, његовом професору, Живоџ архимандрџија Рафаила Хиландарца, потом књигу Стваралац и џворевина, живоџ и раг Ђока Осџојића. Ова трећа, као и песничка антологија Сребром сија Бисџрица, коју је

² При сусрету на Светосавском песничком мараџону, у Парађину 25. јануара, у време кад је овај рад привођен крају, од њега сам сазнао да је изабран за редовног професора, што са задовољством овде бележим, и честитао сам му а за честитање и јесте.

³ Ова година је омашком испуштена.

приредио у коауторству са Драженом Јашовићем, заслужују посебну пажњу из мог угла, пошто сам им својим прилозима дао скроман допринос.

Сејараџи (17) су научни радови који су при штампању научних зборника посебно, сваки за себе, повезани а одређени број примерака, обично десетак, дају аутору, уз ауторски примерак зборника. Највећи број сепарата аутор је добио на свом матичном Филозофском факултету (14), радови су и у научном зборнику, али је ово леп начин да свако од аутора понаособ свој прилог поклања ономе и шаље тамо где очекује у најмању руку да се прочита, прикаже или користи у научно-истраживачком раду као литература.

Др Голуб Јашовић се јако ангажовао на приређивању књига (22), различитих по садржају и значају. Скоро све су у функцији очувања и афирмације духовног блага Косова и, нарочито, Метохије. Најбројнија су репринт или обновљена стара издања аутора са ових простора, уз пратећи додатни садржај, у првом реду са приређивачевим поговорима, рецензијама са оценом приређивачевог рада, односно његовог доприноса приређеном издању. Без овог његовог рада, питање је да ли бих се, наравно не само ја, срео са некадашњим ауторима из Метохије, као што су Леонтије Нинковић (1), Петар Д. Петровић (5), Серафим Ристић (2), Димитрије П. Петровић (2), Никодим С. Савић (1), половина приређених књига је њихова. Поред ових књига, моју пажњу су привукле две књиге са савременом тематиком. Реч је о зборнику приказа књига из пера проф. др Владета Вуковић (*Из новије српске књижевности Косова и Метохије*), коју је приређивач опремио библиографијом радова Владете Вуковића и зборнику радова са манифестације „Писци и деца“, коју је иницирао, осмислио и организовао Голуб Јашовић. С поносом истичем да сам био учесник једне од посета косовским основношколцима, што је била прва узвратна посета нас из Поморавља Голубу, о чему ће нешто касније бити речи. Аутору из Куршумлије Милосаву Б. Ристићу (*Песме бола и младости*), крушевачком ратном гимназијалцу, урадио сам одредницу која се налази у сва три издања крушевачке енциклопедије мр Слободана Симоновића. Прикупљао сам грађу о њему али сам са радом, из ванкњижевних разлога, застао. И о томе ћу нешто касније коју додатну реч проговорити. Утолико пре што је Ристићева књига још једном објављена под допуњеним именом (Милосав Ристић Ђуро) и под новим насловом (*Не бесићу јуџира*). Бригу о књижевном подмлатку са Косова, Голуб је показао приређујући три књиге ђачких радова (*У кавезу њица, Вигдовданско звоно, Наг Сићницом мук*), с тим што овде морам нагласити, да је последња изашла у оквиру КП „Јухорско око“ а био сам један од њених рецензената. Савремене писце, колеге песнике и прозаисте из Удружења писаца Крагујевца, представио је коауторски у запазљивом и обимном зборнику (*Свићак наг Лейеницом*).

Међу ауторским текстовима са разноврсном структуром и наменом (*Научни радови, прикази, осврти и чланци*), која је најбројнија ауторска целина (250), има краћих научних радова, приказа књига са научном тематиком, предговора и поговора из песничких збирки, потом песама из листова и часописа, па и новинских чланака. Имало је места, по мом скромном мишљењу, да се то разврста, чиме би се библиографија учинила прегледнијом.

Како нам је скоро од самог почетка рада Књижевне колоније КП „Јухорско око“ у Својнову био драги гост, његова два излагања са Отворене трибине (*Лићераџура – судбина и(ли) избор*) објављена су у „Саборнику“, нашем часопису, још док сам се ја на томе ангажовао (4/1998, 5/1999), те и у библиографији су регистровани (*Судбинско и завичајно у њићоведној ѡрози Пејра Д. Пејровића; Дренички ѡјоними од ајелашива „црква“*), а посете и сарадња настављени су и кад је координацију активности око Колоније и уређивање „Саборника“ преузео Предраг Јашовић, све до данас. Сарадње је било и на другим пољима, неке књиге аутора са Косова су овде штампане, а његов поговор у збирци песама *Илузија мене параћинске песникиње Зорице Стевановић*, сведочи да је овде био један од чланова Жирија конкурса за необјављену збирку песама (1999.), оствареног у нашој организацији. Тако се одазвао и на позив Предрага Јашовића, да говори о језичким јединицама са стилском функцијом у мојој поезији и да му прилог уступи за „Књигу о Ђорђу“. Ово сам навео само као илустрацију успостављене сарадње и његовог одазивања и уздарја на наше позиве, док ћемо се у наставку, односно мало касније, позабавити нашим узвратним посетама и својим даровима. Узгред да кажем, ова библиографија сведочи и о дружењу на Колонији са другим писцима, како из овог краја, тако и са других страна. Поменимо нека имена која се и у библиографији помињу (Марина С. Грујић из Зрењанина, Милан Домазетовски из Македоније, Славољуб Обрадовић из Ниша).

Нешто мање од предходних, има и библиографских јединица са радовима о Голубу Јашовићу и његовом стваралаштву (226). Овај одељак сведочи о Голубовом присуству у јавности, о томе како је његово дело прихваћено (рецепција) од стране његових колега из струке, како је прихваћена његова поезија и др. Примедба напред изнета, може се и овде применити, односно у новом издању би требало учинити напор да се макар раздвоји писање о поезији од писања о стручним књигама.

Уместо да дајем сопствена истраживања о онима који су се огласили о Голубу Јашовићу, било као о научнику, било као о песнику, дајем реч другом од аутора Библиографије:

„Голуб Јашовић је објавио више од две стотине радова а исто толико радова је објављено и о његовом књижевном и научном раду. О животу и раду др Голуба Јашовића писало је више универзитетских професора, доктора филолошких и књижевних наука: Владета Вуковић, Недељко Богдановић, Виолета Пирузе Тасевска, Драгиша Бојовић, Хаснија Муратовић Туна, Милош Ђорђевић, Јордана Марковић, Славољуб Обрадовић, Љубисав Ђирић, Радосав Ђуровић, Никола Цветковић, Зоран Павловић, Милутин Ђуричковић, Јелена Александровна Правда, Срђан Словић, Даница Андрејевић, Првослав Радић, Драган Лилић, Радојица Јовићевић, Милош Ковачевић, Асим Пецо, Ниметулах Хафиз, Владо Виројевић, Љубиша Рајковић Кожељац, Слађана Которчевић, Милета Букумирић. Писали су и магистри: Миле Пенков, Зоран Недељковић, Драгомир Чампар, Милорад Филић, Попара Вехбо; културни и јавни радници: Ратко Поповић, Милијан Деспотовић, Ратко Марковић Риђанин, Никола Бешевић, Тугомир Костић, Арсеније Лукић, Радмило Ристић, Ђорђе Петковић, Марина Грујић, Радивој Шајтинац, Боро Џаковић⁴, Милован Богавац, Новица Китић, Сања Николић, Радосав Јанићијевић, Душан Мијајловић Адски, Јелена Петровић, Часлав Понорац и многи други.“ (Јашовић Д, 2012, 156)

Има ту, дакле, и мојих, не нарочито интересантних, углавном пригодних, бележака, али нема Предрага Јашовића, мада сам приметио четири библиографске јединице, од којих су две запазљиви прикази (*Шта је то „Смртичевићо ојстојање“*; *Владета Вуковић као криптичар*), објављени у „Саборнику“, док је трећи прилог (*„На Бистрици њир“ Голуба Јашовића*) поговор у Голубовој истоименој збирци песама, где је објављен и као превод на енглески, као четврта јединица. Наравно, то се може „правдати рођачком солидарношћу“, пошто аутор текста ни себе није у списак убацио али се тим путем може упловити и другде.

Следи Голубова прегледна биографија, цитирани Драженов приређивачки осврт, па прилози: најпре фотографије из богатог професоровог јавног живота (72), потом рецензија проф. др Борјанке Трајковић (*Тридесет година стваралачког хода Голуба Јашовића*) и извод из рецензије Ратка Марковића, вишег библиографа Народне библиотеке Србије. Десетак фотографија је са Књижевне колоније „Јухорског ока“, без обзира где су снимци направљени, јер је она остваривана и као покретна књижевно-уметничка манифестација.

Потрудио сам се да својом д(р)угом шетњом по овом „својеврсном библиографском бедекеру кроз тридесетогодишњи Јашовићев стваралачки пут“ (Трајковић 2012, 198), као при туристичком путовању, обележим неколико чворишних тачака којима ћу се додатно позабавити у наставку свог прилога

Шест до сада откуцаних страница симболично означавају шест деценија живота коме ће бити посвећен зборник радова, у који ће ући, надам се, и овај мој скромни прилог, с тим што ћу се потрудити да по истом моделу обележим и своје године, пошто ћу писати о свом субјективно обојеном избору и користећи се сопственом меморијом, пошто ми све одабране књиге нису при руци.

3. *Прејшњи асоцијацијативних чворишта*.- Синоћ, 21. јануара, пристигла је једна интересантна информација. До сада сам имао два-три таква случаја, када се деси нешто што би неко назвао провиђењем, други Комендијант Случај, трећи, једноставно, коинциденцијом. У синоћњем ТВ Дневнику, актуелни Министар просвете, ако се не варам, реагује на неки од најновијих бројева београдске „Илустроване политике“, ако сам добро чуо, у којој је објављен обиман текст о некадашњем „Збору“ Димитрија Љотића. То ме је коначно определило, пошто сам имао више варијанти, за почетак овог дела свога прилога о

⁴ Бајо Џаковић, недавно преминули новинар и песник из Јагодине.

библиографији Голуба Јашовића, с тим што ћу се потом придржавати хроничарских критерија, ићи по годинама издања.

А. Милосав Б. Ристић Ђуро.- Прикупљајући грађу за своју докторску дисертацију, Голуб се у Куршумлији упознао са бројним људима. Увек на терену пронађе и по нешто ван тренутне научно-истраживачке преокупације. Тако је овде наишао на необјављени рукопис збирке песама Милосава Б. Ристића Ђура, крушевачког гимназијалца из времена окупације, убијеног у дворишту куће свог рођака лекара 1943. године. Одмах је узео на себе обавезу да је приреди за штампу и објави, што је и учинио. То је, према библиографији, прва Голубова приређена књига (*Песме бола и младости*). Песме сам, одмах по добијању примерка, прочитао, као што чиним са сваком новопритошлицом у својој библиотеци. Имајући у виду време настанка песама, уз то и време ауторовог страдања, према том поступку приређивача позитивно сам се изразио. Искористио сам своје ангажовање на прикупљању грађе за једно крушевачко енциклопедијско издање, као сарадник за Варварин и Ђићевац, те сам написао скромну одредницу о аутору и књизи, пошто се уклапао у договорене формалне критерије (живео у Крушевцу, објављена књига). Истовремено, свој примерак књиге сам поклатио Завичајном одељењу Народне библиотеке у Крушевцу.

Континуирано, годинама већ, истражујем папирнату заоставштину међуратног, па и ратног, директора крушевачких основних школа Чедомира Д. Јовановића Бачинца; запазио сам у једном тренутку шапирографисани примерак предратног билтена „Збор“ Д. Љотића, па и два писма из Немачког Рајха које је учитељ добио од свога сина Жарка, крушевачког гимназијалца који је из Србије отишао са сеоском омладином у Немачку, као испомоћ у пољопривредним радовима и у земљу се после рата није вратио, отишао је у САД, где је и умро. Почео сам да се интересујем за ту тему и на путу сам био да та два догађаја повежем, јер сам пронашао да је Милосав Ристић био Љотићев „добровољац“, те су га зато јастребачки партизани и ликвидирали⁵, а вероватно је и Жарко Јовановић био у том друштву, па највероватније се зато и склонио у Немачку и није се натраг у земљу вратио. Вратио сам се његовој књизи, сада сам морао да је копирам, пошто је постала библиотечка, да бих је имао при руци док се будем на том прилогу ангажовао. Јавио сам се и Голубу, добио његову подршку, те наставио даље да повезујем прикупљене чињенице. У међувремену сам сазнао да је изашла нова Ристићева књига (*На бесџују јуџра*, 2012.), вероватно допуњено издање, па сам застао и са оним својим прилогом. Сазнао сам и за цедуљу једног крушевачког скојевца из затвора 1943. године, пред стрељање, у којој се тражи немилосрдан однос, не само према Немцима, него и према припадницима Недићевих и Љотићевих формација. Уз то, признајем, имам лоша искуства са „шкакљивим“ политички обојеним темама. Лутали су ми радови о Видовдану пре објављивања, вероватно због инсистирања на незабору старословенског паганског бога Вида; рад о Јулијусу Једлички, аустроугарском команданту варваринског среза из Првог светског рата још увек лута, лепили су ми етикету „четника“ после приређивања „Дневника младог демократе“ Драгића М. Јоксимовића, једног од бранилаца у послератном судском процесу Дражи Михаиловићу, слично је чињено и кад сам објавио Недићев привредни план за 1942. годину, који сам нашао у поменутој заоставштини у Бачини. Да ли ћу тај рад о куршумлијском песнику и завршити, вероватно хоћу, а да ли ће га неко и објавити, видећемо, рачунам ту и на Голубову помоћ. Ако је будући светац СПЦ (Блаженопочивши Владика Николај Велимировић), вршећи своју дужност архипастира, могао да чинодејствује и говори на сахрани њиховом вођи Димитрију Љотићу на сахрани у Словенији, док је још рат трајао, зашто се ми, Голуб, Дражен и ја, не бисмо, као научници и

⁵ При напред у фусноти поменутом сусрету у Параћину, Голуб ми је рекао да су га у Куршумлији убеђивали да је убијен од стране четника Драже Михаиловића, а моја сазнања из Крушевца говоре о томе да су то урадили партизани. Ово је нова контраверза о Милосаву Ристићу Ђури која ће морати да се разјасни у прилогу који сам започео и са његовом реализацијом сам застао.

публицисти, ангажовали на отрзању од заборавља посничког дела једног од његових „добровољаца“, Милосава Б. Ристића Ђура, тада још гимназисте? Млади иду за својим сновима (заблудама), па и када их историја у свом току избаца на ђубриште.

Б. Књижевни сусрети Писци и деца.- Друга књига из Голубове библиографије која је привукла моју пажњу и изазвала прегршт асоцијација јесте *Манифестација Писци и деца: Зборник радова*. Ову манифестацију је Голуб покренуо, о њеном организовању се старао и, на крају, приредио зборник радова. Све се одиграло на почетку окупације наше јужне покрајине, сада државе Албанаца, макар и такозване, у настајању: долазили су писци појединачно или у малим групама и у косметским српским селима имали сусрете са ђацима основних школа. У оквиру параћинске посете Косову, гости смо били Предраг Јашовић и ја. У Лепосавићу смо били у посети Дому културе и Институту за српску културу, чији ће сарадник, извесно време и директор, Предраг бити касније, по магистрирању. Од Лепосавића до Косова поља путовали смо возом, у коме су били и Срби и Албанци, али су били у мањим националним групама, свако је тихо ћућорио на свом језику. На вагонима нису била уобичајена стакла на прозорима, већ од дебелог плексигласа а повремено смо могли чути ударце камења о њих, за које нам рекоше да су сада све ређи а да су раније били далеко бројнији. Косово Поље нас је дочекало у мраку, пошто су у то време биле честе рестрикције струје. Задужени представник домаћина нас је дочекао и одвезао својој кући, где смо вечерали, преноћили и ближе се упознали са програмом боравка и са ситуацијом на терену. Косово Поље је мешовита друштвена заједница, те се боравак одвија уз пуну опрезност због могућих провокација и инцидената. Сутрадан нас је Голуб преузео и повео на узбудљиву турнеју. Голуб нас је представљао, ми смо деци говорили о некој деци прилагођеној актуелној теми из књижевности и прошлости, причали о раду са децом код нас (конкурс и зборник дечјих радова *Одзиви Јухору и Морави*), читали своје песме и слушали њихове. (Писци и деца, 2003, 7-122) Морам признати, за мене је најузбудљивији био пролазак кроз легендарно село Батус, одакле ми је фотографија Српске мајке са пушком о рамену и дететом у наручју из некадашње „Политике“ и данас пред очима. Једна од песникања, коју смо тамо срели, касније је Предрагу Јашовићу поверила штампање своје збирке песама, чему сам се и ја придружио кратком белешком на књизи у њену част. Били смо захвални Голубу што нам је приредио ову посету окупираном Косову која остаје у нашем сећању као подстицај за даља дружења и сарадњу.

Зборник са ових сусрета, чија библиографска јединица ме је вратила скоро две деценије унатраг, ми је причинио посебну радост, јер је у њему објављен и мој прилог о косовским епским јунацима као митским прецима. Себе сам тада видео у друштву бројних писаца и научника, међу којима су били и они које сам већ познавао (уз Голуба и Предрага, ту су били Зоран Павловић, Никола Цветковић, Живојин Андрејић, Марина С Грујић). Ту сам се по први пут ближе упознао са појмом палиндрома и сазнао за његову стилску употребу, што сам касније у писању користио. (Стојковић. 2003, 75-83).

В. Научни рад у Књизи о Ђорђу.- Већ у уводном тексту овог прилога, док сам размишљао о његовој тематској целини, да ли да се подухватим Голубове поезије или нечег другог, тај рад сам поменуо. Опет сам ескивирао, мада се из најаве више назирала поезија, јер сам свој прилог најављивао и као захвалницу за његову стилистичку анализу мојих песама из збирке *Црна уздарја*. Отишао сам према његовој *Био-библиографији* и верујем још увек да нисам погрешио.

Прочитао сам опет поменути Голубов текст (*Језичке јединице са стилском функцијом у књизи Црна уздарја*) и одлучио се да најпре потврдим своју захвалност за лепе речи, цитирајући аутора с почетка и с краја:

„О књижевнику, песнику, есејисти, културном хроничару и уопште културном посленику, о његовом животу и литерарном раду, потписник ових редова написао је један осврт који је уочи агресије НАТО снага на нашу земљу, у пролеће 1999. предат тадашњем уреднику рубрике дневног листа 'Јединство' у Приштини. Међутим, ни данас не знам да ли је текст објављен јер је у то време, после окупације Косова и Метохије, лист престао да излази.“ (Јашовић Г, 2003, 57) Овај текст сведочи о сложеним условима у којима је започета, не само наша сарадња, него и настанак и остваривање Културолошког пројекта „Јухорско око“, па и Књижевне колоније у Својнову. Прве наше активности су започете у време хрватске „Олује“ а настављене у време поменутог бомбардовања и окупације Космета, које је обележило размеђу векова и миленијума. Зла коб нас прати а живети се мора, неко је већ

рекао, ја само понављам ноторну чињеницу. Голуб Јашовић је своју анализу завршио речима:

„Уколико овај наш покушај анализе неких језичких јединица са стилском функцијом инспирише будуће тумаче Петковићеве поезије да обрате више пажње и на овај сегмент његова певања, мислимо да смо остварили постављени циљ.“ (Јашовић Г, 2003, 62) Да ли ће некога Голубов текст инспирисати, тешко је у то бити сигуран, али, никад се не зна. Мене је својевремено овај текст обрадовао, као и Предрагова *Књиџа о Ђорђу*, где је публикован, а и то је нешто, зар не?

Не улазећи у узначену стручну анализу Голубовог текста, увек постоји могућност да се нешто каже и о њој, макар у одбрану сопственим језиком написаног. Навешћу само један пример. Стављена ми је, можда и с правом, једна језичка замерка: „Забележили смо и примере у којима би, мишљења смо, било боље да је у следећој допустној реченици уместо везника **ако** употребљен везник **иако**: Нека ме ђосраме за налеџе вражје!/**Ако** ми се чини да сам од зла јачи.“ (Јашовић Г, 2003, 61-62) Ово **ако** је у мом крају рационализована замена за **иако**. Мени је у овом стиху одговарала због дванаестерца, ако бих поступио по Голубовом упутству, добио бих тринаестерац, што би ми пореметило песму, како сам је замислио и реализовао. Између песничких правила о везаном стиху и граматичких правила, у песмама, по мом мишљењу, предност се даје поезији.

Не знам зашто у овој библиографској јединици није узначено да је аутор *Књиџе о Ђорђу* Предраг Јашовић, што у новом издању треба исправити, односно испоштовати његову жељу и труд око ње.

Г. *Сребром сија Бистрица*.- Под овим насловом приређен је и објављен антологијски избор песама о истоименој метохијској реци (рекама, три их је) које су унутар књиге у чврстом загрљају, тако да је тешко, да не кажем немогуће, расправити који и чији је стих којој посвећен. Отуда их је најлепше видети као један те исти симбол метохијске вечности, јединствену метафору метохијског трајања, уз планински ђердан (Проклетије), чија је вечност далеко извеснија, обзиром на еколошка упозорења о постепеном смањивању воде на земљи, па и код нас Јашовићи, приређивачи ове антологије, Дражен и Голуб, потрудили су се да пред читаоце, љубитеље поезије али и завичајце знатижељнике, изнесу најлепше што је до тада у стиху речено о Бистрици. Нису се на томе задржали, обратили су се и неколицини сарадника, да у својим срединама погледају има ли шта што завређује да буде у књигу укључено, без обзира да ли је штампано или у рукопису. Тако смо се у књизи нашли, уз Предрага Јашовића, који је и координирао ту активност у Поморављу, госпођа Слађана Младеновић и ја из Параћина. Оставио сам све друго да сачека и пар дана сам живео у сазвежђу Бистрица. Ја сам силазио само на ону која пролази кроз Пећ, када сам први пут посетио Метохију, кроз косовски део сам само „туристички“ прошао, бурне 1968. године. Општински функционери Параћина су били у гостима општини Пећ. Домаћини, међу којима је био и песник Михаило Звицер, тада секретар ОК СКС, су се трудили да нам вишедневни боравак буде за незаборав. Обишли смо више привредних предузећа, тада је у Пећи отворена „Заставина“ фабрика, школе, културне и спортске институције, уз присуство на културним и спортским манифестацијама (на градском стадиону смо дочекали учеснике бициклистичке трке „Кроз Југославију“, уз фудбалску утакмицу). Због њих смо прву ноћ преспавали у хотелу смештеном у борјаку преко пута Високих Дечана. Обишли смо и Дечане и Патријаршију, али и Руговску клисуру, па смо се у једном ловачком дому задржали скоро читаву ноћ, уз вечеру и „повечерје“. Били су с нама тада и функционери њима суседне црногорске општине Плав. Партијска директива је била да у свим републикама и покрајинама нађемо погодне општине за братимљење и сарадњу. Параћин је стигао, пре растурања Југославије, да се повеже (побратими) са три општине (Мурска Собота, Крапина, Јабланица) из три републике (Словенија, Хрватска, БиХ), а и више наших месних заједница, привредних колектива, школа и културних установа имало је своје побратиме, не само у истим републикама но и покрајинама. Иначе, моји преци су са Космета отишли још са Шакабентом, ишли до Срема, и, после Султановог хатишерифа о општем опросту за учешће у буни, вратили се, додуше не натраг на стара огњишта, већ су наишли на одговарајући слободан простор у левачком Подјухорју, касније су се пребацили преко Јухора и трајно задржали у Поточцу (Темнић). С друге стране, читао сам доста о Космету, па и метохијске књиге које је Голуб приредио.

Све ми се то врзало по глави док сам одлучивао могу ли и шта да напишем и одазовем се на пријатељски позив Голуба Јашовића. Међутим, мени, аутору акростихованих сонета, „мало познатом и признатом песнику“ (Миодраг Д. Игњатовић), синула је посве необична идеја, да обележим један свој јубилеј, четрдесет година од своје прве збирке песама (1970-2010), а чија ће педесета годишњица бити кад и ова Голубова шездесетогодишњица, кад и моја животна осамдесетогодишњица. Замисао је била следећа: да као сећање на збирку *Тмини у шаласе* (Параћин, 1970), у којој је било пет сонетних венаца у акростиху, објављену под псеудонимом Ђока Пурић, напишем нови сонетни венац у акростиху посвећен Бистрици, теми припремане антологије, да га потпишем старим псеудонимом а да пригодан *деконструисани сонет са рејом и акростихом у олегалу* напишем, не случајно, у епском десетерцу, пошто је и Бистрица имала прилике да га слуша, уз гусле, наравно. Замишљено сам остварио али током куцања или у даљим манипулацијама са текстом, дошло је до неких промена. Коначна реализација је, дакле, испала нешто другачије и у предговору је овако сажето описана:

„Унутар корица књиге *Сребром сија Бистрица* налази се и један сонетни венац под насловом *Бистрик са Бистрице* параћинског песника Ђорђа Петковића са *Уводним сонетом, Бистричким сонетом с рејом и акростихом у олегалу*. Сонетни венац има 250 стихова и испеван је у седмерцима, а завршни сонет са акростихом испеван је стиховима од десет слогова.“ (Јашовић Д, Јашовић Г, 2012, 10) Када Голуб овде говори о „стиховима од десет слогова“, он задржава право да се евентуално о томе прецизније стручно одреди. Кад ја кажем „епски десетерац“, мислим на чињеницу да је код мог десетерца цезура на четвртом стиху, као код класичног епског десетерца из народне епике, јер код уметничког десетерца је на петом слогу. Сваки стих појединачно тако и звучи, мада када се чита песма, све то звучи другачије, у првом реду због унутрашње риме, пошто су овде катрени претворени у дистихе.

Сусрет са нечим новим, другачијим, необичним, нечим што одступа од устаљених стандарда, тражи додатан напор од онога ко се упусти у авантуру да га пласира и својим речима представи. Покушаћу да то објасним, не истражујућу ко је где направио омашку, уз пуну захвалност и оне ко је први куцао текст (Предраг Јашовић, ако се не варам) и ауторима Антологије *Сребром сија Бистрица*. Да бих ствари мало спустио на земљу, релаксирао и себе и будућег читаоца овог прилога, а знатижељника упућујем да погледа Антологију, поћи ћу с краја те књиге, односно од садржаја. Тамо се налазе оба моја имена (право и псеудоним), како су назначени и изнад песама у књизи, где је дошло до њихове замене (Ђорђе је потписан изнад венца а Ђока изнад акродексона). У предговору, као што се лако може утврдити, псеудонима нема, а обе песничке творевине се третирају као јединствена целина. У књизи су, дакле, на оба места уписана два песника а у предговору само један. Потсетило ме је то на познату ситуацију из једне од прича Варлама Шаламова (*Приче са Колиме*), мада је тамо ситуација трагична, овде шаљива, гротескна. Тамо је један од интернираца за Сибир на списку код спроводника воза уписан са два имена, стварним и псеудонимом. На једном одмору воза, врши се прозивка при повратку у вагоне. Мада му се списак бројчано слаже, чињеница да су се на једном броју нашао два имена, спроводника доводи у дилему. За сваки случај „хапси“ једног тамошњег грађанина који се случајно нашао на Железничкој станици, убаца га у воз и присиљава да се убудуће одзива на онај дупликат, односно псеудоним. Тако сам се и ја нашао у књизи и њеном садржају у својству двојице песника, с тим што су у односу на почетну замисао међусобно заменили ауторска места. Размотрићу сада сваку од мојих већ поменутих песничких творевина понаособ.

Г1. *Бистрик са Бистрице*.- Моји сонетни венци у акростиху су у својој основној форми писани само делимично у складу са правилима Сијенске школе, преузете од Прешерна, уз моје иновативне корекције, још у првој књизи. Преузето је: венац је са 15 сонета, од којих је петнаести састављен од првих и задњих стихова из осталих 14, уобичајени назив за њега је магистрале или магистрални сонет. Ти се стихови фактички појављују три пута, у сваком сонету два пута, први и последњи стих, а затим и у магистралном сонету, с тим што се у њему појављује и акростих, као посвета, а он се може прочитати и са првих и последњих слова осталих 14 сонета. То је класична ствар и може се наћи у сваком уџбенику Теорије књижевности.

Ја сам се определио да песме посвећујем једном читаоцу, пошто је осека читалаца била присутна још кад сам у параћинској Гимназији почињао да пишем песме. Назирао сам

време које долази као време „када ће поезију сви писати“, како је најављивао мој песнички идол из младости Бранко Миљковић, али да ће „њених читалаца бити све мање и мање“, понављао сам ја у себи оно што сам већ негде прочитао, али и примећивао око себе. Ја сам све сонете писао у акростиху, магистрални сонет сам ставио на чело, постао је уводни сонет, чиме сам демистификовао песнички поступак, јер он мора први да буде написан а не настаје спонтано из осталих, како пише по теоријама. Тиме је сваки сонет постао затворен, јер спреда има акростих, први и задњи стих су узети из уводног сонета, а четврта страница је римована, рима га потпуно затвара као својеврсни рајсфершлус. На крају збирке сам издвојио све акростисе (неки кажу акростихове) у посебне китице, о којима ће касније бити још речи. У својој првој књизи нисам се усуђивао да стихови буду у истом метру, што сам касније вежбао и објавио, па даље у томе остао углавном доследан. (Видети ближе: Јашовић П, 2003) То важи и за посвету, она више није морала да буде искључиво за једног читаоца, па су и објекти субјективизирани у акростисној посвети, што сам учинио и овом приликом субјективизирајући Бистрицу.

Када се са тим упоређи *Бистрик са Бистрице*, све је примењено по мојим ранијим (већ коришћеним) моделима. Овде нисам исказивао акростисни материјал на крају венца, сви стихови су у седмерцу. Он ми је омогућио да буде написан као романтичарско (повремено успављујуће, повремено освежавајуће) жуборење воде, с тим што су ми завршни сугласници означавали повремене поремећаје, ударце о стење и камење, на пример.. У књизи су сва акростисна решења болдирањем наглашена, што ја избегавам али има оних који о томе мисле другачије. Болдирање скреће пажњу читаоцу, па га читаоци игноришу, јер међу њима је највећи број оних који акростих третирају као застарелу, превазиђену форму. Ја је сматрам свечаном, захваљујући, пре свега, поезији Деспота Стефана Лазаревића (*Слово Љубве*). Пошто је садржај овог мог сонетног венца је доста једноставан, у њему сам приметио само неколико коректорских грешака, тако да није било озбиљнијих интервенција у самом стиху, у његову значењску димензију. Навешћу примере за то:

а) Први стих у првој терцини 7. сонета, у књизи, заједно са стиховима из претходећих катрена, требало је да гласе: *Остала је Сиџница// Бистрице њри сусејке/ А ја морам низ Ибар/ На оцило нови вар/ Бацам камен на ђрејке/ И да им се не врнем.* У књизи он гласи: *И да се не врнем.* Испуштањем оног „им“ није битно изменило смисаону структуру али је пореметило ритам, уместо седмерца добили смо шестерац.

б) Први стих другог катрена 8. сонета, заједно са четвртим из првог катрена, гласе: *Јер с Црнице од свица// Овај смерни оловни њрк.* Тај стих у оригиналу гласи: *Овај смерни словни њрак.* Можда је појаснио значењску структуру, али се уместо „словне њрак(алице)“, добио „оловни њрк“. Нови осмерац је пореметио природни ток песме.

в) Четврти стих другог катрена у 9. сонету у књизи је: *Скресаше нас за њошџиџи.* Очигледна коректорка грешка, јер стих треба да гласи: *Скресаше нас за њод шџиџи.* Тамо потпуно нејасна последња реч добијена стапањем две речи ремети значењску структуру стиха, док у оригиналу сија јасним сјајем.

г) Најгрубља техничка грешка нашла се у обележеном времену када је венац написан, јер је у књизи 25. II - 2.I 2010. а требало је 25. I - 2.II 2010.

Г2. *Акродексон*⁶.- Не практикујем оно што се десило са насловом друге песничке творевине унутар анализиране књиге. Са лица места и из завршног садржаја, види се *Деконструксани сонет с рејом и с акросџихом у ојлегалу*, а у свом предговору из напред датог цитата се види, да га приређивачи представљају као саставни (завршни) део већ анализираних сонетних венца: *Бистричким сонетом с рејом и акросџихом у ојлегалу*. Обично дам и неки наслов а ово што је овде урађено стављам као поднаслов, пошто се ради о још увек необичној песничкој творевини, којом се забављам од изласка *Књије о Ђорђу*, пошто је сматрам завршетком једне, и то најзначајније, фазе мог занимања за сонет у

⁶ Деконструксани сонет с рејом и с (обостраним) акростихом у огледалу. Голуб под обостраним замишља овозначено и онострано (што је у огледалу) а ја акростих с обе стране сонета (предњу и задњу, леву и десну). У разматраном сонету, акростих није био обостран али јесте и мора бити у огледалу.

акростиху. Реална је претпоставка да је наслов био идентичан са акростихом (*Бисџрички сонетши*). Но све то кажем узгред јер сам овде узео реч да укажем на две ствари, од којих је само једна у основи битна.

Лепо је што је учињен покушај да се разбије овај акродексон на своје саставне елементе и тако засија у пуном светлу, али зашто је она пропуштена, зашто су оба сонета разграђена тако да им се губи једна од основних формалних нити – гранична линија између два сонета, између реалног света (сонета) и света (сонета) у огледалу. Права, она најсложенија шема, могла би се успоставити по овом распореду стихова у сонетима: 4+4+3+3+1+1+3+3+4+4, где се оса налази између две јединице (сонетних репова). Истина, укупно тридесет стихова се налази и у књизи али, погледамо ли где је тамо сонетна оса, видећемо да је поремећен акростих и разбијен сонетни систем: 4+4+3+4+3+4+4+4. Тако смо добили контраверзну песничку творевину, код које наслов не одговара садржини (овде сонета више нема, они су растурени). Могуће је да је тог мог „коаутора“ одвела реч „деконструкција“, па је он ова два сонета буквално растурио, што сам ја већ учинио дискретно. Прави акродексон као песничка творевина може да се штампа у седам графичких формација, с тим што се само у једној врши благи поремећај сонета и акростиха због сонетне осе.

Приметио сам још само једну техничку грешку, једно *се* је преименовано у *ће*. Ево како је штампано у књизи: *Северу ће ђреко Ибра свици/ Изјнаници извлаче из кљусе*, а требало је да гласи: *Северу се ђреко Ибра свици/ Изјнаници извлаче из кљусе*. Поремећена је формална структура римарија (грубо нарушен граматички облик) а значењско разазнавање садржаја је отежано.

ГЗ. Постоји још једна, посве небитна, грешка у цитату из предговора, повећан је број стихова за 10; наиме, на лицу места је 240, а у предговору их је 250. Ово бележим више због тога што то није први пут, десило ми се више пута да неко у пребројавању стихова из сонетних венаца направи грешку, или да им повећава или да им смањује број.

Све у свему, Јашовићи су, види се, уложили примеран труд, на чему им хвала, али ми је жао што им резултат није испао још бољи а могао је, на вишестрано задовољство (аутора сонета, приређивача и читалаца антологије).

Д. *Песме избачене из основној џексџа*.- Напред сам већ обећао да ћу нешто рећи и о свом прилогу у Голубовој књизи о крагујевачком писцу Ђоку Остојићу, чије име ми је било познато још од раније, из часописа „Кораци“, док сам у Крагујевцу био некакав политички функционер. Када сам чуо да се припрема књига о њему, прихватио сам да напишем прилог о његовом роману *Расуџа земља*; у питању је историјски роман о животу и страдању Николе Алтомановића у време распада Душановог царства. Веома захвална тема, пошто омогућава да се нешто каже о односу два најзначајнија књижевна дискурса, белетристичком и историографском. Рад сам писао у три целине, што је било диктирано једним другим послом, када сам био сокобањски гост. Код два прекида и по завршетку рада, написао сам и по један пригодан акродексон, као психичку релаксацију, својеврсну обнову концентрације на тему. Знао сам да то може да се не допадне, било Остојићу, било Јашовићу, али ја сам то зажеleo и остварио. Како је дошло до тога да се сва три акродексона нађу у књизи на крају мога текста, нисам се распитивао, али и кад сам, по изласку књиге из штампе, то видео и опет све прочитао, нисам променио мишљење, мислим да им је било место унутар текста. Тиме не спорим ауторско право поменутих, да ураде оно што су урадили, али не видим да су урадили нешто добро. У најмању руку, повређена је аутентичност, оригиналан допринос остваривању идеје о онеобичавању текста, не само поетског. Мене је то дирнуло првенствено зато што ми је то првина а првина се посебно цени, бар код аутора идеје, без обзира на народну, да се „први кучићи у рупу бацају“.

Ђ. *О још једној џоеџској џрвини*.- Као 505. библиографска јединица забележено је: „Белић Ратко, Голубу, џесма са двосџруким акросџихом и краџка биоџрафија, у књизи Сви сте ви у срцу мом за незаборав, Београд-Краљево 2012, стр. 114-115.“ (Филић М, Јашовић Д, 2012, 143)⁷ Има тамо, у Белићевој књизи, и песме коју је он мени посветио са биографијом.

⁷ Кроз текст сам више пута могао да наводим и помињем ауторе Био-библиографије, али сам то избегавао искључиво из рационалних разлога.

Говорио сам и на њеној промоцији у Параћину, у Културном центру, уз Ђупричане, Радивоја Миладиновића Пацка и Бору Благојевића, који су потписани као рецензент и уредник, ако се добро сећам. Морам признати, пошто сам књигу прегледао а њихове додатне текстове прочитао, био сам „иненађен и повређен“, како то говори Шојић у „Белој лађи“ која се репризира на телевизији и у време писања овог мог текста. Ни једном речју није поменуто да сам у Белићевој претходној књизи дао примере акродексона у свих седам графичких варијаната, а на промоцији те књиге у Параћину чак сам поменуо да сам започео са остваривањем акродексона са обостраним акростихом, те да планирам обе варијанте да укључим у своју будућу књигу. Замерио сам им што су величали Белићево остварење као неку изузетну оригиналност, а знали су за моја остварења, присутна и у њиховим књигама. Пошто је видео да му „лако иде“ оно што сам ја приказивао као изузетан напор, што произилази из његовог „слободног стиха“ и мог „затвореног“ (сонет, рима), исписао је читаву књигу и објавио. Ја сам се нашао у неприлици, с једне стране, било ми је мило што неко хоће и за то да се интересује, али ми је било жао што рецензент није ма и једном реченицом нагласио моју улогу у томе. Био сам спреман да о томе покренем ширу расправу на предстојећем нашем традиционалном сусрету код Пацкове викендице на Морави, где смо одржавали на Пацков рођендан, дан Књижевне колоније из Својнова. Обраћајући им се, ја сам тај свој наум и најавио. Тај сусрет је избегнут, више се тај дан није одржавао. Три године после Пацкове смрти, тај дан је, на моју иницијативу, обновљен и одржава се од 2017. године у Библиотеци „Душан Матић“ у Ђуприји, а најављује се као традиционалан.

Оно што је код Ратка Белића у погледу форме остварено у слободном стиху, тај обострани акростих, налази се у мојим пратећим творевинама иза сонетних венаца, ту су као акростисне скупине, али са обостраним акростихом.

Њих је „сонетима“ назвао др Миодраг Д. Игњатовић, један од мојих рецензената, а можда је он и сугерирао аутору једног зборника текстова о Морави, да, уз моје сонете, узме и у својој књизи објави један мој такав „сонет“. Показаћу како би такав „сонет“ изгледао с акростисима из сонетног венца *Бисџрик са Бисџрице*. Наслов би му био *Бисџрички сонетџи*. Акростиси као „стихови у сонету“ гласили би: *Биорџџам свесџџи/ Изисџџински сџас/ Сумануџџа милосџџи/ Ту је свесџџи џуџџир/ Разорни рџџуали/ Исџџочник бранич/ Чаробан бисџџрик/ Крајоџџици свици/ Исџџоријски сџис/ Насеобина џесме/ Еџохалан захваџџи/ Тајансџџивена коб*. Онај кога не мрзи, може прочитати прва слова свих четрнаест акростиха као „стихова“, добиће наслов новог „сонета“, дакле: *Бисџрички сонетџи*, што ће добити и ако узме последње слово овог „сонета“, пребаци га на чело словног низа који ће наставити читањем задњих слова осталих тринаест „стихова“. То је обострани акростих, по Белићевом и мом поимању обостраног, мада се у мом акродексону удвостручава у огледалу, како је Голуб добро приметио. Како се у мом венцу инсистира на преплитању *речноџ* (бистричког) и *речјеџ* (сонетног) тока, може се лако дешифровати значењска компонента овог новоуспостављеног „сонета“, али његова звуковна (звучањска) компонента је трајава, као и код других песама које су писане у слободном стиху.

Нисам се толико наљутио ни на Белића, као што се нисам наљутио својевремено на Добрицу Ерића што је написао свој сонетни венац у акростиху посвећен свом брату, као што се нисам наљутио ни на Миливоја Трнавца који је, наводно, написао сонетни венац сонетних венаца (нисам га видео), а све је то, колико ја знам, моја првина, да нису то прећутали Ђупричани у својим текстовима, мада сам и са њима наставио да се дружим и сарађујем.

Толико о Белићевој првини, о чему сам својевремено и са Голубом разговарао, када се међу нама о томе повео разговор. Ето, миц по миц, испуних обећање да ћу, уз шест страница посвећених првенствено Голубу, обележавајући му тако предстојећи јубилеј, додати и осам страница у осам тачака првенствено себи у част, поводом свог јубилеја. Њихово узајамно преплитање обогатило је садржајну структуру овог рада, дало му је својеврсну лирску, митопоетску димензију.

Када сам, после у фусноти забележеног сусрета са Голубом, прочитао ово што сам до данас, 25. јануара, написао, одлучио сам да додам још три тачке, као знак жеље да поживимо, он обележи и своју осамдесету годишњицу, те поживи и дуже, као што и себи желим да још коју годину поживим и сам.

Е. Пећ у њесмама.- Под тим насловом, Голуб и Дражен Јашовић су објавили 2016. године својеврсну антологију песама о Пећи. Између напред анализираних антологија песама о Бистрици и ове о Пећи, објавили су и антологију песама о Проклетијама (*Проклећује ђојем*, Приштина, 2013), за коју сам се и ја одазвао шаљући два триптиха својих акродексона, под истим насловом (*Расцукла се сџена ђроклећу(и)ја I, II*), при чему сам рачунао на могућност избора између алтернатива. Захвалан сам што су објављена оба триптиха, уз то и што су се оба нашао и у новој антологији, овој о Пећи. Овде се нашао и сонетни венац у акростиху *Бисџрик са Бисџрице*, узет из антологије *Сребром сија Бисџрица*. Нећу улазити у детаље, али морам ставити примедбу техничкој припреми, имало је места да се искористи тај простор на атрактивнији начин, акродексон су могли, сваки на својој страници, да засијају у бољем сјају, али озбиљнији је пропуст учињен код сонетног венца у акростиху, пошто су из њега волшебено нестала два сонета (други и трећи), верујем да је то била случајност, обичан превид. (Јашовић Г, Јашовић П, 2016, 229 – 239)

Без обзира на то, ја могу бити задовољан чињеницом што сам се у овој књизи уопште нашао и како сам у њој заступљен, вероватно изнад онога што моја поезија, као несничка новина и првина, заслужује.

Ж. Једна рецензија.- Нисам се много изненадио када сам од Голуба Јашовића добио факсом поруку уз његов рукопис о ономастици села Својнова, у овом прилогу више пута помињаном. Ја сам из Својнову суседног села, већ четврт века се са мештанима виђам, углавном у вези са Књижевном колонијом. Одазвао сам се и мој текст се нашао унутар објављене књиге. Допала ми се рецензентна комбинација, један научник из језичке струке, један историчар који познаје прошлост тога краја и трећи, моја маленкост, као познавалац месних прилика. (Јашовић Г, 2016.) Исто тако, лепо је што није пропустио да у фусноти свога прилога *Микроџононимија села Својнова код Параћина*, нагласи да је користио и мој необјављени рукопис о топонимији овог простора забележеној код Јована Мишковића. (Јашовић Г, 2017, 161)

З. Велика награда „Јухорско око“ и Захвала.- Ценећи свеукупан допринос Проф. др Голуба Јашовића афирмацији духовног простора Подјухорја, Жири Културолошког пројекта „Јухорско око“ једногласно је одлучио да му се додели Велика награда „Јухорско око“ за 2017. годину, а ја сам имао част да му је свечано уручим на Светосавском песничком маратону у Параћину, 26. јануара 2018. године. Уз диплому, као доказу о награди, Голубу је уручена и уметничка слика на свили из Фонда Злате Живадиновић која је недавно умрла и сахрањена у Паризу. Као повод је узета његова књига о ономастици села Својнова. Мада се у Био-библиографији не налази списак Голубових друштвених признања, верујем да ће се у њеном наредном издању појавити и то, у уверењу да ће се ту и ово наше признање наћи. Овде је прилика да се напишу стихови моје *Захвале*, пригодног акродексона, посвећеног, како у акростиху стоји: *Дар ђроф. др Голубу Јаџовићу Захвала*. Ево акродексона у целини, дат је у најразуђенијој графичкој формацији:

ЗАХВАЛА

Деконстрисана мрежа: сонетни грај,
Астрални лумперај; на светлост ћу дана
Римаријско слово да узнемири гваш;
Поетски таши-таш не могох поново!

Речјој кад се маси раздрешу блудни шав,
Омамљен будем сав у сновној меласи.
Флерт речји у драму уноси акро-птић;
Дистих-каламбурић прихвата (п)омаму.

Разлије се чесма, прави заумни млаз;
Годи ми (ч)умни сказ, поетска повесма.
Оно што јесте стрв узнемирава дух,

Летом завара слух, оживи као црв.

Узнемирен је стил иза паравана,
Безумна сме грана да заигра кадрил.

У огледалу са магичних телеса

Ужаснута меса божанског укуса.

Божанска фрцокла, уз картарошки фул,
Украшен сомнабул себи призван са тла.
Луцкасти акростих, мојих песама шав,

Особен, својеглав, прави божански ких.
Где је сладуњав вез, пресрећна наива,
Рајска перспектива, у будућности кез.

Док се игра попић у рајскоме врту,
Фазон фори црту ставља заумни псић.
Овај заљућен гнев није у стварности
Развијао страсти на чисти сламоплев.

Поетски таши-таш не могах поново,
Римаријско слово узнемирило гваш!
Астрални лумперај на светлости дана,
Деконструисана мрежа: сонетни грај!

Савиндан 2017.

III Уместо закључака. - Аутор прилога је Био-блиографији проф. др Голуба Јашовића, из 2012. пришао на специфичан начин, не путем класичног приказа, а приказана је, већ као прилици да нам саопшти нека своја запажања поводом предстојећег јубилеја Културолошког пројекта „Јухорско око“ (1995-2020.), културне манифестације чијој су реализацији обојица кроз међусобну сарадњу давали допринос. Јубилеји у стицају, Голубова шездесетогодишњица (1960 – 2020.) и Ђорђева осамдесетогодишњица (1940 – 2020.) побудили су аутора да у документационо-мемоарском прегледу изнесе интересантна запажања, чак и на симболичном нивоу. Без обзира што је у међувремену Голуб Јашовић израстао у препознатљивог научника, не само са косметског, него и са ширег српског простора, што му је и песничко перо допринело да му се глас препознаје на широком српском језичком простору а преводима на четири светска језика (руски, енглески, немачки, француски) кренуо у даља духовна освајања, аутор овог прилога га је препознао као амбициозног ствараоца који је после 2012. године наставио са освајачким продорима, те га у том светлу приказао, уз жеље да тако настави, пошто се од њега, без икакве сумње, очекују и знатнија дела.

Параћин, 29. јануара 2019.

ПОДАРЈА И УЗДАРЈА: ШЕТЊА БИО-БИБЛИОГРАФИЈОМ ДР ГОЛУБА ЈАШОВИЋА, НАУЧНИКА И ПЕСНИКА; ИЗ 2012. - Р Е З И М Е

Аутор прилога се најпре представио будућем читаоцу својим актуелним тренутком, пошто је без научне титуле али да је радно прихваћен у научним и стручним српским круговима. Објаснио је откуда му право де се слободно шета по био-библиографији једног научника, изнео облике досадашњег пријатељства и сарадње на организовању културних манифестација. Лепи јубилеји у стицају, у првом реду лични (Јашовићева шездесетогодишњица и Петковићева осамдесетогодишњица), потом и четврт века Културолошког пројекта „Јухорско око“, колико траје и њихова пријатељска веза и сарадња, охрабрили су га да се размахне и на оригиналан начин да преглед оствареног до 2012. године, уз благу назнаку додатног и будућег, како се обично то чини у јубиларним приликама. Пошто обојица сарађују и са Центром за митолошке студије у Рачи, аутор је у

свом прилогу узначио симболику времена у коме су на размеђи векова живели и сарађивали. Присутни резултати, мада само овлаш назначени, пружају знатижељном читаоцу и научној јавности прилику да се проф. др Голуб Јашовић, у првом реду, и Ђорђе Петковић, виде у новом светлу.

ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА:

- Јашовић Г, 2003: мр Голуб Јашовић, *Језичке јединице са сџилском функцијом у књизи „Црна уздарја“*, у: Предраг Јашовић, *Књиџа о Ђорђу, Параћин 2003*, стр. 57-62.
- Јашовић Г, 2016: Голуб Јашовић, *Ономасџика Подјухорскоџ села Својнова, Косовска Митровица – Својново*.
- Јашовић Г, Јашовић Д, 2016: Голуб Јашовић, Дражен Јашовић, *Пећ у џесмама, Врњачка Бања – Косовска Митровица*.
- Јашовић Г, 2017: Др Голуб Јашовић, *Микроџоџонимија села Својнова код Параћина*, у: Капија Поморавља у духовној историји српског народа, Својново – Крушевац.
- Јашовић Д, 2012: Мр Дражен Јашовић, *Прилоџ џроучавању био-библиоџрафије Голуба Јашовића*, у: Био-библиоџрафија др Голуба Јашовића, у: Био-библиоџрафија др Голуба Јашовића: три деценије стварања (1982 – 2012), Београд 2012, стр. 153-158.
- Јашовић Д, Јашовић Г, 2010: Дражен Јашовић, Голуб Јашовић, *Сребром сија Бисџрица, Грачаница – Београд*.
- Јашовић П, 2003: Предраг Јашовић, *Књиџа о Ђорђу, Параћин*.
- Писци и деца, 2003: *Књижевни сусрети: Писци и деца*, уредник Голуб Јашовић, Косово Поље.
- Стојковић, 2003: Слободан Стојковић Уча, *Царсџво џалинџрома у Срџском језику*, у: *Књижевни сусрети: Писци и деца*, исто.
- Трајковић Б, 2012: Проф. др Борјанка Трајковић, *Тридесет џодина сџваралачкоџ хода Голуба Јашовића*, у: Био-библиоџрафија др Голуба Јашовића, исто.
- Филић М, Јашовић Д, 2012: Милорад Филић, Дражен Јашовић, *Био-библиоџрафија др Голуба Јашовића: џри деценије сџварања (1982 – 2012)*, Београд 2012.
- Филић М, 2012: Мр Милорад Филић, *Три деценије сџварања др Голуба Јашовића*, у: Био-библиоџрафија др Голуба Јашовића, исто, 5-10.

Братски тениски меч

Знам шта се дешава: заумни хирови,
Астрални вирови – васкрсна су јава!
Ђавољи палисад оквир је за екран,
Оно што јесте дан призива нови (п)ад.

Код такве премисе искаче само чвор,
Ова песма је твор испод леве сисе!
Врх варијација - биоритмички сјај,
Изазива га грај већ будних рација!

Ђера ли се мачка из спорта није хир,
Насртај је за збир по туђу играчку!
Овде још није муљ основица за стуб,

Ваистину смо руб, чека да прсне жуљ!
Али нам српски лав и младунче руско
Крунисаше пруско, да је и пораз здрав!

А лавовска борба с београдског поља

Антејска је воља, не проста клин-чорба!

Куд год крене слово, ту је и сумње црв,
А постмодерна крв мучи ме поново!
Васкрсну братска коб а не библио-маљ:

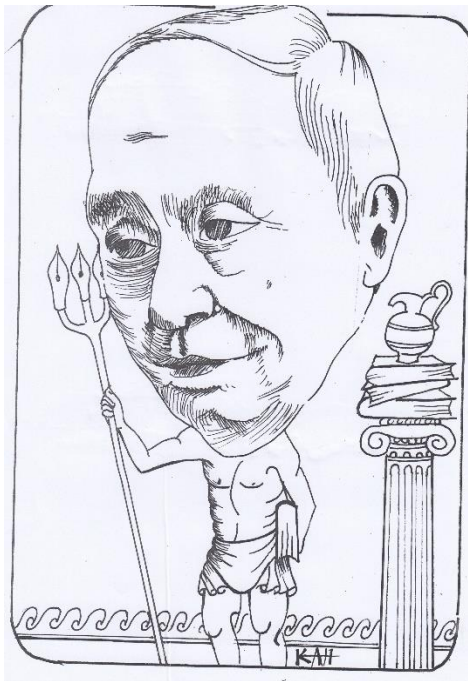
Остварен скок у даљ, да се не буде роб!
Нека позив на мир - изречен у хору,
Ђера своју зору: слободан гласовир!

И сав ракетни бруј са ТеВе екрана
Варљива је храна за чуј нас и почуј!
Овај тениски жур с дунавске терасе
Кити нам украсе за празнични гламур!

Оно што јесте дан призива нови (п)ад,
Ђавољи палисад оквир је за екран!
Астрални вирови – васкрсна су јава,
Знам шта се дешава: Заумни хирови!

Параћин, Васкрс, 25. априла
ковидске и ратне 2022.

Ђорђе С. Петковић, Параћин - ДВА РАТНА АКРОДЕКСОНА

ТРИДЕСЕТ ДАНА РАТА

Деконструиисани сонети с рејом и са обосираним акростихом у ојлегалу.

Рат - злоћудне клице, за речју масу сказ:
Уклетни бубалаз с тенковске рилице!
Суза се разлаже: зар су атоми кул?!
Искаче сомнабул из заумне каже.

Јутро - уз ТеВе кас, папазјанија - плин,
Антипесма је чин: напујдан бесан пас!
И питам ко је ко, шта је све чији знак,
Узмиче за трен мрак и ко је шта рек'о!

Копрцам се а зјап замењујем за рам:
Римујем речји шљам док избегавам кап!
Авељкаински спот у ратном сигналу

Јури к огледалу - сулуди идиот!
И амерски чин-чин уклетој празнини,
Надев је у глини коју прелива сплин.

Алхемију чисту признајем за снагу,

А нек иде к врагу смех по Антихристу!

Немушти сигнали - безосећајан дрон:
Испред меведа клон: квази - идеали!
Јесмо у комп(л)оту неутрални за рат,

А спремни на шах-мат, одиграсмо фоту!
Речју масу је срам што испуњава зјап,
Као обичан трап - акродексонов рам.

Умислио сам лук за чаробно коло,
Искри дупло-голо, посве (ч)уман баук!
А мути се екран и кревет ми је спас,
Ја залуд дижем глас, стар и паралилан!

Искочи сомнабул из заумне каже;
Суза се разлаже: зар су атоми кул?!
Уклети бубалаз с тенковске рилице:
Рат - злоћудне клице у речјој маси сказ.

Параћин, 26. марта рајне и ковидске 2023.

ШЕЗДЕСЕТ ДАНА РАТА

Ратну равнотежу као Гордијев чвор,
Акростихован твор у речјем метежу;
То су само речи, с ТеВе-а поган крос,
Шапуће птица кос а лете картечи!

Ерективна лажа, уз истинити бруј:
Зрно по зрно кљуј, као са витража.
Док ја сричем песму која пркос зрачи,
Епепејски врач уроче ми чесму!

Сав интересни хир, посве провидни зрак:
Европи прети смак, прска зауман чир!
Ту је енглески чај, мутна кока-кола:

Дух из метропола које су лажни рај!
А дужа ноћ но дан, и у тој екстази
Неко редом гази, други гледа у длан!

А ја немам куда: ковидска мучнина

Антиратног сплина не признаје чуда!

На ветрометини наћи нојевски чун,
Антиракетни жбун сав у паучини:
Досегнута мета као вечности крај:

Трозубац нуди сјај ахиловских пета!
Емоција се свлак претвара у немир:
Самосвојни свемир именовани знак!

Еколошки чисти у атомском врту,
Достигемо црту као аористи!
Зато сваки нехај са свог лампиона
Емитује звона: какав нас чека крај?!

Шапуће птица кос а лете картечи:
То су само речи, с ТеВе-а поган крос!
Акростихован твор у речјем метежу:
Ратну равнотежу држи Гордијев чвор.

*Параћин, Ускрс, 24. априла
ковидске и рајне 2022. године.*

Даница Ђурић, Лајковац

ПАХУЉЕ

Хтела сам ти нежне
и беле пахуље послати,
да те на кратко
на мене сете,
али пахуље као и ти
куд хоће лете.
Хтела сам ти сазвежђе
звездано дати,
да те по ноћи
куда год идес прати,
да мисли твоје
на мене сврати.
Али звезде су звезде,
сијају тамо
где им је воља,
брига је њих
за мене
и моја цветна поља.
Хтела сам много тога
да ти дам, али знам
теби не припадам.

МЕСЕЦ И БРЕЗА

Синоћ је месец грлио дуго
Танану брезу у ноћи што с'ја,
Тако ју је грлио нежно
Да је од среће треперила сва.

Обавила је око њега меке гране
Плашећи се да ноћ ће отићи
И да ће зора скоро да сване
Месец са сунцем се заобићи.

И месец се плашио тога
Па је дрхтао ко усред зиме
Молио милост од свога бога:
-не дај да одем док јој не чујем име.

Кораци су му постали троми
Застајао је на свом путу
Али га светлост сунца сломи
И угаси га за минуту.

Тамо где живи танана бреза
Дан беше почео да зори
Драги јој оде кад најлепше би
Сад лишћем плаче и ромори.

Тог дана олуја беше
И младој брезе поломи гране
Сломљена на пола ено је стоји
С крилима разбацаним на све стране.

Месец је дошао и друге ноћи
Истим је путем морао проћи
Ал своју драгу видео није
Пред зору уморан заспа
Мислећи да се од њега крије.

Није је било ни наредних ноћи,
Туговао је тихо за њом
После су дошле дуге кише
И облаци дуго тераше по свом.

И сада када су ноћи ведре
Застане дуго на месту том
Ал нема оне брезе једре
Љубав је платила животом.

НЕЗНАЛИЦЕ

Незналице,
 Мислио си да градиш
 А рушио си,
 Хтео си да расте
 А нестајала је,
 Мислио си боље је ћутати
 А речи су нам биле потребне.
 Незналице,
 Мислио си опстаће
 А умрла је...
 Други пут
 Ако ти се деси љубав,
 Ако се деси...
 Јер тешко се дешава
 Ретко се дешава други пут...
 Питај Незналице
 Они који знају
 Како се гаји цвеће
 Јер цвеће је чиста љубав,
 Питај птице
 Колико су им потребна крила
 За даљи лет...
 Питај их Незналице
 Како опстаје,
 Колико се себе
 У љубав даје.
 Ако ти се деси други пут
 А ретко се дешава
 Научи да је љубав
 Прапоцетак свега
 И да без љубави
 Бог не би створио Свет!!!

ДАН КО ДАН

Сваки је дан исти.
 У њему обавезе,
 што не дају се скрити,
 ни затурити.
 Живот клизи...
 Дан по дан.
 У сваком мало смеха,
 У сваком мало греха.
 Зато долази ноћ,
 Да месечевом росом
 Руменом,
 Умије дан грешни
 И покрије га копреном
 Срменом.

ОД ТЕБЕ

Од тебе ко успомене
 Носим ордење на грудима,
 И кошуљу не раскопчавам
 Пред другима,
 Сјај њихов да их не заслепи.
 Само у ноћи два-три
 Дугмета откопчам
 И соба ми од њих засветли.
 Јутром кошуљу
 Око груди лагано стегнем
 Да орден који не побегне.

Од тебе ко успомену
 У коси чувам две-три седе
 Не фарбам их ко друге,
 И марамом их покривам
 Да их други не виде,
 И да још више не избледе.
 Само је ноћу скидам
 Колико да је месечина осветли,
 На главу опет је враћам
 Кад запевају први петли.

Од тебе ко успомену
 Чувам минуле дане,
 Покривам их велом сећања,
 Сете и надања.
 Откривам их кад ноћ се спусти
 И молим око да сузу не пусти,
 Душу да реч не изустити.
 Јутром их раним опет покријем,
 И уздах болни сакријем
 Да те пред другима не откријем.

Зорица Матицки, Трстеник

Божанствена жено

О, жено мајко небеска,
о, жено мајко Богородице,
о, жено мајко сељанко,
о, жено мајко циганко,
светице царства небеског,
и овог света хришћанског,
над ким царује Господ Бог!

Патња је твоја видљива,
у срцу тешка рањива,
а снага она блажена,
крха пред Богом милосна,
милости божјом опстајеш,
потомство свету дарујеш,
о, мајко жено светице,
царство је твоје земаљско,
али и оно небеско
што Господ рече: божанствено!

Христос се роди

Ево нама радости, Христос нам се роди,
Благослови Господе нек се земља плоди!

Нека расте нека цвета на многаја,
многа љета! Господе!

Мир у души носимо љубав нека зрачи,
помиљуј нас Господе, духовно смо јачи!

Нека расте нека цвета, на многаја,
многа љета! Господе!

Живот нек се настави молимо се Богу,
срећан Божић желим моме српском роду!

Ваистину се Христос роди

Ватра, пламен, благослов нека бди у нама

А срцу љубав до судњег дана

И сконска нам честица пред очима блиста

С ина божјег славимо нашег Бога Христа

Т и су дани најдражи тад је душа чиста

И ма л' лепше радости од рођења Христа

Н ово јутро доноси радост и весеље

У чинимо милост за све људске жеље

С амилост је божја мирна душа чиста

Е во души радости и благослов Христа

Хришћанска вера, вера душе чисте

Р ечи изречене нек су Богу блиске

И нада и вера и љубав нек зрачи

С вети дух у нама нека закорачи

Т рајемо у семенки тако Господ рече

А са њим се наставља део људске среће

Р ађамо се рађамо, славимо рођење

О пстанак је семенка, вечно божје семе

Д ар од Бога добисмо и за наше племе

И ма наде за нас и будуће време.

Оливера Цветић, Трстеник

Светом Николају

Реци Никола Свети
свакоме на планети
да истина се јавља
у лику православља

Чувару свих морнара
што моћна чуда ствара
сијај во вјеки вјеков
пригрли пут човеков

Даруј утехе речи
кроз молитву што лечи
мирну луку без рата
одшкрини свака врата

О Свети Николају
нек широм света знају
да душе нам умива
твоја молитва жива

Бакина жеља

Три несташка роди мајка
блиста бака као сјајка

Божја воља људска нада
Вук, Страхиња онда Адам

Поносна је на њих бака
и на мајку три дечака

Молитвено стреми Богу
за здравље и братску слогу

Чувај Боже дечје снове
упути им благослове

Осветљавај миром стазе
и расплићи све богазе

Хвала Боже што сам бака
јер то сања жена свака

Жарко желим и не кријем
још унуку да добијем

Теодора Тода Матић-Медић, Sydney-Australia

ВЕНЧАЊЕ МОЈИХ СЛОВА

Не знам да ли сам још увек жива,
Или сам у праху песме расуте?
Тихо дишем
И сањам венчање мојих слова...

Стадосе пред олтар
обучени у рухо симбола
Под шифром вечност!
О, каква радост преплави моју душу.
Уз топли загрљај песама
И сонета,
Осећам да кружим Глобусом света...

Полако устајем из кревета,
Расањујем несаницу,
И сакупљам све омиљене песнике
Да заједно поделимо радост
Венчања мојих слова.

ДВОЈЕ

Волели се...
Говорили су лази, а о истини сањали
Туга их је обузела
А о радости су мастали...
Растапали су тугу,
У срећу претварали
Били су сами...

ВИЛА НА ДНУ ЈЕЗЕРА

Било је то једне вечери.
Зачуло се тихо куцање срца
На вратима а тамо нека
Жена увијена у маглу са
Косом од танких гранчица,
Хаљина јој од морских трава.
Зелена вода језера цедила се са ње.
Ја сам та, рече
Прешла сам велике даљине
Пођи са мном
Хоћу да ти покажем нешто.
А кад се окрете И пође, огртач
Јој се отвори изненада,
Златна светлост... преплави све.

ЉУБАВНА ПЕСМА

Потруди се да отвориш врата
Мом затвореном срцу
Да се умује твојим мирисом
Покапаних речи.
Припијам се својој сени
Док ме мисли ухватише под руку
Предане љубави...
Отварам капију
Непознатих душа
И сагоревам у великој жеђи
Док љубав клизи влажним речима
Утапа се у браздама језика
И у непцима занеми.

АПОКАЛИПСА

Битисао сам пре но што се родих,
И видех земљу како гори
И крв што пљушти да пламен угаси.
Визије ко у сну...
Наде насе И отровно биље,
У казанима великим врију;
Смрзнуте сузе се топе кроз
Кључаонице Сунца.
Тврђаве судбине околу се руше.
Издајник Анђео вољену земљу своју
Ђаволу прода.
Узалуд са иконама И молитвама
Божијем Престолу пођох;
Земља И пакао већ уговор склопише.
Прочитах: Пролазници смо само.
Проливам сузе од крви,
Очај других у души осећам
И срца што се грче.
С фењером у руци
Зурим да слику своју нађем
Из дана среће, пре но што се родих.

НАД СРЕБРЕНОМ РЕКОМ

Кроз мене хрле потоци И реке,
 Носећи мисли И горке сузе.
 Валови воде пунише тугом моје срце,
 А души јадној шапућу утеху.
 Погледах у небеса!
 У једном пламену ноћи
 Угледах мајку изгубљену;
 Тражи путању којом куци да се врати.
 Стадох И заплаках:
 О, судбино моја!
 Однеси ме тамо где мојих предака
 Кости почивају!
 Тамо где ме млади Месец пратио,
 Где сам увек млада И лепа била,
 Тамо је земља моја.
 Овде сам само пустињак на ветру,
 Са лицем урезаних бора
 И срцем што појацано лупа.
 Јесен у мени увела,
 Са жутим лишћем прекрила путеве
 Моје младости.
 О, јадна моја душо!
 Зашто су твоје вечери толико хладне,
 Кад Сунца на претек имаш?
 Зато што носим болове
 И моје И твоје, мајко!
 Мени се срећа у свету није насмејала,
 Већ сумрак све до васионе.
 Неко ми проговори:
 "Зашто у теби туга да лежи
 Када си спаситељ многих живота?"
 Поглед ми ка небу одлете
 Бриге да острани, љубав да задржи,
 Које је још мало у мени остало.
 Речи што навиру из жалосног срца,
 Нека уплове у ноћ
 Над сребреном реком!

ОТИШЛА СИ

Отишла си,
 Изгубила се
 У хладним маглама вечности
 Са сенкама на издисају,
 Док су ветрови спавали на небу.
 Отишла си,
 На бескрајним дунама
 Пешчаних брегова,
 И у рањеној души мојој
 Остави топле отиске
 Незних стопала твојих.
 Ужасан бол
 И туга надвише се нада мном
 Као тамни облаци олује.
 Мајко, гледајући твоје анђелско лице
 Не смедох ништа да кажем.
 Било је као туга што личи на смрт!
 Мука ме обузе.
 Узнемирена ходам улицама.
 Сунцеви зраци носише ме све даље
 И даље.
 Угледах Сребрено језеро
 И виле како излазе из воде.
 Уз непознате звуке заиграше коло!
 Чекам крај језера
 Све док виле не одоше.
 На том месту
 Створи се кутија пуна блага.
 Нечији глас ми проговори:
 "Узми, то ти је дар од Бога!"
 Стадох замишљена И претвори се
 У пророчанство.
 Брзо се окретох И крето према кући.
 Испред куће створи се гомила људи!
 Ниста не говоре, зује једни у друге.
 Вихор туге ме преплави!
 Помислих на тебе, Мајко.

ОТАЏБИНА

Док пишем о теби
 Замишљам таласе што се о стену ломе,
 Извор са ливаде
 Што небеским коритом тече.
 Тамо су остале чаробне љубави,
 Мисли понекад залутале,
 С мојим именом.
 И време у којем само ти,
 Мила мати, можеш ме видети.

Милош Ристић, Крушевац

11 РАЗЛОГА ЗАШТО ВОЛИМ КИШУ

1. Волим кишу зато што
спира љагу с улице
2. Волим кишу јер свуд
мирише на влажне арамице
3. Волим кишу јер облаци
гађају бојама небо
4. И њен ветар кад лелуја етар
5. Волим цице на прозорима како гледе
6. Волим скице у барама
и ћутњу за парам
7. Волим бутке што прескачу
воде до тротоара
8. Осмехе девојкица док вода пада
9. Волим кад се двоје
здвоје под штитом
10. Волим први пољубац на плажи
у трену кад почиње пљусак
11. Звала се Мирјана
и зато волим кишу!

ЉУБАВ НАША ПРОШЛА

Најмилији

Желим да ти пишем
А шта да напишем
Желим да ти певам
Ја још сетно сневам
Наше прве сате
Те далеке дане
Од сећања те љубави
Никако да сванем.
Ми смо се волели
Ми смо се грлили
Малчице се били и много свадили

Онда се грдили
И лудо надали
Да ће једно
Од нас двоје
Убити обоје.
Та љубав
Била је ко удав
Стезала нас око једног врата
И возила – све до рајског спрата
А одатле ми смо
Голи
Опет падали
Падали
Доли
И опет из мрака
Наша љубав
Ломила сва стакла . . .
Сећам се, још прве ноћи
Ти си хтела да причаш, ја сам се
нервиро'.
Хтела си да знаш ко сам ја
Ја сам одма' знао ко си ти, и зато се
нервир'о.
Јер сам знао, тог тренутка знао,
Да се нећу убити, да ће поново почети
Са тобом
И од тога сам бежао.
Вино смо пили
Не једну не две не три флаше
Заволели смо се и замрзели
Не једном не два не три пута.
Исти смо, схватисмо.
Исти смо,
Схватисмо.
А је ли могуће да смо исти,
Кад се ни познавали нисмо . . .
У исту гимназију смо ишли
Кроз исту песму са ума сишли
А да се нисмо ни упознали.
После смо једно другом признали
Да смо некад давно – волели ту песму.
Као бебе ми смо лежали у истом
кревету
У вртићу – малом рајском врту
Двадесет година је прошло
Ми смо поново у цвету !

Јовица Ђорђевић, Неготин

АНЂЕОСКЕ ТРУБЕ

Послушај Боже анђеоске трубе,
и тихи вапај умирућег стада,
лажни поданици скуте ти лјубе,
док нама кроткима нестаје нада.

Погледај Боже на кржаве сузе,
тела испијена,прозрачно бела,
челичног орла што наду нам узе,
на игле што нам убадају тела.

Па подигни глас мој пресветли Боже,
спаси лјуде,погледај на мене,
пошалји нам своје добре велможе,

нек љубав лјуд"ма протиче кроз вене.
Сакри хорде што лаћају се мача,
не дај да буде дечијега плача.

РАТ

Црне сенке над светом се вију,
у безнађу земља болно јечи,
људи траже где да се сакрију,
Бога моле злотворе да спречи.

Аветинјски искежена лица,
дах слободе силом свету бране,
горки порив плаћених убица,
сад пустоше процветале гране.

Боже свети огњем се огласи,
нека злотвор од те ватре страда,
па сву нејач од душмана спаси,

међ" лјудима да с"не гаси нада.
Недај Боже пошаст да нас прати,
нек се своме ништавилу врати.

ЛАЗАРЕВИ ДВОРИ

Шта то гаси немире у мени,
чијом крвљу душа ми се трује,
шта то сада жеље окамени,
да се мени ка Богу путује?
Шта то гаси немире у мени?

Шта ми краде жељу за животом,
свете мисли моћи Аугуста,
плаве очи проткане добротом,
ко то мени сад затвара уста?
Шта ми краде жељу за животом?

Ко ме силом у хајдуке гони,
речију каља добре ми ортаке,
која ватра сад у мени гори,
да окупим храбре ми јатаке?
Ко ме силом у хајдуке гони?

Ко похара Лазареве дворе,
делом каља ту пресветлу главу,
моје жеље подло да оспоре,
да ирикрију истину ми праву?
Ко похара Лазареве дворе?

Мирослава Смиљанић, Крушевац

8. Март

Март ме подсећа на дане из младости
 Чекање „8. Марта“, дан жена
 дан радости.
 Сећам се када сам
 Дан жена у предузећу славила
 и срећна била.
 Поклоне добијала
 и једне године награду добила,
 у иностранству славила.

Више нас жена
 награде као добри радници добили
 У Бечу, осми март
 као гости славили.
 Када смо аутобусом путовали
 у Будимпешту на конак свратили.

На броду, на Дунаву спавали
 и ту вечерали.
 Сећам се брод се звао „Ружа“
 Свирали су тамбураши
 у њиховим мађарским ношњама.
 За десет динара су нам
 песме певали и веселили.

Када смо стигли у Беч
 шта сам све видела
 Шербрун, кућу страве и ужаса.
 Била на Пратеру.
 Како је било све бајно
 ја немам речи.

Имам година доста
 и шта сам све проживела
 и добро и лоше.
 То су биле лепе сцене.
 Све у своје време.
 А сада су остале само успомене.
 У „Савременом дому“
 ја сам радила и лепе успомене
 сам у пензији понела.

Са Јастребца ветар дува

Са Јастребца ветар дува и кишу доноси
 А мој драги иде другу девојку да
 проси.

Колико киша капи лије,
 толико суза моје лице мије.
 Седела сам крај прозора, чекала да
 просци прођу.

Па се питам? Неверица ми је.
 Да он то од мене крије.
 Мислим да се није предомислио
 Да ли би мене просио и мојој кући
 свратио.

Прођоше просци и он са њима.
 На моје куће не окрене главу
 Он не зна да је изгубио
 љубав праву.
 Нашао је другу љубав због пара
 али тамо нема као моја љубав права.

Љубав се парама не купује
 али се вечно за праву љубав тугује.
 Пусте паре људе кваре.

Лепа жена

О, жено како си лепа
 Како си фина, као бајна вила.

О, жено дао бих ти
 Све што имам када би моја била.

Желео би да се с тобом будим
 и да те нежно љубим.

Када погледам те твоје лепе очи
 не могу срце да смирим
 Хоћу из груди да искочим.

Коса јој лепа
 мекана као свила
 Ох, како бих желео
 да би моја била.

Када би крај мене
 спавала и на мом
 јастуку шапутала
 И крај мене будила
 и нежно љубила.

Па кажем да је жена најлепше биће
 када се крај мене буди,
 када зора свиће
 жена је најлепше биће.

Кога грлиш ноћас

Кога грлиш ноћас
 Уместо мене
 Грлиш ли јастук
 Или грлиш ћебе
 Или је нека
 Друга жена поред тебе.

Како би волела
 да знам:
 Да ли си са другом
 или си као ја, сам?
 Ноћи су зимске дуге
 не би волела
 да си поред жене друге.
 Рекао си да сам ја
 у твом животу једина.

Ја те чекам
 а тебе те нема.
 Да ли си болестан
 или је у питању
 друга жена?

Не би ти превару опростила
 макар за љубав просила.
 И ја могу другог наћи,
 али због савести
 не могу изаћи.

Заволела сам те.
 Срце каже, не!
 Други човек
 не интересује ме.

Душа ми је пуна бола
 пуна јада.
 Већ недељу дана
 како спавам сама.
 Па се питам?
 Да ли ћеш доћи
 ноћи ове?

Шетао сам градом

Шетао сам градом
 Један дан
 Сретох девојку у граду
 Лепа је
 Као најлепши сан
 Ја је погледа
 и рекох јој:
 Дobar дан.

Није ми одговорила
 Само ме одмерила
 Па ми рече
 Моја мајка може
 Да намлати такве
 Свако вече.

Ја се постиде
 Ту нема вајде
 Одмах виде.
 Продужих даље
 И сретох другу
 Девојку која ми се свиде
 Али она са другим
 Под руку иде.

Шта да радим
 Године пролазе
 Још мало па ће
 Пензионерке да ми
 Прилазе.
 Ја не нађох срећу
 И остадох сам
 Шта ће ми богатство
 Године пролазе
 Када ни једној генерацији,
 Не припадам.

Једне младе, друге заузете
 Треће старе
 Не вреди ни богатство
 Ни паре.

Живомир Миленковић, Крушевац

ЉУБАВ ПРВА

Прошло је много година
Сретох љубав прву
Као уплахирени поветарац
или растрзани жмарац

Сећања је избрисала тама
Случајни сусрет права драма
Нестао је птица пој
И бистрина потока живот мој

Небеска сила је однела време
Болне успомене тешко бремене
Звезде су побегле са неба
Коме љубав више треба

А шта каже срце њено
Врели камен ил ледена стено
Љубав је вечита тема
Прва љубав заборавља нема.

КОНАЧНО

Коначно ће доћи и тај дан
Када ће све доћи на своје место
Прорадиће закони васионе
Ветар ће распламсати ватру љубави
Да је грови и муња на небу објави

Само ћеш ти љубави моја
Остати своја и закључана
У латице маслачка и мирисе босиљка
У снежне пахуље и игличасто иње
Да ме жал и туга коначно мине

Отвори пупољке и цвевове зреле
Позови птице соколе и пчеле
Сви би само твој нектар хтеле
А моје очи са пуно смеха и наде
За тебе за љубав свој живот даде.

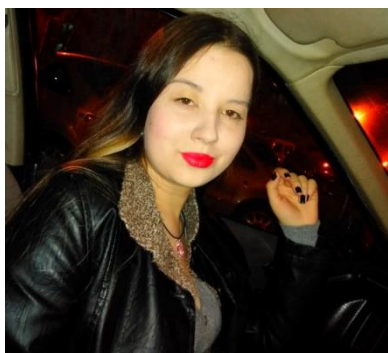
КОШУТА

Како је ушла у живот мој
Као пролећна ластва као птица пој
Румени образи као ружа
Млада кошута љубав пружа

Сунце је ходило по гранама
А она на улици са украсима
Очи ужарене од злата знамен
А срце бије ко кремен камен

Ветар јој лагано распламса косу
И сјајне звезде на земљу просу
Корак кошуте погледе лови
А бујне груди лепотом слови

Кошутин поглед харизму носи
Свлачи олују до голе коже
Лебди над сунцокретима
У праскозорје горама и врлетима.

Ана Миливојевић, Доња Мутница

Живот и поезија су једно те исто

Све што сам проживео стаде у песму,
 хиљаду догађаја у један стих.
 Никад нисам био тих.
 Све боли срца душу ми паре,
 Остале само слике старе.
 Ко да сам умро, једва да дишем,
 Како другачије него да пишем?
 Пишем о жени што другог воли,
 Пишем о љубави која ме боли.
 О прамену црне косе,
 О свили и чарима јутарње росе.
 Све што сам проживео стаде у песму,
 хиљаду догађаја у један стих.
 Никад нисам био тих.
 Сећаш ли се оног дана кад си покрај
 реке шетала сама?
 Мала дама од порцелана.
 Колико ми фали то време,
 Време када нисам ни слутио проблеме.
 Љубио бих тебе не марећи за свет,
 А сад ко да сам "клет."
 Пишем о жени што другог воли,
 Пишем о љубави која ме боли.
 Пуцајте у мене, тело ће бити мрто али
 душа неће.
 Душа неће, чекаће пролеће.
 Вратиће се у доба љубави, доба док је
 мирисала прамен црне косе,
 Уживала у чарима јутарње росе.
 Живот и поезија су једно исто,
 Хиљаду догађаја у један стих.

Ја никад нисам био тих.
 Волим те још увек...
 Маштам о априлу кад упознах једну
 жену милу, моју вилу.

Ти си ту

Ти си ту и то је важно,
 Ја никад не волах овако снажно..
 Никад не падох у сан
 гледајући туђе очи,
 А рекли су да ће проћи,
 Ја сад ко лудак шетам по ноћи ...
 Колико је дивно било то време, хладно
 али ти си крај мене...
 Опијам се, не поносим се тиме али
 видим те у свакој чаши...
 Знаш ти колико сам те волео, звучи као
 прошлост а мене још боли.
 Доста о мени причај ми како је друже,
 Некад сам јој био срећа а сада о нама
 тужне приче круже.
 Волиш и дајеш себе па шта на крају
 буде нека буде,
 не дај људима да ти суде!
 Ти си ту и то је важно, ја никад не
 волах овако снажно...
 А рекли су да ће проћи, није,
 Не није само ми се
 још више срце слама.
 Ко зна где је моја мала...
 Друже води ме води даље од бола...
 Убијам себе зар тако Боже мора?

Остави крајичак срца

Остави крајичак срца само за нас двоје,
 За нашу лепу љубавну причу
 са лошим крајем.
 Нека ти остане онај осмех
 кад спомену име моје.
 Јер млада сам и луда па верујем у чуда
 и да љубав вечно траје.
 А све је пролазно мили,
 Једном смо срећни били.
 Да не би ово била тужна песма,
 Јер патетика ми није на уму,
 Додаћу јој лепе успомене
 као на глави круну.
 Остаће април да улепша споменаре
 ишаране разним бојама
 и стиховима једне душе.
 Рекао си све је пролазно,
 да али ти си део моје душе.
 Остави крајичак срца за ону нашу
 клупу између дрвећа у тами...
 Били су то лепи дани.
 Пољубац за душу лек,
 А мислила сам трајаће читав век.
 Колико ме само боли,
 колико ме само пече...
 А време, време ништа не мења,
 само тече.

Секулић Драгомир – Драган, Лепосавић –
Косово, Србија

СТАРА МАЈКА

Док на столу догорева свећа,
сузе теку иду као река.
Празна соба жагор се не чује,
само мајка славу дочекује.

Сви одоше једног лепог дана,
стара мајка оста кући сама.
Тако чека вечери и јутра
све се нада биће боље сутра.

Свако сутра то је њена нада,
оронула стара мајка сада,
на рамену сува дрва носи,
да заложи шпорет у самоћи.

Шпорет ложи, а дрво пуцкета
све се нада дође њена деца,
а на столу спремила је свашта
још се бори ова стара мајка,

Када петао најавио зору,
мајка приђе ближе ка прозору,
чини јој се неко ће да дође
да старачко срце туга прође.

Јутро свану, а мајка зајеца,
низ образе сливала се река,
од туге је поред стола пала

ДОБРО ДОШЋО

Добро дош`о, на северу кнеже
теби место на северу јесте.
У крилу си ти код своје браће,
што те воле и за тобом пате.

За Косово ти си се борио
и тамо си главу оставио,
да помогнеш ти своме народу,
да ужива и да има слогу.

Опет, кнеже, тешка су времена,
отима се света српска земља,
ору гробља, пале нам светиње,
руше цркве наше манастире.

Не мош кнеже да идеш у њиву,
не мош кнеже децу да шаљеш у школу,
увек треба нека ти патрола.
Ој, Косово, дивна земљо моја!

Многа деца без оца су расла,
много суза пролила је мајка
што осташе без свога љубимца,
без вољеног и светог лика.

Боли кнеже много неистина
да нам земља тако се отима,
да нам куће у пламену горе
и да туђин нашу земљу оре.

Боље да си кнеже у Приштини
и да гледаш Метохију фину,
ал` се боље са севера види,
ко је кривац нека се постиди.

Радмила Милојевић, Параћин

ОЛОВКА

Без ветра нема таласа. Иза сваке ноћи
долази јутро. Од одсањане ноћи само
трептаји тренутака.
Искидане нити, ноћи дуге а глас загушен.
Лутају сањива јутра
са тишином гласа што у мени снује.
Без звука играју сунчане сенке.
Кроз плаветнило грања спекралних боја.
Низ власти траве лептирова крила.
Понекад знам да разгрнем
завесе младости.
Љубав и мирис не могу се сакрити.
Хујаше зоре и сумраци,
дани а никако да се сустигну.
Слични једни другима као јаје, јајету.
Теку дани марљиво бод до бода као
труковани вез народни.
Са живописним сликама живота.
Имам срце које не могу да ућутим.
Срце које се узнемири на туђу бол.
Моје једино оружје је оловка.
Љубав и моје приче и песме.
Реци ми срце на чему сам?
Ко би знао шта је лаж, а шта је истина - на
клацкалицама живота?
Нити сам љута, нити се кајем.
Наш живот је тајанствен.
Искра Божија клија у нама.
Са свим радостима,
понекад болних тренутака.
Са књигом сам у мирном уочишту.
Осећам дах благи.
Оловка је моје једино оружје, љубав и
вешто баратање речима
И изнедрене из срца ума приче и песме.
Прхутом јато птица
уздиже се из високе траве, окрзну око.

ЧУДНО СЕМЕ

Размичем прошлост
- врата дана и ноћи.
У изобиљу мајскога цваћа
мирис се ружа шири.
Само ми машу цветне гране.
С тамног неба жмиркање звезда
пролећно шумори река.
Несташе наши дани
међу врбама и јовама.
С болним сећањем туга шета.
Шумори трска-цвастима лепеза.
Љубав је у срцу чудно семе?
Сама отвара врата раја,
вечито искри у нама.
Пролазе дани, зиме и лета,
даљине деле.
Никако стари дани-врате се.
А боли, до бола.
У овим данима маја цветни се мирис
шири. Жубори река-шумори трска,
маше цвастима лепеза.
Љубав је у срцу чудно семе?
Кораком лаким осваја човека.

ПУПОЉЦИ ЉУБАВИ

Док звезде под којима спавамо
мир нам доносе.
Кроз златни оквир свог сна сена твог
осмеха долази изненада
покрива ме сваки пут.
Твој лик још боји ми снове.
Гледао си ме заљубљено.
Наша срећна звезда
сада је далеко од нас.
Сећам се пролећа љубави мајске.
Моја суза пољубила је усне твоје.
Покушавали смо запалити ноћ.
Плесала је
у ватреном кругу љубави наше.
Ми млади, луди, радост бескрајна.
Срца су говорила уместо нас.
Плави огртач ноћи
простро се над нама.
Свици узлетели из траве сви.
Звезде жаром горе,
као да се ко фењери пале.
Огањ из срца твога
захватио и срце моје.
У грудима буром туче.
Полако вене пупољак
прве љубави наше.
Сена твог осмеха још боји ми снове.
Покрива ко најфинији
звездани огртач.

Анђа Г. Шушић, Гајдобра

КОСОВСКА РАНА

Ако мора бити рана,
нека буде Косовска:
поносна, једина рана,
вековима видана,
а не извидана,
до данашњег дана!

Од Видовдана до Видовдана,
видајући ране неизвидане,
кријући сузе неисплакане,
трагајући божуре непроцветане...

Не да им крв да цветају,
јер њихова боја је крвава,
без ње би били обична трава,
трава као војска обезглављена,
али трава у којој светли
Лазарева глава.

Да откупи оно што се
откупити никад не да,
царство небеско и Кнежева вечера,
а погажени понос и вера.

Зато крваво цветајте,
нека вас има, божури свети,
нек ваша боја ка небу лети!

Тамо вас дуга у свој спектар прима,
анђели кличу:
-Срба још има!

Христе Боже, распети и свети,
зар је тај невен за калпаком,
могао бити штит од копља и мача,
тај судар јутра са мраком
и пада пред ноге освајача.
Косовка девојка остаде сама,
мушком руком не помилована.

Господе помилуј, Господе помилуј,
Господе помилуј!

Кљасте, богаље и све што оста
и не пострада благослови!
Из ових ће морати да ничу изданци
нови,
мање из љубави, а више из јада...

Беше то погибија, витешка,
господска, тешка,
нестаде племство у једном трену,
у душу,
Србија и данас жали децу њену
и Дамјанову руку мушку,
моја руко зелена јабуко.

А Обилић се сам до неба уздиже,
рече:
-Србија није шака зоби!

А, заборави да врана
и орлу врх главе стане
и кљује, као да мозак дроби.

Поносно стоје камени јунаци
сред Крушевца, града, што сија
уз Лазарицу, украсила га историја.

То је та Косовска Рана
отворена и остављена
сама да се вида
до данашњег дана...

ПЛЕТЕНИЦА

Синула је из пролећа,
искочила, ко газела,
бехаром је мај окити
ирисну ко дуња зрела!

Стасала је, ко невидом,
из дечијих лаких дана,
осмехом јој Сунце сија,
весела је, распевана.

У очима играју се,
њене мисли и године,
ко ће кога преварити;
јасним видом ил невидом,
образи јој горе стидом,
у рукама прегршт среће,
а у срцу чисто миро
лије мирис девојачки,
душа јој је пламен живи.

Понос роду, јад момачки,
коса дуга, ко откоси,
разгрнута про рамена,
до тананог струка сеже.

Не зна куд би с том лепотом,
па је сплиће, па је веже,
па кад сложи плетенице,
умивена росом, снена,
сине њено младо лице
и лепота оарена.

Рука сама челу пође,
и у тројство прсте сложи,
молитвм се Богу јави,
прекрсти се, и обожи.

Прошапута: - Месец знаде,
мој немир је само онај,
што пољубац ми украде.

Лаган уздах, устрептао,
што из душе њене грије,
где је драги ове ноћи,
што га нема, ах, где ли је?

Танка блуза и свилена,
њеном руком извезена,
под кошуљом љубав букти,
чиста душа и појава,
срце туче да искочи,

Помешани сан и јава,
затрепери слатком надом,
у заносу, сва у сјају,
тихо рече плетеници:
-Спремају ме за удају!

ЗБОГ ЊЕГА

Не питај ме за сузу!
Не плачем.
То ми је сунчев зрак
додирнуо зеницу па око
проплакало - због њега.

Нисам ни тужна,
уплашила ме муња
од њеног сјаја,
задхтало ми срце
и скоро стало - због њега!

Немирна ноћ, облаци сиви,
налет олује...
погледом сечем мрклину,
тражећи стазу - за њега!

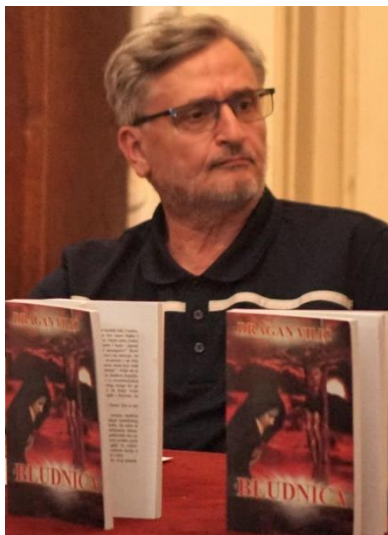
Нисам заборавила осмех,
у исчекивању не купих,
да насмејана дочекам нови дан
и кроз осмех поклоним
њему свој сан.

Уморна нисам, само сустадох
чекајући да моји сватови дођу,
да их окитим пешкирима
белим, везеним, на ситно тканим
спреманим - због њега.

За радост, не питај,
измаче негде
у ходу, на крају села,
варљива нада, крајичак среће,
потрчах за облаком белим,
он ми измаче, а не знам,
зашто сам баш њега хтела.

Да. Срећа не постоји, знам,
јер време и њу разлаже
на честице.
Цвет се поноси бојом,
висином лете птице...
Можда је то срећа
али ја је не осећам...

Месец ме боцну пут срца,
донесе мирис добро ми знан,
свици кренуше коло,
заиграх и ја, разби се сан,
као паучина насукана на хриди
и нестаде га са маглом
кад пуче нови дан - због њега!

Драган Вилић, Ужице

ОТАЦБИНА ЈЕЦА

Тамо гђе сунце пржи сјену божура
отацбина кроз бунило невјерице јеца,
тамо у подножју планинских гудура
престрављена скривју се њена ђеца.

Народ мој, жуч уз робовски хљеб пије,
док њиве распродају бјелосвјетске
слуге,
миром плачу црвоточне реликвије,
цере се жваље владара Поруге.

Поломљене багламе светих манастира,
изгорјела жита у коров зарасла,
вјетар арију туге, напуштености, свира,
трава заборав до неба нарасла.

Сакрила се памет у келије осаме,
Бог наш са неба сузе очаја лије,
брдом се ваљају пијани пуни омае,
народом мојим пуне провалије.

Народ мој, убијен злом, трпи и шути,
у јарам упрегнут, грца кроз блато,
погледи гладни у нијемо небо упрти,
слуге демонима гомилају злато.

Но бијес у подножју гудура буја,
бијес и отпор кроз патње се гомила,
на небу облачак, јача, пријети олуја
и мртви реже из својих громила.

Устај отацбино крв у земљи врије,
кроз боју божура палијех јунака
застава слободе нека нас овије
нек' плам лизне из уснулих угарака!

ЗАБОРАВЉЕН САН

Да сам пјесник,
могао бих ти написати пјесму,
у овај рани јутарњи, магловит трен:
о коси сненој што лелуја на повјетарцу,,
о глатком, лијепом, облом, високом челу,
уму који сања, обравама танким,
враголастим, уврнутим трепавицама,
очима боје кестена, јагодицама топлим,
руменим, уснама зреле жене,
зубима што блистају у њежном осмјеху,
о врелом опијумском даху,
танком њежном врату,
на коме дамар живота куца,
малим ђевојачким грудима,
које поигравају под прољетном мајицом,
струку који се прелама у замишљеном
рукохвату...

Могоао бих ићи и даље,
кроз враглет инспирације:
до малих, бијелих стопала,
но, нисам поета, и није ово пјесма,
нити стварност, него тих додир блиједог,
уморног, давно заборављеног сна...

ТРАГОВИ МАГЛЕ

Прамичци магле, памучно меки
кроз жуто-браон шумицу плове,
сунчеве зраке на капима росе,
кристалне сјенке топлином плове.

Бременито небо на пород се спрема,
облаке тмурне кроз етер ваља,
загрми сила, сијевну муња,
већ густа киша потоке каља.

И туга прастара за срце гризе,
сјећања на младост у старост позну,
прође и живот, смирај се спрема,
и твори у сумњу у маглу грозну...

СУСРЕТ

Наш сусрет ће бити у дворима пакла,
гђе врелина ватрена страсти вјечне вије,
гђе љубав није због смрти умакла
И гђе ритам контрабаса немилице бије.

А рајске харфе, досадом нек' гуде,
њихово трзање за нас страсне није,
та музика за мртве је људе,
ми прелетисмо преко смртне провалије.

Стигосмо у дивне, те вулканске куте,
жеравице умилне кроз душе нек' лете
и на живу љубав оне нека слуте,
далеко од смрти, хладне и проклете!

ЈЕДНОЈ ДУШИ

Шта да ти напишем,
а да то не буде крик?
Утјеха, нада, неизречена бол,
жеља, заблуда, изазов,
јецај или тихи урлик?

Питање на које одговора нема,
изгубљеност,
тмурна тама и страх,
понављање и патња душе,
проклету тмуше,
које нападају и гуше,
творећи љепоту у страх,
искреност у лаж,
заблуду, у крах,
проклетство у последњи прах...

Бесмислена, паклена лаж,
смијех зла што љубав не призна,
судба ранодолазећих и ниједи крик,
бесмислен видик
губитку што стреми
и наде нама,
проклету наде са страхом боли,
и као да судба кука и воли,
но стихове мртве твори
у нади да стихове пише
прије краја, прије смираја,
прије и наде,
која кроз живот милион пута издаде,
док кроз немилост и незнање иде
губећи се у сраму,
спознаје кукавичлука
кроз ниједи крик по папиру док шара,
а срце га вара, демон се смије,
а бесмисао живота обара...

- Који је прави пут ?-
он вришти, суза му из ока капље,
душа умире у боли,
неспознаји и сумњи:
Да ли воли
или је и то још једна
проклета, подмукла лаж,
демона колаж,
крик који ка лудилу води,
а никако ка љубави и слободи
кроз живот који гази,
и језик крвав плази,
јер никад вољен не бијаше...

Не, не умије он ништа више,
не зна наћи ни извориште,
а камо ли смисао љубави, живота.

Све сами порази умјесто љепоте
харају срамоте,
и само се вијеме лагано котрља,
бесмислена нада Космосом лута,
та нада,
да све има неки скривени смисао:
Доброте, љубави...

А, онда паклена сумња:
Да је све илузија,
опсјена и лаж, паклени колаж,
који у заборав води
док мисао Космосом броди
и хрве се са сопственом срећом
или несрећом
кроз: ум, љубав, или разум,
кроз бол, незнање, врисак,
стисак и крик
на путу гђе је истине видик,
док слијепац лута,
не видећи те стазе
јер га нападају наказе,
одвалаче од љубави,
истине и осмјеха
на пут патње и гријеха.

Проклетиник не види пут,
који је кроз љубав утрт,
скривен стазама тајним,
ојачан љубављу недореченом,
али јасном,
тишином сабласном,
Незнаке која сновима сања,
док звоно судбине одзвања
и елџију са јеком чини
у позној, сетној мјесечини
кад све умире са заласком Сунца,
Мјесећ док сјенама свјетлуца,
вришти и пишти,
о пролазности прича, у позну јесен,
на крају изворишта,
твори баладу лудила снена,
у повој поноћи увијена,
но ипак, шекспировски гуди,
оставља успомену:
Нека се диве и чуде људи,
љубави која никада у стварности не
заживје,
а ипак Космос о њој ће бајковито да прича
све док се не саберу рачуни
и не дође љубав до изворишта,
док гробови тајну не скрију
творећи живот у илузију,
у крик љубавне боли,
јер љубав не пита када воли,
она зна и не сумња у вјечност...

Снежана Марко Мусинов, Земун

Истраживачке воде љубави воде

Латицом својом цветном, увек, зваћу те,
мирисаћеш ми надалеко, упијаћу те,
знаћу да ме, при сваком повратку,
чека брижан, драгог имена, неко.

Ниси ствар испланираног тренутка,
ни киша која се са плочника брзо,
под сунчевим зрацима, суши,
ти си вишебојна, небом пробијајућа, дуга,
што оставља трајан траг у души
док путање кроз беспуће крчи.

Не прижељкујем мађионичарско време,
не очекујем да кад ми је потаман –
време стане и не помера гране,
али чврсто желим
да те до краја живота,
пуна поштовања, волим.

Трајно ерозивна љубав

Пребацити себе у време непостојеће,
бајковито прецизно,
очишћено од недоумица,
људских смицалица,
похлепе и зависти,
ни љубавни плам не може да осмисли
ма коликом јачином дисао,
коликом год моћи слаткоће емоције писао
да извитопери стварност на боље
видљивим трагом какав остављају смоле

плачућег дрвећа,
да ране љубавне никог не боле
кад се двоје недвосмислено воле
мишљу, погледом, додиром, осмехом...
Неразбијајуће.
Нетопљиво.
Беспанично.
Заувек!

Дукати истине понад тмине

Стрелама истине лечим ране
да кротког праведника
из незаборава ишчупам,
докле год врлетима живота лутам.

Сви би непозвани да правду деле
и добро је да наде у боље нису свеле
у душама пуним драгоцене вере.

Незаборав се молитвом мије,
у себи и невинне јасеновачке жртве крије,
децу и одрасле неправдом
прерано отишле обавије.

Чињеница и кад се тужна открије
лако ником свакако није
што не жели да је у заборав сакрије.

У просторе пажљиво изнедрених
уметничких остварења
факта да ангажовано задиру
кад емоције ношене прошлошћу надиру.

Свеукупна аргументована приповест
буди адекватну личну и друштвену свест
потпуног увида у датости плавет.

Нове генерације да не доживе све тескобе
прошлог што раније су оставиле,
нека праштају, нека се мире
и добре вибрације шире.

Не само у данима црвених слова
слогом нек` живе,
нека децу рађају, обрађују многе њиве,
задовољни собом потом капу нек` накриве.

**Смедерево, некадашња престоница -
прича**

Средњу пољопривредну школу
у граду на обали Дунава је похађао,
ту се образовао, у човека стасавао*
као што се нове генерације данас
налазе у оквиру спорта,
посла, медија, стваралаштва...
докле год им сеже машта.

Североисток Србије историјом робује,
нетрагом прохујало прошло време
спомеником културе говори
да кроз здање значајне тврђаве
деспот Ђурађ Бранковић
и његови савременици
на неки начин
средњовековним језиком проговоре.

Тек што се касније време
с градом поиграло,
становништво своје експлозијом
проиграло
на тугу великих размера
и данас мирише,
историја датуме немила пише
у жељи и нади да их ни сличних,
истребљењу окренутих,
не буде никад више.

У драгуљу утврђења петнаестог века
уметничка представа
може да вас дочека,
нећете имати потребу да се браните,
напротив, седате, у времену станете,
одмарате се, потпуно препуштате,
за утиске сутрадан спремате.

Виноградска област, историје бурне,
индустријски велики центар,
помена вредан,
Карађорђево дуд
вековима центар града краси,
нека му се још дуго зелени живот не
угаси,
сведочи о примопредаји градског
кључа,
тема значајног податка увек оста
врућа.

Од књиге до почетних стручних знања
дечак сељачког порекла окусио је
интернатске дневне и ноћне сате
релативно далеко од места рођења
свог
и његових Банаћана маме и тате
које и остала деца редом у породици
прате.

Беше му Смедерево одскочна даска
за плућа храбра, кудикамо јуначка,
завршио је на крају високе школе
и путовао свуда, како то млади воле,
а слике црно-беле о пријатељству
говоре
онима који од губилачке смрти хоће да
се одморе.

28.6.2021.

*Адам Марко (17.1.1933-9.5.2021)

Снежана Марко-Мушинов, Земун

Нада Матовић, Беране

Наћи ћеш ме

Међу морима, иако нијесам риба,
 Међу зорама иако нијесам птица,
 у бродској лађи,
 иако не умијем да пловим,
 на мору живота бићу ловац што од
 живота само мало среће,
 тражи, наћи ћеш ме и на дну празног
 стиха, што у гаражи ћути,
 зато, ајде ме мало потражи,
 ајде ме мало наслути.
 Ако само тражити будеш знао,
 наћи ћеш ме у улици старог
 праскозорја,
 иако тражењу само мало
 наговјештаја будеш дао,
 наћи ћеш ме тамо гдје изгубљени ћуте,
 и на вео среће мирисом слуте,
 наћи ћеш ме
 ако све забулде под тепих скријеш,
 наћи ћеш, само ме потражи и на
 зеленој стражи, само ми траг покажи, и
 кад на тражење заборавиш, ја ћу доћи
 и бићу твој мјесец у пола ноћи.
 Само ми покажи како се жели?
 Како се сања? И наћи ћеш ме
 чак иако не зовем се Вања.

Сан и вид

Отвараш очи ко море свио,
 док руке твоје дозивају
 и грле гладне пољупце моје.
 А ја у вука претворих се,
 како бих ме погледала и
 твоја рука, можда је ово само сан,
 онај што има очи.
 Или крв среће која
 у себи пут среће има.
 Отвараш очи, ја видим те,
 спиш, ја погледом будим те.
 Јер мој си сунцокрет, иако још не
 посадиш те, ти никао си,
 а сад си море очију мојих,
 риба, коју пољбецем
 мазим, оно сунце чије око погледом
 мазим, она срећа,
 коју ником нећу дати да згази је.
 Зато држим је на рубу зјеница гдје
 расле су трешње, али оне небо плаве.
 Тамо гдје свитања кораке сна грле,
 а ти сан који отвара питања многа,
 рађа се прије зоре рујне,
 мирише на кајсије,
 бујне живота мога врели круг.
 Што ли ово из грла излазе кости неке?
 Не знам, али знам да ти си корак
 сваког сна,
 и љубав у трену сваког трена.
 И кад помислиш на трула рођења, ја
 бићу сан и вид твога виђења.
 Све ово, али љубави теби ћу тешко
 рећи довиђења,
 јер ти си огледало свих виђења.
 И угледаћеш огољеног и самог, зато
 пусти да пјесма огањ његов буде, јер
 вукова љубав, све грли снове, старе и
 нове њиве, јер овдје се сан и вид једно
 другом диве.

ЈУТРОС

Необична птица хтјела је к мени
не виђевши да је прозор затворен.
Тупо је о стакло ударила,
ко мало дијете пијукала.
Уплашена дрхтала је,
али ипак је на прозору остала.
Басила сам јој мрвице бајатог хљеба.
Погледавши ме захвално,
прхнула је с мрвицом на далеки пут.
А ја и даље држим
отворен прозор с мало сламе,
у нади да ће опет доћи
да нас обје угрије.

КО ВОДА

Лет си ми била по леђима,
лакирала усне умјесто ноктију,
пљујући у шаку ко необична
птичурина.
По ребрима мојим тражила си боју
своје пјесме,
ко да вода новина може бити.
Под притиском свих бијелих заблуда,
истраживала си ми шаке
да случајно на њима нешто ново не
пише.
Под твојим крилом досањах небо.
И на крају свега, на почетку краја,
махнула си ми и почела да течеш
баш ко вода да си.

Око, чије ли си сада?
Моје, твоје, наше?
Свемира или немира?
Кога сада видиш,
чије ли те сузе плаше?

Један корак, па други, па трећи...
Неко некеме дође, неко од некога оде.
И тако дан за даном, година за
годином,
ћутање за ћутањем.
И теби и мени су долазили и одлазили.
И ти и ја смо одлазили и долазили.
И увијек нам кажу - живот је то
и да долазак осмијех носи, тугу ломи,
док одлазак на тугу слуги.
Мора ли осмијех туга да смијени?
Зато увијек с осмјехом ка срећи
корачам,
један корак, други, трећи...
И ја - долазим, а ти?

КАЖИ

Кажи - thank you!,
иако то можда неће бити хвала,
јер ријечи изграђују човјека,
а не човјек ријечи.
Кажи - волим те!
И love you, иако то можда пуно не
значи.
Кажи нешто лијепо
што у љубави истину тражи.
Кажи много тога,
а прећути само оно што може да боли,
Јер човјек може да живи
само ако несебично воли.
Кажи само, молим те, кажи...
Не тражим услове нити их дајем,
само хоћу да изговорим љубав ону
која никог повриједити неће.
Нећу да радим ништа што кратко је,
јер живот је најбољи роман
чији крај нећеш наћи
ни испод мртвог мора.
Нико нас није упозорио.
Крај свијета је на крају књиге.
Ти знаш да све тако почиње.
Једем изгубљену поморанцу
која на кафу мирише.
Док све је ван домашаја
и мимо нас пролази,
а ми губимо равнотежу.
Свјесно желим дланом дотаћи
звјезде.
Живи умиремо, а још нас
нико не упозори на постојање смрти.
А она је још једно ново рођење.
Опрезна сам у предвиђању свијета, а и
пјесме.
Ипак, нијесу све књиге спалили,
и оне миришу на те исте поморанце.
У прошлости све се десило случајно.
Ипак понекад изгубимо контролу
и над собом и над животом нашим.
Али бар не дозволимо да нам живот
буде трула поморанцина кора.

Богдан Јевтић, Крушевац

БЛАЖЕНСТВО ВРЕМЕНА

Нас двоје блаженство времена
струјиш ми у венама,
барјере се руше,
сакрио сам те у дубину душе.

Ноћна ведрина, пријатна тишина
заискрена нашим погледима,
сваки трептај је губљење времена,
волим кад си срећна и насмејана.

Нежна снага љубави
кроз лепоту ноћи шапатом говори
у мом видном пољу
блисташ само ти

Љубавна енергија нашег споја
приближила небо где звезде се роје,
да искрама својом пољупце нам броје
док уживамо у трајању чаролије.

ДОДИР ВИСИНЕ

Љубав је
стање сјајно.
У души
трепери немир,
чини се
освајаш свемир.
И кад се сања
будна су осећања,
таква је
љубав права.
Љубав у срцу почива
лепота душе
то открива.
Бирају се речи,
склапају се риме,
достижне су висине,
вечно трају
љубавне плиме.

ЗВЕЗДАНА ПРАШИНА

Време је бескрајни
ход универзума;
таква је
и љубав моја.

Одолева искушењу
у сваком времену,
ритам срца
разбија стену.

Извини, опрости,
поклањам ти све,
дане и ноћи,
љубав не може проћи.

Све је записано
у некој књизи,
прекривеној звезданом прашином,
неки то зову судбином.

Права љубав
схватио сам шта је,
када се душа
несебично сродној даје.

ЉУБАВНА МЕЋАВА

Вече већ одмакло,
ближи се поноћ,
спава моја драга,
ја сам близу ње сада.

Испод прозора
широка пољана,
доста простора
до следећег стана.

Зима баш права,
изгледало је
да и дрворед
у улици подрхтава.

По снегу њено име
пишем, стани међаво,
не дам да ми слова
буду завејана.

Вејавица јака,
пахуљице као конфете,
прекривају слова свака,
љубави мојој прете.

Струји ми слатко
кроз дамаре снага,
издржаћу до зоре, свакако,
прочитаће моју љубав драга.

Стојинић Митар, Крушевац

ВЕЛИКОМ ВЕЗИРУ ТОДОРУ ОД СТАЛАЋА

Уграду Сталаћу крај јужне мораве
Српско се порекло тешко забораву даје
А било је прошло повише година
Поново је мајка срела свога сина.

Господ је њену жељу услишио
Ко велики везир син јој се вратио
Сина су јој турци из руку отели
И у царске дворе у Турску одвели.

Н растанку мајка сину јелек даје
Да запамти ко је, веру да не даје
Јелек му је био највећа светиња
И најдражи поклон што је тада имао.

Носио га је са собом на сваком кораку
Да помоћу њега нађе, свог оца и мајку
Господ му је праве путе показао
Ко велики везир у Сталаћ дошао.

Велики везир скупља сиротињу рају
Да на кулук ради да му кулу гради
Међу њима била скрхана старица
Скрхана од туге за сина јединца.

У чадору белом великог везира
Српкиња слушкиња
препознаде јелек сестринога сина
Пред везира клекла и сузе пролила.

Откуд овде јелек моје сестре сина
Велики везир стаде, задрхта му тело
Ко да га је цело притиснуло небо
Посматра је немо уста не отвара.

Дал је ово стварност или је утвара
Кад је чуо причу коју је сам знао
Од велике среће везир заплакао.

Кад је чуо везир да му мајка ради
Да камење носи да му кулу гради
Молио је бога одма да нестане
Како од срамоте да пред мајку стане.

Отишо је везир да потражи мајку.
Нашао је тужну стару и нејаку
Кад је чула мајка њега загрлила
На рукама њему душу испустила
И последњу жељу своју испунила
За коју се увек господу молила.

ДВЕ МОРАВЕ

Две Мораве две сестрице
Две су Српске лепотице
Једна с југа друга са запада
Србији су вредније од злата

Оне хране, оне бране
Оне нови живот дају
На њиховим обалама
Живети је к'о у рају

На њиховим обалама
Стварала се љубав рана
И трајаће вековима
Док Србије земље има

Две Мораве загрљене
Теку даље кроз градове Српске земље
Историју записале
Српску земљу прославили.

Саша Збиљић, Крушевац

КАД ПРОШЛОСТ ТЕ ЗОВЕ

Јача си од стене,
и зато не зови мене,
кад ти падне поглед у тмини
и збрци, у којој си фрци,
сама иди, без "Извини".

Не зови ни кад оголиш душу,
останеш боса по трњу,
у неком грму, где нема наде,
и шта ти раде остави за себе.

Не гледај ме никад у очи,
све ће ти рећи, опет ћеш поћи,
када се зацеле ране,
стојаћу са стране, као странац.

Не зови ни кад ти срце заигра,
за тебе све је игра.
Играш живот или улогу?
Да будем ту не могу,
јер си узела све.

Не вичи, пусти одјек,
јер ја почињем тек,
не живим један век већ вечност,
у очима које нису твоје.

Не пиши, прочитаћу шта желим
и престаћу да се веселим,
променићу навике,
старе жваке, сунцу зраке
и опет ћу у понављаче.

Наше време је исписано,
немарно избрисано,
тачка постоји и ти то знаш.
Зашто не даш
бар мало сате
онима који ће да те швате?
Ти више не бираш,
зар то не шваташ!?

Не дирај, старе гитаре,
свеске и цигаре испушене,
боце испијене.
Не зови мене, кад прошлост те зове.

ПРАКТИЧНА ЖЕНА

Рекао бих ти неке најлепше речи
и да си на мом рамену снена,
ал' заћутим, сећање ме спречи,
да си ипак практична жена.

И тако остах нем пред тобом,
завлада нека тишина ледена,
само ћу стихове однети са собом,
јер сетих се да си ипак практична жена.

Послао бих звезде под прозором твојим,
и месец жути на твоја рамена,
ал' само нем пред тобом стојим,
јер сетих се да си ипак практична жена.

Ја бих пољупцима да те будим,
под голим небом, боје вена,
али само ћутим и у себи лудим
јер сетих се да си ипак практична жена.

ОНА КОЈУ САДА ЗНАМ

Трепти на јастуку моме
попут заљубљеног лахора.
И сва тако нежна у зену ми тоне,
љубиће је моја и последња бора.

И док ласте године нам броје,
не знадох да постоји сан,
у коме је све лепше удвоје,
док не сретох ону коју сада знам.

Послао сам лађе у тиркизно море,
платио васиони својим срцем целим,
да у мени ватре никад не догоре,
и да своју љубав са неком поделим.

Оглуши се на моје жеље време
и дуго чеках да остварим сан,
док не видох те очи што плене,
док не сретох ону коју сада знам.

Миљко Шљивић, Глободер

У ВЕЛУЋУ НА ВЕЛИКУ ГОСПОЈИНУ

Причаћу вам сад о деди,
да се памти та старина,
с њим смо овде долазили,
кад се слави Госпојина.

Сећам га се врло лепо,
водио ме он на славе,
кола шинска, па још стара,
упрегнуте вукле краве.

Поседала породица,
ах, како је само било
ја сам био тако мали,
у мајчино трчим крило.

Кренули смо у свануће,
још изашло сунце није,
да стигнемо у Велуће,
за почетак литургије.

Кад смо стигли, сместили се,
стоку сву у хладовини,
ми у цркву, у тишини,
и то редом по старини.

Мајка носи букет цвећа,
од кадифе и јасмина,
и прича ми да ће попа,
кашичицом дати вина.

На кошеној младој трави,
кад прођоше два три сата,
мајка бели чаршав стави,
ту је пиле и салата.

На ливади, много људи,
ту се игра, коло вије,
виолина стара гуди,
а хладно се пиво пије.

Овде сладоледа има,
донео Стопањац Сима,
бомбонција један стари,
лизала и слатке ствари.

Лубеница ту се хлади,
за сваког да се олади,
ја искук`о сладоледа,
да ми куглу купи деда.

Од тад прође пола века,
постао сам и ја дека,
па сам на овај диван дан,
спремио „опел караван“.

Идемо сад сви из куће,
правац данас у Велуће,
Богдан, Лена, мали Коста,
Ал` знајте да није доста.

Ако Бог да биће срећа,
купићу и кола већа,
е вала купиће деда,
и комби ако затреба.

Унучићи су за деду,
срећа, свуд ћемо на славе,
са сећањем на мога деду
и његове рујне краве.

А кад прође пола века,
бићете бака и дека,
причаће се благо мени,
кад сам ја био на сцени.

Деца нам жива и здрава,
наздравимо чашом вина,
нека нам је срећна слава,
дан – Велика Госпојина.

МОЛИТВА

Данас у цркви док звона звоне,
молим молитвом испред иконе,
за свако добро Вишњег Бога,
подука сећам се деде свога.

Док ме држао малог за руку,
шапутао је своје унуку,
савет по савет много је тога,
он ме учио да љубим Бога.

„Искрено увек се Богу моли,
јер Бог све људе чува и воли,
лоше долази са друге стране,
веруј у Бога и вечне дане.

Избаци мржњу, тај терет скини,
мржња човека несретним чини,
искрено мораш људе да волиш,
то ћеш постићи ако се молиш.

И док се молиш, то срцем чини,
искрено моли, ништа не брини,
љуби ти срцем Господа Бога,
љуби ти срцем ближњег свога“.

А ја сам био баш добро дете,
мисли ми стално ка Богу лете,
и вођен руком од деде свога,
срцем се чврсто везах за Бога.

Живот ми брзо прође као дан,
својим животом сам задовољан,
ал` улагаћу и надаље труд,
за одговор добар кад дође суд.

И сада кад сам у годинама,
Богу се молим ја молитвама,
и остаје ми да кажем свима,
деди захвалан на саветима.

ВИНО ЦРВЕНО

У једној кафани пуној људи,
били смо ми и то сакривено,
емоција се ту, тада буди,
сви редом пију вино црвено.

Погледи наши, срели се тада,
ко судбина „тако је речено“,
био сам млад и ти јако млада,
наздрављасмо уз вино црвено.

Кроз неко време боље се знали,
да се волимо је откривено,
па онда на луди камен стали,
гости су пили – вино црвено.

И родисмо најлепше - ћерке две,
„до неба хвала предивна жено“,
срећни гледасмо у луткице те
и слависмо уз вино црвено.

И с унучићима дивно нам би,
баш је срећно и благословено,
за сада нама се родише три,
чекасмо их уз вино црвено.

А Свети Трифун рођендан је мој,
љубав, срећа и све напослено,
заједно се дивимо срећи тој,
и тад пијемо вино црвено.

И сада сањам - снови се руше,
„још једном хвала вољена жено“,
за покој моје уснуле душе,
гостима сипај вино црвено.

Даница Рајковић, Крушевац

ИСПОД НАСТРЕШНИЦЕ

Многима сам била настрешница,
штитила их од ветра и кише.
И данас због тога испаштам!
Све одлази у заборав, добро се брише.

Када човека обузме брига,
не може донети одлуку праву.
Бори се са тешким мислима
и одговор добије у своме даху.

Многима сам била настрешница
и скровиште за драге људе.
Свако је изабрао своју страну.
Да ли је овако морало да буде?

После сваке тамне ноћи
сване сунчан дан...
Љубав је јача од бола,
а срећна прича нема крај.

ДИШЕМ И ЋУТИМ

И док ветар њише сунчане гране
на зидинама старог моста
разиграна исписана имена
осликавају сунчане стране

Жуборе бистри таласи
на камену светле
травнате танке власи
испод моста цвркућу птице
упрле очи у своја гнезда
од невремена да их спасе

Жуборе бистри таласи
у времену пресушене реке
стварају се нове боје
дишем, а ћутим
жути месец отвара очи своје

ЛЕПТИР СЛОМЉЕНИХ КРИЛА

Трчала сам ка правом путу,
али њега није било,
сломила се грана
за коју сам се држала,
остала сам као лептир
сломљених крила.

Желела сам да ућуткам ум,
који ми узбуђује гласове,
не знам шта ми живот све доноси
или ми отвара путеве нове.

Изгубила сам компас на мору
и свака страна света је непозната,
нисам могла никоме да верујем,
испред мене шета тама.

Треба тражити пут,
где волиш и где си вољена,
а не где ћете гурнути у провалију
и останеш у души сломљена.

ДАЉИНА НЕ ОДЛУЧУЈЕ

Твоје речи уливале су доброту у мени,
све је избледело као најлепши сан,
као да пливам ка новом хоризонту,
а зраци Сунца осветљавали су дан.

Сигурна сам у твоја осећања,
даљина о томе не одлучује,
верујемо једно другоме,
у сваком даху радост се чује.

Без размишљања спустиш ме на дно,
а добијао си поверење моје.
Желео си да ме убедиш у супротно,
у животу треба бити искрен
и чувати вољене.

Не прави грешке у животу
и пронађи снагу у њему,
временом се губе осећања,
а теби верујем у свему.

Живота Трифуновић, Кобиље

ИПАК МЕНЕ ОНА ВОЛИ

Касно је, испијам чашу вина
и задња празна на столу остаје.
Долази конобар, па још један...
"Господине за данас доста је.

Затварамо, мора да напстиш локал,
ево већ је крај радног времена.
Можеш поново да дођеш изјутра,
кад почне да ради прва смена".

Полазим кући, улица је узана.
Љуљам се, падам, у зидове ударам...
И даље ми је чаша пред очима и
"Изволте господине", речи конобара.

А онда се све губи у умирућој тами,
као да ме неко вуче, покрива носи...
Некад, када сам отварио лепљиве очи,
жена са сузама на лицу,
милује ме по коси.

Да ли сам уморан или пијан?
У грудима се комеша, све ме боли.
Само полако и сигурно долазим себи,
и осећам да ме она сигурно воли.

ЧЕКАМ

Ноћ је већ одавно почела.
Седим у парку на клупи,
мисли ми некуд одлутале.
Благи поветарц их разноси.
Гута их бука аутомобила
и повремени жагор пролазника.
Са неба месец умиљно гледа
док јата звезда намигују.

А ја чекам и чекам,
можда ће ипак доћи?
Сетиће се овог места,
протеклих дана и вечери.
Није било то тако давно,
још су свежи трагови,
још све мирише на њу
и ово место и оклина.
Не, не могу заборавити
ни један тренутак,
а ни сусрет, пољупце...
Да ли је могуће, питам се,
да се љубав тако брзо гаси?
Зар се не може добити нова шанса?
Није било никаквих разлога
за растанак, чежњу, патњу...
Не знам шта се десило,
све тако изненада, брзо...
Наша љубав беше као варница,
Изненада засија, па се угаси
и нестала заувек.
Не знам, можда се покаје,
па ми се опет врати...
И ја ћу и даље чекати,
уvek у исто време
и на истом месту,
у парку где смо се упознали...
Све дуже ћу је чекати,
дуго, дуго...
Можда заувек!

Градимиr Карађовић, Крушевац

Да ли знаш колико те волим

Да ли знаш колико те волим
од звезда и сунца више
волим те више од цвећа
и од песме што за тебе пишем

А ти, нити не слутитиш
да једно те срце воли
данас док певам теби
да са мном су моји боли

Да ли знаш колико те волим
колико ми наносиш боли
умрећу с` тугом у срцу
споминујући твоје име

Кроз ноћ док чује се песма
та песма која боли ствара
последњи пут ти је певам
од срца са пуно жара

Сад знам да љубав је кратка
а заборав вечно траје
љубав је као и ружа
и једном се само даје

За мене си једина

За мене си права
за мене си једина
за мене си од свог блага
света вреднија

За мене си златно сунце
то ме обасјава
моје зоре, рана јутра сањива

За мене си права
за мене си једина
најлепше су очи твоје
та бисера два

Срећна ми је душа
чим ме погледаш
чим осетим љубав
коју замном осећаш
звездо моја од свих сјајнија
срцу моме ти си једина

Само твој

Чекам те данима
сањам те ноћима
сваку минуту
ја живим због тебе

Желим те крај себе
кад очи отворим
и да те осетим
кад се пробудим

Увек твој само твој
ја сам био
ја без тебе немогу
нисам крио

Ти си мој понос и дика
оку мом најдража слика
мој поглед заљубљен
гледа те цели дан
у дугим ноћима
враћа те у мој сан

Желим ти да осетиш
сву љубав у мени
и да те пољубим кад се пробудим

Данијела Јевремовић, Крушевац

Запловимо ноћас

Запловимо ноћас по успоменама
и неким лепшим временима.

Предајмо се сновима
уз чашу црног вина.
Нађимо ту нит покидану
од наших нада исткану,
у том дубоком бездану
где младост нестане
ко у једном дану.
У вртлогу живота
била би грехота
изгубити искру жеље
од невиности душе беље,
звезду сјајну, чежњу трајну,
трептај ока, хитрост скока,
срца ритам, сваке страсти битан.
Да нам не зафале речи,
да се кајање спречи,
да се туга излечи,
нађимо комадић неба
док се навика колеба,
мозаика део,
наше љубави окрајак цео.

Песмом желим да ти кажем

Песмом желим да ти кажем
коју звезду желим на небу да нађем,
коју светлост у дну срца пронађем,
како у метежу живота да се снађем.

Песмом желим да ти кажем
да саму себе понекад лажем
и срце отровом трујем,
али да у љубав верујем

и над нашим морем бдим,
кормило скрећем од буре
када нас немани јуре.
Да као ратник браним
нашу тврђаву опасану бедемом,
руком разносим мећаву,
а поздрав шаљем ветру леденом.
Доносим топле кише и Сунце,
поветарац у коси
и пупољке цвећа у роси,
играм се бојама и пастелима,
сликам нас у сећањима
и новим пролећима,
у почецима и крајевима.

Песмом желим да ти кажем
да сам сваку риму наменила теби
као невино признање себи,
љубави непресушној потреби.

Зеница од кестена

Носим ниску од бисера и камења,
огрлицу од дана и година,
у зеници од кестена
паперјаста облак снова.

У мојим зеницама спаваш,
будиш се и умиваш
у сузи што гаси
огањ у њима.

Сваку ми сузу
преточиш у росу на цвету,
сваку ледену кишу у реку
што тече ка мору.

И моје сузе постану со
стопим се са таласима на пучинама.
Досликаш на трен
луке и бродове,
чамце и увале,
облутак претвориш у бисер
и ситан песак у златни прах.

Кад магија престане
и месечина нестане
утонеш у паперјаста
облак снова
у зеници од кестена.

Латинка Ђорђевић, Цирих
– Крушевац

ПОТРАЖИ МЕ

Потражи ме, у пролеће,
у првом стидљивом
зрачку сунца, из белих,
паперјастих облака.
Послат ћу ти осмех.

Потражи ме.
Са неба што греје,
из тог плаветнило,
смешиће се очи моје,
плаво зелене,
што те са висина гледају,
цвету поред тебе,
живот дарују,
а твој улепшавају.

Потражи ме,
на реверу капута.
Красит ћу ти груди,
гранчицом
рузмарина миришљавог,
за најсрећније дане
живота твог, закићеног.

Потражи ме, у пролеће,
кад се све буди, буја и
цвета, кад радост,
ко вихор струји жилама
овога света.

Бићу ту, где се смеје,
весели и радује,
Само потражи,
потражи ме...

КАД СТРУНА ЗАЦВИЛИ

Јеца и дрхти,
глас старог другара.
Песму недре груди,
уз пратњу чембала.

О детињству се песма
пева,
тужна, сетна,
носталгична....
па је на чембалу струна
од туге зајецала.

Мили брате,
даљина је тешка,
туђа, самотна...
А тебе нема,
нема наше среће
и детињства.

Многе бриге
море нас годинама
и коса је,
од те муке проседела,
а душа увела.

Да је сан мени,
мост до завичаја,
у твојој близини,
све би ноћас лакше било,
па и ови дани у туђини.

Јеца и дрхти,
глас старог другара.
Песму изнедрише груди,
уз пратњу чембала.

МАЛА...

Мала, тако мала...
Била је тако мала,
да је у звончић
ђурђевка стала.
Тако мала, мала,
мала, тако мала...
Да је могла да стане,
у два ока ратара,
у коврцу смеђе косе,
у две раде беле...
Била је тако мала,
мала, мала, тако мала...
Мала, мала, да је сада,
памтим само ја.
Мала...

ПИСМО

Погужван лист
и слова крива,
препознах одмах
мамину руку
и све што је у писму,
сву бригу и тугу,
мајке пријатеља
и најбољег друга.

И црта свака
своју тајну крије,
горку битку
што целог живота,
за срећу своје деце
мајка бије.
Тако слова сама
док се вију,
на писму написана,
у грчу и кривуљама.
најтоплије жеље крију.

Преносе вапај
старице драге,
да јој се дође
и што ближе нађе,
време неумилно лети,
одмиче, ко свитање.
Живот се гаси,
полако копни.
Дођите децо,
дођите што пре.

Тако је жеља за вама јака,
данима поглед
у даљину лута
и привиђа Вас,
уместо зрака сунца.

Дођите децо моја драга,
одавно је празно
мајчино крило,
болест и старост је стигла
а љубав и жеља за вама
сваким треном све се више
распламсава.

Сузе квасе лист папира,
одсјај сунца увек зава
и то писмо више није.
Стопиле се жеље са сузама,
све остаде у мислима,
само уздах душу пара.

Драгојло Јовић, Крушевац

БАШ СУ НЕКЕ ТЕШКЕ НОЋИ

Баш су неке тешке ноћи
 Спирају их мајске кише
 Зора маглу из долова вуче
 Дани нам измичу све брже од јуче.

Отупи мозак, замиру сва чула
 У костима хладноћа северних ветрова
 У недра дувам да душу згрејем
 Остало је снаге да још тугу сејем.

Пропадам лагано кроз време прошло
 Мисли све краће ветрови их носе
 Сећања се топе ко пахуље снежне
 Очи моје траже неке очи нежне.

Али клатно сата баш удара јако
 Ваљда и оно не зна где би могло стати
 За напред је споро, назад време није
 Откуцано се не брише нити сузом мије.

Потрошено време и казаљка стара
 Опеваће можда још нека гитара
 Можда виолина накиданих жица
 Буде задњи и тихи убица.

И беше то живот, нестале ко пена
 На листу хартије пожутела слова
 Каменој плочи само слика фали
 Праху се предају снови, идеали.

Све коначно заборав покрива
 Док одлазак боли као рана жива
 У небеса гледам и земљи се не дам
 Само Богу карту за пут ћу да предам.

ЗЕНИЦА ОКА ТВОГ

Кад ми ружни дани дођу,
 Па у мрачне мисли тонем,
 Невиђену жељу имам,
 У очи ти да потонем.

Да у њима нађем мира,
 Па зароним у дубине,
 И још једном, ој младости,
 С тобом летим у висине.

Баш ко некад кад смо знали,
 Да је живот тек пред нама,
 И зенице очију нам,
 Љубав зраче до бескраја.

Сад ми опет очи гледаш,
 Ал' у њима жар се гаси,
 Од све снаге и пламена,
 Још их само боја краси.

А ја желим да још можеш,
 Стару ватру да запалиш,
 Па очи нам кад се сретну,
 Сагорело да повратиш.

Хајд још једном зенице ти,
 Кроз очи ми сјај пошаљи,
 Нек ми душа опет блиста,
 Ко таласи пенушави.

НЕКА ДРУГА ВРЕМЕНА

У туђем веку, међ' туђим људима,
 Душа радост хоће, срећу у грудима.

Ал' ветрови силни, бију са свих страна.
 Сва стабла пуцају, остаће без грана.

Где су оно застала, времена нам лепа, мила,
 Зашто сада младунцима, у повоју секу крила?

А она би да порасту, да полете у висине,
 Да погледом помилују, реке, поља и долине.

И да знају међа где је, по сунчевом зраку,
 Да везане очи могу, кућу наћи и по мраку.

Ни времена ова друга,
 Не сломише жеље, хтења,
 Да слободно расту, живе,
 Наша нова поколења.

Само видим остаје им,
 Тешко доба, тешка борба,
 Да ко људи с чашћу живе...
 Од туђина зулумћара,
 Сачувају образ, њиве...

Светлана Ђурђевић, Крушевац

ИСКРА

Живот живим пуним плућима
Живим живот измаштани
Јер сада је једина истина
За сутра и јуче ја не марим

А шта када сутра не постоји
Ако је јуче само приказ луди
За вечност одавно Бога не молим
Јер се сутра у ствари не буди

Сав ми је живот у једноме фрејму
И тако га живим јер ми је једини
Све се зацрни ил' обасја у трену
Чега су свесни само изабрани

Свакога јутра кад отворим очи
Захваљујем се Богу јединоме
И славим Сунце до доласка ноћи
Између данас и сутра јуче је изгубљено
А сутра - ко зна да л' постоји

ОПОМЕНА

Сањаћу те ноћас
мирис расцветалог багрема
донеће ти немире
и знаћеш
да сам ја
Ући ћу ти у снове ноћас
месец млад и блед
узбуркаће ти крв
и знаћеш
да сам ја
Пробудићеш се пред зору
у сиво суморно свитање
и патићеш
јер сам илуз

IN VINO VERITAS

Да не остане празнина
услед недовршеног стиха,
кажеш несигурно, испотиха,
налиј ми чашу вина
јер, у њему је истина.
Када ме испуни нигдина
и немам сна ни смираја
кажем, на ивици бескраја,
налиј ми чашу вина
јер, у њему је истина.
Ако те победи тишина
и крене суза издајица
у зору помраченог месеца,
налићу ти чашу вина
јер, у њему је истина.
А док на љубав пада прашина,
жељни занесености и страсти
ти и ја, у времену расути,
попијмо чашу вина
јер, у њему је истина.
И нек постанемо давнина
кад је душе обузео страх,
а жудњу пепео и прах
јер, испили смо чашу вина
у коме је Истина.

ЧОВЕК

Човек никада није
Слободан и свој
Самим тим што је човек
Што мисли
Што покушава до краја
Да сагледа
Нит чудеса
Што нестаје са првим
Зраком наговештаја
Новога јутра
Новог неизбежног сутра
А ипак јуче
То јуче стоји
Добраћује се и расте
Превазилази васељену
И остаје оков
Немогућности
Страх
Бола
Живота

Љубодраг Обрадовић, Треботин

СВЕТЛОСТ

као да светли...
нада исконска
срце у дамарима
чежња у трептају
све што су рекли
у излозима

као да светли...
прошлост у играма
љубав у заносу
сећање у фрагментима

као да светли...
суштина на дохвату
идеал у провалији
излаз у безизлазу
стабилност у магновењу

као да светли...
космос паралелних светова
сјајем вечности у трену пролазном
и душу окачену на струји ветрова
боде иглама немира
који односе у бесмисао
трње столетних глогова
забављених у срце чемерно

као да живим
очекивано пропадање
сенке из разбијеног огледала
док скупљам шарени
калеидоскоп
исцурелог детињства...

а светли ...
љубав у сећању
срећа у изгледима...

ипак светли...
испод облака
и свест и светове обасјава
светлост од стихова
и музике у сликама

ЗВУК ВИОЛИНЕ

Звук виолине из новог апарата
и мириси поветарца, буде сету.
Звече шерпе на старом путу,
птице застају у лету,
лудост лебди на уснама-
кључ у туђем цепу.

Разигра се носталгија, филм се развије.
На белим кобилама, долазе смеле
клинке. Осмехе и слатке речи доносе.

Волео сам увек супротност:
шетње по киши, мраз, бекство са
капија... Сад вино прија
ко смешна и сурова стварност.

Поток је нов, корак лак, а дечак смео.
Звечи тишина. Твоје усне другог љубе,
моје срце на другу мисли,
а ноћ је, певају славуји...

Пише се црно дечаку пијаном.
Корац испод стрехе,
твоји кораци у крађу крећу:
искусни принц и виолина!

Немоћан дрхтим.
Бес кључа на реалност света,
а ноћ је јунска, липа цвета
и шерпе по путу вуку деца.

СВЕ ВОДЕ НЕКУДА ТЕКУ

Све воде некуда теку,
односећи полако наше наде.
Сви газимо исту реку
и чекамо крај баладе.

Истине полако вену,
заблуде све су веће.
Ја још чувам успомену,
на прохујале дане среће.

Још у срцу гајим заблуду,
да стихови једном доноће мир.
Нико никад не губи наду,
љубав покренуће свемир.

Јер љубав је слатка тајна,
која свету опстанак доноће.
И ако наиђе дева бајна,
ето и теби вечне среће.

Јер све воде некуда теку
и однеће једном и твоје снове,
ако сам не укротиш реку,
која живот односи низ валове.

САДРЖАЈ

УМЕСТО УВОДА – Љ. Обрадовић	4
У ОВОМ БРОЈУ ИЗДАЈАМО	5
ДЕЛОВАЊЕ ЧУДА У БОЖЈОЈ БАШТИ - Драгослав Граочанкић	5
Премјера драме Љубомира Симовића ЧУДО У ШАРГАНУ, 02.04.2022. на Великој сцени Југословенског драмског позоришта ЉУБА ТАДИЋ у Београду	5
ЉУБАВ И ВИНО – ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА 2022	8
ПОБЕДНИЧКА ПЕСМА У КАТЕГОРИЈИ ОДРАСЛИ ПЕСНИЦИ:	8
Проф.мр. Бранко Мијатовић, Шабац	8
ШПРИЦЕР БОЛА	8
ПОБЕДНИЧКА ПЕСМА У КАТЕГОРИЈИ МЛАДИ ПЕСНИЦИ	9
Јована Марковић, Љубава - Крушевац	9
СЛАЖИ МЕ ВЕЧЕРАС	9
ЉУБАВ И ВИНО – ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА 2022 – РЕЗУЛТАТИ КОНКУРСА	10
Сандра Миладиновић, Мајдево	12
ПИЈМО У ТО ИМЕ...	12
Љиљана Тамбурић, Крушевац	13
РУМЕНА БЕРБА	13
Миљко Шљивић, Глободер	14
ВИНО ЦРВЕНО	14
Невена Терзић, Руденице	15
КАД ГОД БУДЕШ СТИГАО, ЗНАЈ, КАСНО ЈЕ	15
Соња Кнежевић, Кула	16
ПРОСУО САМ ФЛАШУ ВИНА	16
Лука Кијачић, Крушевац	17
ДАО ТИ ЈЕ БОГ	17
Снежана Поповић, Крушевац	18
ЧЕКАЛА САМ ТЕ	18
Снежана Марко-Мусинов, Земун	18
У ДВОЈЕ, МИСЛИ СЕ СПОЈЕ	18
Живота Трфуновић, Кобиље	19
ВИНО СЕ УВЕК ПИЈЕ	19
Теодора Тода Матић-Медић, Аустралија	19
ВЕНЧАЊЕ МОЈИХ СЛОВА	19
Љубодраг Обрадовић, Треботин	20
ОНА ЈЕ ТУ	20
Ен Фишер - псеудоним (Ружица Радуљ)	21

ДАЈТЕ МИ ВИНА	21
<i>Саша Милетић, Крушевац</i>	21
НЕБУ	21
<i>Моника Стојанова, Скопје</i>	22
C'EST L'AMOUR (ТО ЈЕ ЛУБАВ)	22
<i>Др Михајло Ђирковић, Крушевац</i>	23
АФОРИЗМИ ЗА : ЛУБАВ И ВИНО - ВЕЧИТА ИНСПИРАЦИЈА	23
<i>Saša Radotić, Zagreb</i>	24
U SJAJU PUNOG MJESECA	24
<i>Латинка Ђорђевић, Цирх</i>	24
НЕСАНИЦА	24
<i>Јована Живковић, Крушевац</i>	25
“ЦРВЕНО, ВОЛИМ ТЕ”	25
<i>Никита Леонтјев, Москва</i>	25
ПОСВЕЋЕНО МОЈОЈ ЛУБАВИ	25
<i>Др Милан С. Марковић, Семедраж</i>	26
У ВИХОРУ ЛУТАЊА	26
<i>Ђорђе Секулић, Бачки Јарак</i>	26
СЕЋАЊЕ	26
<i>Миле Лисица, Бања Лука</i>	27
ЈЕСЕН	27
<i>Градмир Карајовић, Крушевац</i>	27
ВОЛИМ ТЕ ДАНАС КАО НЕКАД	27
<i>Драган Радосављевић, Пожаревац</i>	28
ВЕНАЦ СРЕЋЕ	28
<i>Мишко Плочић, Крушевац</i>	28
НЕ МОЖЕ ВИНО	28
<i>Драган Величковић, Лесковац</i>	29
ДАВНА ЗРЕЊА	29
<i>Бојана Мицић</i>	29
- <i>Космет, Ораховац</i>	29
ЛУБАВ И ВИНО	29
<i>Драгојло Јовић, Крушевац</i>	30
НЕКИ КАСНИ САТИ	30
<i>Александар Радишић, Београд</i>	30
ЛУБАВ НЕСВАКИДАШЊА	30
<i>Марина Адамовић, Ниш</i>	31
КАДА	31
<i>Светлана Цеца Ристић, Винча</i>	31
МОЈА ЛУБАВ	31

<i>Слађана Бундало, Крушевац</i>	32
ОДАНА ПЕСМА	32
<i>Јован Н. Бундало, Београд</i>	32
ВИНОГРАД ЈЕ КАО ДЕТЕ	32
<i>Даница Димитријевић Петровић, Крушевац</i>	33
ЉУБАВИ	33
<i>Живојин Манојловић, Крушевац</i>	33
ИГРА ТЕЛА.....	33
<i>Нина Милетић, Крушевац</i>	34
ТАКО СИ ЛЕПА КАД СИ ПИЈАНА... ..	34
<i>Мирослав Мирко Стојадиновић, Макрешане</i>	34
ДА ЛИ СИ СТВАРНА	34
<i>Јасмина Димитријевић, Загреб</i>	35
ЉУБАВНА БАЈКА.....	35
ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ	36
Топлица Симић је однеговао цвет драмског аматеризма у Варварину – Љубодраг Обрадовић.....	36
ХУМОР И САТИРА	39
<i>Драгиша Павловић Расински, Крушевац</i>	39
АФОРИЗМИ.....	39
<i>Драган Матејић, Велики Шиљеговац – Крушевац</i>	40
Д Е М О К Р А Т И Ј А - Афоризми	40
<i>Саша Милетић, Крушевац</i>	41
АФОРИЗМИ - Бунар жеља	41
<i>Братислав Костадинов, Крушевац</i>	42
АФОРИЗМИ.....	42
МАНИФЕСТАЦИЈЕ	43
<i>ВРЕЛО СВЕТОГ ЈОВАНА – Макрешане 2022</i>	43
<i>ЛЕТО КУЛТУРЕ РИБАРСКА БАЊА – ПоезијаСРБ 2022</i>	45
<i>МОРАВСКИ ЦАРОСТАВНИК 2012</i>	47
<i>Гордана Влаховић, Крушевац</i>	47
ОВАЈ ПУТ, О ВОДИ – ОВАКО.....	47
А ПО ВОДИ ТРАГ.....	48
НОВЕ КЊИГЕ	50
<i>BESMISAO SMISLA – Marina Adamović</i>	50
Марина Адамовић, Ниш	50
ŽIVOTNA ČELIJA	50
TRAJANJE	50
UNUTRAŠNJOST.....	50

SUDBINA.....	50
ЈУТАРЊА ЗВОНА – Богдан Јевтић	51
ЈУТАРЊА ЗВОНА	51
ЈУТАРЊА ЗВОНА стиховима лече – Љубодраг Обрадовић.....	51
СВЕДОК ЈЕДНЕ ПРИЧЕ - Мирослав Мића Живановић.....	53
ПРЕДГОВОР – Мирослав Мића Живановић.....	53
СВЕДОК ЈЕДНЕ ПРИЧЕ	54
ЧАРИ ЈУЖНО-МОРАВСКЕ КОТЛИНЕ /САСТАВЦИ/ - Мирослава Смиљанић.....	55
Ова моја Јужно-Моравска котлина	55
Св. Богородица	55
Одличан - пет, Љубодраг Обрадовић	55
KNJIGA ŽIVOTA – Darko Rašeta	56
SMISAO ŽIVOTA – Borba koju oseća svaki čovek na svojoj koži - Svetlana Stamenov Rašeta	56
ЋЕТИРИ ПРИЧЕ – Darko Rašeta	56
DELFINI	56
OD KOFERA SE MOŽE NAPRAVITI ŽIVOT	56
ISPOVESTI DVA SLUČAJNA PROLAZNIKA	57
ZAVIJANJE	57
ЦРКВА СВЕТЕ ПЕТКЕ У ЗДРАВИЊУ - СТО ГОДИНА ПОСТОЈАЊА - Милосав Ђукић Ђука	58
Село Здравинье	58
Парохија Здравинска	58
Закључак.....	58
ЖИВОТ У ВЕРИ – Миљко Шљивић.....	59
ЖИВОТ	59
БЕЛЕШКЕ О ПЕСНИКУ	59
ГОДИНА ЖУТОГ МАСЛАЧКА - Драгана Живковић.....	60
SNAGA I MOĆ	60
PLIMA	60
NITI	60
ТАМНА СТРАНА МЕСЕЦА – Милица Новокмет	61
Пас и Мачка.....	61
Фреска урбаног живота - Др. Велибор Лазаревић.....	61
ПЕСМЕ И КОМЕНТАРИ – Миљојко Ј. Милојевић Биле	62
АНА, ПЛАЧИ ДУШО, ПЛАЧИ... ..	62
НОКТУРНО	62
САВРЕМЕНИ ПЕСНИЦИ	63
Saša Milivojev, Beograd - Srbija.....	63
SVETSKI BOL	63
O DUBOKOJ DRŽAVI I SATANISTIMA VLADARI SVETA	64
PORUKA POSLE SMRTI.....	64
Андреја Ђ. Врањеш, Сремска Митровица	65
ЕТИДА ЗА ДВА СУНЦА	65

ЖИВОТ У ЛЕРУ	65
ХАГАДА ЗА РЕБЕКУ	65
НЕСТАНАК	65
АЛХАМБРА УМА	65
<i>Зорица Арсић Мандарић, Београд</i>	66
РУПА И ЧВОР	66
НАЧИН МИЛОВАЊА.....	66
ОЖИЉЦИ.....	66
БЛИСТАВА ПУКОТИНА	66
ЗАНОСИ.....	66
РУПА У ЈАСТУКУ	67
ПАСТРМКА ЗА ВАЛЕНТАЈН	67
ГРОВОВИ ГРБОВА	67
ПУТУЈЕМ	67
ИСТЕГНУТО НЕБО	67
<i>Бранко Мијатовић, Шабац</i>	68
ДРАИНЦУ 1.	68
ДРАИНЦУ 2.	68
НАША ЉУБАВ ~ ДРАИНЦУ 3.	68
<i>Драгош Павић, Велико Градиште</i>	69
МРТВИ СЕ НЕ БОЈЕ СВИТАЊА.....	69
<i>Радосав Стојановић, Ниш</i>	74
ОДЕШ ЛИ	74
КАД БИ ЉУБАВИ БИЛО	74
ЉУБАВ.....	74
ЉУБАВ НИОТКУДА	74
ДОПАДНЕШ ЛИ МИ САМО ШАКА	74
<i>Душан Комазец</i>	75
ЉУБАВНИ ЈАД МЛАДОГ ЋАКОНА	75
УМИНУТ ДВОР	75
НЕБЕСКЕ ЊИВЕ	76
СВЕТИ САВО ВИШЊЕГ БОГА МОЛИ	77
РАНА ПРОЛЕЋА	78
<i>Матилда Јанковић, Ђуприја</i>	79
САЊАРЕЊЕ	79
ИЗМЕЂУ ДВА ТРЕПТАЈА	79
НОЋНА МОРА	79
ДЕДА МИЛУТИНОВ ХЛЕБ.....	79
<i>Драгослав Граочанкић, Београд</i>	80
ИЗУВАЊЕ	80
ПУТОВАЊЕ.....	80
ДОБРА ВЕСТ	80
<i>Томислав Ђокић, Скорица</i>	81
ИГУМАНОВ СЛАВУЈ	81
МАЛА ПОЕМА О ВЕЛИКОЈ ВРБНИЦИ.....	81

ЗЛАТНА СКРИВАЛИЦА	82
<i>Хаџи Иван Милановић, Јасика</i>	83
МОРАВСКА ВИЛА	83
Жал за временом што ме превари	83
У глуво доба у Ораовичкој светињи	83
Еј, животе, друг јеси л` ми кад био	84
<i>Јасмина Димитријевић, Загреб</i>	85
СТАРА АДРЕСА	85
ВЕРНА САПУТНИЦА	85
ВЕНЧИЋ ОД РУЖИНИХ ЛАТИ	85
<i>Милан Марковић Лака, Крушевац</i>	86
Питомачки пут	86
Млади и смели	86
Младост	86
<i>Мирослава Смиљанић, Крушевац</i>	87
НА ОБАЛИ МОРАВЕ	87
МОЈЕ СУЗЕ	87
ОТИШАО СИ	87
КАДА ЉУБАВ ПРЕСТАЈЕ	88
НАСТАНИЛА САМ СЕ	88
<i>Драган Величковић, Лесковац</i>	89
ВРЗИНО КОЛО	89
НЕКО ПЕВА	89
РУСКИ ПЕЈЗАЖ	89
<i>Ања Жигмановић, Суботица</i>	90
НЕ ЗНАМ	90
ТРУЛА ЈУТРА	90
СВЕ ЈЕ УЗАЛУД	90
НЕКИ ЉУДИ	91
КАДА ЗАСПИМ	91
НЕДОСТАЈАЊЕ	91
КАД/ГДЕ	91
<i>Милоје Вељовић, Београд</i>	92
ДУША МИ ЈЕ НОЋАС ЗАДРХТАЛА	92
ЖАЛИ, БОЖЕ	92
ГОСПОН КОНУ, СМАЊИ РАСТОЈАЊЕ	92
МОРЕ, СРЕЋКО, ОКАНИ СЕ ХВАЛЕ	93
МУКЕ МОЈЕ	93
ЗЕМЉА НАМ ЈЕ СУЂЕНА	93
РОДИТЕЉСКЕ СУЗЕ	93
<i>Снежана Поповић, Крушевац</i>	94
НЕМИР ШТО ЉУБАВ И ВИНО ТИ СТВАРА	94
У ЛАВИРИНТУ ЖИВОТА	94
УКУС СЛОБОДЕ	95
Буби, а ко би други	95

<i>Голуб Јашовић, Крагујевац.....</i>	<i>96</i>
РАВЕНИЦА	96
ОТАЦ НИКОЛАЈ	96
НЕСАН	96
ПЕСМА ЗА СОМБОР ГРАД	96
ВИКТОР(И)ЈА.....	97
МИЛОШЕ, БРАТЕ	97
АУТОБИОГРАФИЈА	97
САН.....	97
ПОВРАТАК У ЗАВИЧАЈ	97
<i>Ђорђе С. Петковић, књижевник и публициста, Параћин</i>	<i>98</i>
ПОДАРЈА И УЗДАРЈА: ШЕТЊА БИО-БИБЛИОГРАФИЈОМ ДР ГОЛУБА ЈАШОВИЋА, НАУЧНИКА И ПЕСНИКА, ИЗ 2012.	98
ЗАХВАЛА	110
ПОДАРЈА И УЗДАРЈА: ШЕТЊА БИО-БИБЛИОГРАФИЈОМ ДР ГОЛУБА ЈАШОВИЋА, НАУЧНИКА И ПЕСНИКА; ИЗ 2012. - Р Е З И М Е	111
ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА:	112
Братски тениски меч.....	112
<i>Ђорђе С. Петковић, Параћин - ДВА РАТНА АКРОДЕКСОНА.....</i>	<i>113</i>
ТРИДЕСЕТ ДАНА РАТА.....	113
ШЕЗДЕСЕТ ДАНА РАТА	113
<i>Даница Ђурић, Лајковац.....</i>	<i>114</i>
ПАХУЉЕ	114
МЕСЕЦ И БРЕЗА	114
НЕЗНАЛИЦЕ	115
ДАН КО ДАН	115
ОД ТЕБЕ.....	115
<i>Зорица Матицки, Трстеник.....</i>	<i>116</i>
Божанствена жено	116
Христос се роди	116
Ваистину се Христос роди	116
<i>Оливера Цветић, Трстеник</i>	<i>117</i>
Светом Николају	117
Бакина жеља	117
<i>Теодора Тода Матић-Медић, Sydney-Australia.....</i>	<i>118</i>
ВЕНЧАЊЕ МОЈИХ СЛОВА	118
ДВОЈЕ	118
ВИЛА НА ДНУ ЈЕЗЕРА	118
ЉУБАВНА ПЕСМА.....	118
АПОКАЛИПСА	118
НАД СРЕБРЕНОМ РЕКОМ.....	119
ОТИШЛА СИ	119
ОТАЏБИНА	119
<i>Милош Ристић, Крушевац.....</i>	<i>120</i>
11 РАЗЛОГА ЗАШТО ВОЛИМ КИШУ	120

ЉУБАВ НАША ПРОШЛА	120
<i>Јовица Ђорђевић, Неготин</i>	121
РАТ.....	121
АНЂЕОСКЕ ТРУБЕ.....	121
ЛАЗАРЕВИ ДВОРИ.....	121
<i>Мирослава Смиљанић, Крушевац</i>	122
8. Март	122
Са Јастребца ветар дува	122
Лепа жена.....	122
Кога грлиш ноћас	123
Шетао сам градом	123
<i>Живомир Миленковић, Крушевац</i>	124
ЉУБАВ ПРВА.....	124
КОНАЧНО.....	124
КОШУТА	124
<i>Ана Миливојевић, Доња Мутница</i>	125
Живот и поезија су једно те исто.....	125
Ти си ту.....	125
Остави крајичак срца.....	125
<i>Секулић Драгомир – Драган, Лепосавић – Косово, Србија</i>	126
СТАРА МАЈКА.....	126
ДОБРО ДОШ`О	126
<i>Радмила Милојевић, Параћин</i>	127
ОЛОВКА	127
ЧУДНО СЕМЕ	127
ПУПОЉЦИ ЉУБАВИ.....	127
<i>Анђа Г. Шушић, Гајдобра</i>	128
КОСОВСКА РАНА	128
ПЛЕТЕНИЦА	129
ЗБОГ ЊЕГА.....	129
<i>Драган Вилић, Ужице</i>	130
ОТАЏБИНА ЈЕЦА	130
ЗАБОРАВЉЕН САН.....	130
ТРАГОВИ МАГЛЕ.....	130
СУСРЕТ	130
ЈЕДНОЈ ДУШИ.....	131
<i>Снежана Марко Мусинов, Земун</i>	132
Истраживачке воде љубави воде.....	132
Трајно ерозивна љубав	132
Дукати истине понад тмине.....	132
Смедерево, некадашња престоница - прича	133
<i>Нада Матовић, Беране</i>	134
Наћи ћеш ме.....	134
Сан и вид	134

ЈУТРОС.....	135
КО ВОДА	135
КАЖИ	135
<i>Богдан Јевтић, Крушевац.....</i>	<i>136</i>
БЛАЖЕНСТВО ВРЕМЕНА	136
ДОДИР ВИСИНЕ.....	136
ЗВЕЗДАНА ПРАШИНА.....	136
ЉУБАВНА МЕЂАВА	136
<i>Стојинић Митар, Крушевац.....</i>	<i>137</i>
ВЕЛИКОМ ВЕЗИРУ ТОДОРУ ОД СТАЛАЋА	137
ДВЕ МОРАВЕ.....	137
<i>Саша Збиљић, Крушевац.....</i>	<i>138</i>
КАД ПРОШЛОСТ ТЕ ЗОВЕ	138
ПРАКТИЧНА ЖЕНА	138
ОНА КОЈУ САДА ЗНАМ	138
<i>Миљко Шљивић, Глободер.....</i>	<i>139</i>
У ВЕЛУЋУ НА ВЕЛИКУ ГОСПОЈИНУ	139
МОЛИТВА	140
ВИНО ЦРВЕНО	140
<i>Даница Рајковић, Крушевац</i>	<i>141</i>
ИСПОД НАСТРЕШНИЦЕ	141
ДИШЕМ И ЋУТИМ	141
ЛЕПТИР СЛОМЉЕНИХ КРИЛА	141
ДАЉИНА НЕ ОДЛУЧУЈЕ.....	141
<i>Живота Трифуновић, Кобиље</i>	<i>142</i>
ИПАК МЕНЕ ОНА ВОЛИ.....	142
ЧЕКАМ.....	142
<i>Градмир Карајовић, Крушевац</i>	<i>143</i>
Да ли знаш колико те волим.....	143
За мене си једина	143
Само твој	143
<i>Данијела Јевремовић, Крушевац.....</i>	<i>144</i>
Запловимо ноћас	144
Песмом желим да ти кажем	144
Зеница од кестена	144
<i>Латинка Ђорђевић, Цирх – Крушевац.....</i>	<i>145</i>
ПОТРАЖИ МЕ	145
КАД СТРУНА ЗАЦВИЛИ.....	145
МАЛА.....	145
ПИСМО.....	145
<i>Драгојло Јовић, Крушевац.....</i>	<i>146</i>
БАШ СУ НЕКЕ ТЕШКЕ НОЋИ	146
ЗЕНИЦА ОКА ТВОГ	146
НЕКА ДРУГА ВРЕМЕНА	146

<i>Светлана Ђурђевић, Крушевац</i>	147
ИСКРА.....	147
ОПОМЕНА.....	147
IN VINO VERITAS	147
ЧОВЕК.....	147
<i>Љубодраг Обрадовић, Треботин</i>	148
СВЕТЛОСТ	148
ЗВУК ВИОЛИНЕ.....	148
СВЕ ВОДЕ НЕКУДА ТЕКУ	148

ЗА ИЗДАВАЧА:

Удружење песника Србије – ПоезијаСРБ

Крушевац, Цара Лазара 142

Уредник часописа: Љубодраг Обрадовић

Редакција часописа:

Љубодраг Обрадовић; Драгојло Јовић; Светлана Ђурђевић;
Мирослав Мића Живановић; Саша Милетић, Латинка Ђорђевић;
Лепа Симић; Живомир Миленковић; Зоран Јовановић

Лектор: Драгојло Јовић

Уводна реч: Љубодраг Обрадовић

Дизајн корица: Љубодраг Обрадовић

Слике на корицама: Првослав Пендић

Дизајн знака *ПоезијаСРБ*: Зорица Бркић

Припрема за штампу: Љубодраг Обрадовић

Штампа: СаТЦИП - Врњачка Бања

Тираж: 100 примерака

Часопис излази два пута годишње

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

82

ПОЕЗИЈА СРБ : часопис за поезију
/ уредник Љубодраг Обрадовић.
– 2014, бр. 1 (март)-.
– Крушевац :
Удружење песника Србије
Поезија СРБ,
2014- (Врњачка Бања : СаТЦИП).
– 29 cm

Два пута годишње.
ISSN 2335-0105 = Поезија СРБ
COBISS. SR-ID 205696012

Ауторски хонорар за објављивање у часопису нисмо у ситуацији да платимо!
Ако сте са тим сагласни пошаљите нам свој рад на мејл: poezijasrb@poezija.rs